

4
70

LACĂRA

UL XIX
764
ANUARIE 1970

reportaj de șapte zile

debut promițător

Anul acesta, ultimul din actualul cincinal, Combinatul siderurgic din Hunedoara trebuie să producă, conform prevederilor, 2,1 milioane tone de laminate finite pline. În realizarea acestei producții de performanță, un rol important revine laminorului bluming de 1 300 mm, agregat ce exprimă ultimele cuceriri în tehnica siderurgică și care alimentează cu materie primă toate laminoarele finisoare. La sfârșitul

anului trecut și la începutul acestui an aici au intrat în producție, la termenul prevăzut în grafice, patru cuptoare pentru încălzirea lingourilor, cuptoare prin care s-a dezvoltat simțitor capacitatea de încălzire a laminorului bluming de 1 300 mm. Eficiența intrării în funcțiune a acestor agregate se concretizează în ridicarea capacității de încălzire cu circa 250 000 tone de oțel lingou pe an, condiție esențială pentru realizarea sarcinilor sportive prevăzute pentru primul trimestru și în continuare. Se lucrează, de asemenea, la alte două cuptoare de acest gen, care

împreună cu cele care au primit «botezul» focului, vor asigura integral, încă de la începutul celui de-al doilea trimestru al anului în curs, capacitatea proiectată de încălzire pentru blumingul de 1 300 mm.

Și un prim bilanț al harnicilor laminoriști. După prima săptămână de muncă, colectivul a depășit sarcinile de plan cu aproape 100 tone. Este un debut promițător pe drumul acesta ascendent spre atingerea celei mai mari producții de laminate din istoria combinatului hunedorean.

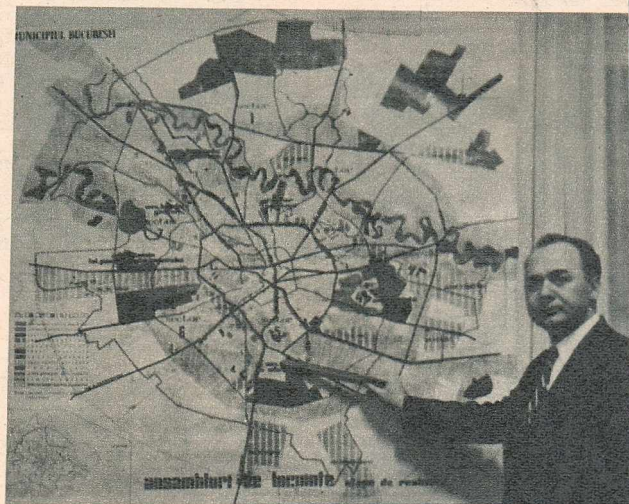
I. AGAPI

Dealul Spirii este hotărât să le realizeze ritmic în termenele înscrise în grafice. Pentru ca și la sfârșitul lui '70 să se bucure de

succese și mai frumoase decât cele obținute în anul precedent

F. URSEAN

bucureștenilor — încă 23 000 apartamente

Unde vor fi amplasate noile locuințe?

Ne răspunde ing. N. Șuteu, director tehnic în D.G.G.L.: în sambele Titan, Berceni, Colentina, str. av. Sănătescu, str. B. lui, str. Luică, Băneasa — bd. Agronomilor, Drumul Taber str. Crinul de Pădure și str. Compozitorilor, șoseaua Pantelir Calea Rahovei — str. Vicina, șoseaua Pieptănari, Ferentari-de str. Ziduri între Vii, str. Crizantemelor, str. Foișor ș.a. Pre se vede, o arie mult mai largă, decât în alți ani, de răspîndi șantierelor.

La început de an, printre alte întrebări primite de la cititori a fost și aceasta: «Câte apartamente noi se vor construi în București în anul 1970?»

După ce am aflat că, prin intermediul Oficiului pentru construcția de locuințe proprietate personală, în acest an se vor construi în Capitală circa 12 800 apartamente, am căutat să completăm această cifră cu cea a locuințelor ce se vor ridica din fondurile statului. Ca atare, la rîndu-ne, am pus aceeași întrebare forurilor competente, respectiv Direcției generale a gospodăriei locative a municipiului București.

Răspunzînd întrebării noastre, tov. ing. Nicolae Șuteu, director tehnic în D.G.G.L., ne-a informat că, în afara celor 12 800 apartamente destinate contractării cu populația prin credite acordate de stat în condițiile recent stabilite, se vor mai construi, din fonduri de stat, încă 10 150 apartamente, în total deci aproape 23 000 apartamente.

— Care va fi gradul de confort al apartamentelor ce se vor executa din fonduri de stat? — l-am mai întrebat pe tov. ing. N. Șuteu.

— Cele 10 150 apartamente — ne-a spus d-sa — vor fi cuprinse în toate cele patru categorii diferențiate de confort. Ca un fapt îmbucurător trebuie însă să menționăm că o bună parte din locuințele cu gradul de confort II-IV ce se vor da în fo-

losință în anul 1970 — precum și toate cele a căror construcție va începe în acest an — sînt prevăzute, prin proiecte, cu un confort sporit față de cele date folosință anul trecut.

— În ce constă acest spor de confort?

— Suprafețele locuibile creștute cu circa 2 mp la fiecare apartament; în același timp apartamentele vor fi dotate cu căzi de baie de 1 200 mm, bucătării prevăzute cu instalații de apă caldă și instalații de gaze pentru muncă și șinile de gătit ș.a.

Interesîndu-ne asupra încă un aspect important al problemei cel al respectării termenelor de predare a noilor apartamente am aflat că în acest an constructorii și, ca atare, organele de stat beneficiare, adică O.C.L.P.P. D.G.G.L., vor putea preda-prelucra aceste apartamente la termenele fixate, în mai mare măsură decât în anii precedenți. Planul pe anul 1970 fiind cunoscut încă de la începutul lui 1969, documentația de execuție și întocmirea formelor de eliberare a amplasamentelor pentru locuințele anului 1970 au putut fi realizate din vreme. Ca atare, pînă la finele anului 1969 nu numai că s-a putut termina proiectele de execuție pentru toate locuințele prevăzute a fi date în funcțiune în anul 1970, dar a și fost început lucrul la un mare număr de blocuri

V. SAVIN

giganții din dealul spirii

Popas în Dealul Spirii — unul din vechile cartiere ale Capitalei. Aici își înalță halele de fabricație cunoscuta uzină «Vulcan». În această uzină anul 1969 a fost încheiat cu un deosebit succes. Un singur exemplu: indicatorul de plan reprezentînd producția-marfă a fost realizat în proporție de 106,17%, obținîndu-se peste plan 42 378 000 lei.

Care sînt însă perspectivele pentru anul în curs? Ce măsuri s-au luat în vederea realizării cu succes și a planului pe 1970?

— Planul de producție pe 1970 — ne spune ing. Romeo Virgolici, inginer-șef al uzinei — este cu 17 la sută mai mare decît cel din anul trecut. Pentru realizarea lui s-au luat desigur măsurile necesare. Ceea ce se urmărește însă îndeaproape este realizarea ritmică a producției prin respectarea permanentă, pe bază de grafice, a activității pe echipe, secții, oameni; problema ritmicității producției nu va fi scăpată nici o clipă din mină.

Măsurile prevăzînd realizarea ritmică a producției au și fost aplicate și după cît se pare au contribuit la obținerea unor succese. În prima decadă a lunii ianuarie, de pildă, sarcinile de plan pe uzină la producția-marfă au

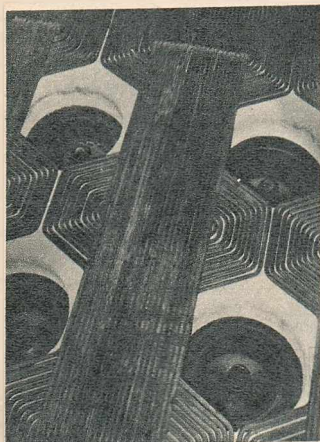
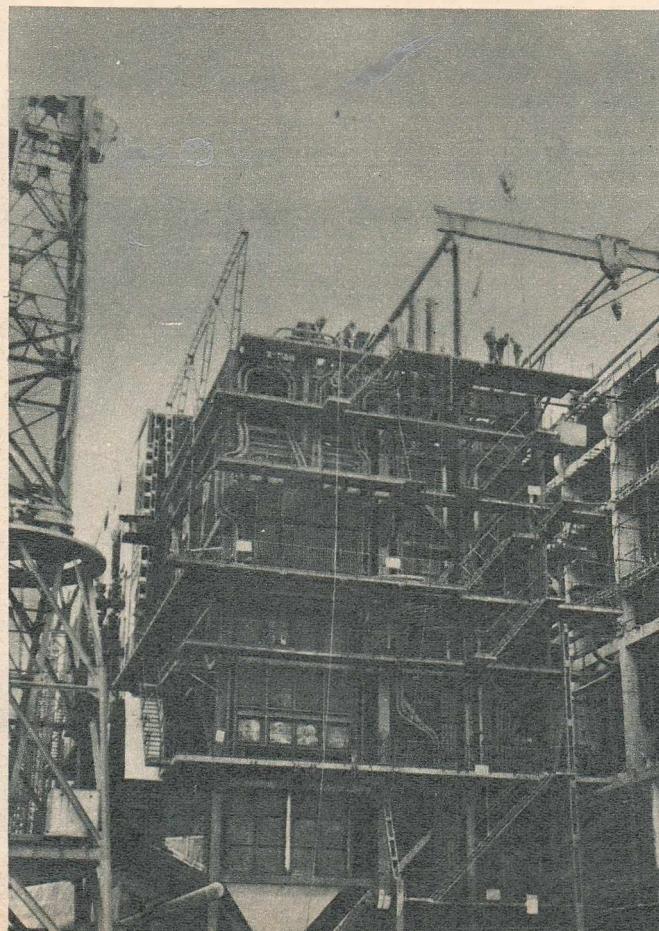
fost depășite cu 18 la sută. Rezultate bune s-au înregistrat la atelierul de mecanică grea, la turnătoria de fontă, la montaj ușor.

Sîntem încă în primele săptămîni ale anului. Desfășurarea marilor bătălii a producției va începe abia în februarie, după adunarea generală a reprezentanților salariaților, cu care prilej se vor analiza la «bani mărunți» cifrele de plan. Gîndiți-vă — ne împărtășește în continuare inginerul șef Romeo Virgolici — că în '70 uzina «Vulcan» va trebui să facă față unor sarcini deosebit de mari. A intrat, de exemplu, în lucru un cazan cu o capacitate de 1 035 tone abur/oră, cel mai mare cazan care s-a fabricat vreodată în țară. Greutatea lui va fi de 8 500 tone. Pînă acum nu s-a realizat încă la noi un asemenea

agregat. Cazanul respectiv, destinat centralei termice Rovinari 1, va fi terminat în 1971. Pentru transportarea la destinație a pieselor care-l compun vor fi necesare nu mai puțin de 400 de vagoane de cale ferată.

În 1970 — adaugă interlocutorul nostru — vom mai realiza cel puțin 10 cazane de termoficare urbană, fiecare din ele avînd capacitatea de a încălzi 12 500 de apartamente. Vom fabrica de asemenea 95 de «cazane pe roți», comandate de căile ferate pentru încălzirea trenurilor remorcate de locomotive electrice sau diesel, precum și alte, alte multe produse.

Așadar, produse multe, valoroase, interesante, pe care colectivul de muncă al uzinei din

Arabescuri în metal? Nu, interiorul unui cazan de 420 tone/abur oră.

Un cazan de 420 tone abur/oră construit pentru Combinatul chimic-Govora.

rti 20 ianuarie, tovarășul Nicolae Ceaușescu, se-
r general al Partidului Comunist Român, președin-
Consiliului de Stat, împreună cu tovarășii Ilie
eș, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului
anent al C.C. al P.C.R., prim-vicepreședinte al
liului de Miniștri, Dumitru Popescu, membru al
tetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., Mihai
nescu, membru al C.C. al P.C.R., vicepreședinte
nsiliului de Miniștri, și Gheorghe Necula, membru
C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului jude-
lfov al P.C.R., a făcut o vizită de lucru în orașul
rtul Oltenița.

ita tovarășului Nicolae Ceaușescu și a celorlalți
ucători de partid și de stat — ilustrare a practicii
ecvente de cunoaștere la fața locului a realităților
prilejuit o analiză multilaterală a problemelor
ate de dezvoltarea localităților-porturi. Întreaga
lație a orașului Oltenița, muncitorii, inginerii și
icienii întreprinderilor vizitate au făcut oaspe-
o vibrantă manifestație de atașament față de
d, de politica sa marxist-leninistă, politică îndrep-
spre creșterea bunăstării materiale și spirituale a
rului român, față de conducătorul iubit al poporu-
nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Cetățenii
ului Oltenița și-au exprimat hotărârea de a depune
e eforturile pentru traducerea în viață a marilor
ni trasate de Congresul al X-lea al partidului.
ilizați de spiritul de înaltă exigență al plenarei din
mbrie 1969 a C.C. al P.C.R., oamenii muncii din
ul-port Oltenița au înfățișat realizările lor ca și
urile pentru ultimul an al cincinalului și s-au referit
semenea la perspectivele pe care viitorul cincinal
eschide orașului Oltenița.

rașul Nicolae Ceaușescu vizitează șantierul naval ▶

Profilarea specializarea producției c.a.p.

munțarea la vechea formă
retribuție a cooperatorilor,
nizarea de ferme specializate
A.P. constituie în aceste
laimotivul discuțiilor pur-
la sate. Au fost organizate
ateri și instrucțaje sau con-
iri la toate nivelurile, în
ul înțelegerii de către țără-
e a principiilor care stau la
măsurilor noi inițiate. După
sinice studii și analize au luat
ferme, formă de organizare
riorară, verificată în întreprin-
le agricole de stat, unde pro-
ea și specializarea producției
deja un stagiul apreciabil.

Noua formă de organizare
producției agricole coopera-
nu este o experiență, o în-
are, nu este o dorință a cuiva,
eprezintă o necesitate impusă
stadiul actual al dezvoltării
culturii, un deziderat al mo-
nizării în continuare a agri-
urii noastre socialiste — ne-a

precizat tovarășul Victor Hăl-
măjan, prim-consilier în Mini-
sterul Agriculturii și Silviculturii,
un reputat cercetător de econo-
mie agrară.

Interlocutorul ne-a explicat de-
tailat ce înseamnă profilarea și
specializarea producției în C.A.P.,
care este stadiul de realizare a a-
cestei acțiuni, ce se urmărește în
final. Până în prezent, cooperați-
velle cultivau numeroase specii
de plante, creșteau tot felul de
animale, practică ce nu permitea
folosirea cu maximă eficiență a
forței de muncă și a mijloacelor
tehnice de care dispuneau; pre-
gătirea profesională a oamenilor
era îngreunată, îndrumarea și
controlul se făceau deseori for-
mal. Prin profilare în speciali-
zare, aceste frâne în moderniza-
rea agriculturii vor fi înlăturate.
Se vor cultiva numai 1-3 specii
de plante, în funcție de potenți-
alul productiv al solului, se vor
crește numai 1-2 specii de ani-
male.

În județul Prahova, de exem-
plu, cele 34 000 bovine, din care
16 000 vaci, au fost concentrate
în numai 86 cooperative, și anu-
me în acele unități care sînt am-
plasate în apropierea orașelor și
care dispun de bază furajeră, con-
strucții etc. Nu întîmplător a-
ceste cooperative, cum sînt cele
din Bucov, Brezoi, Pairești, Baba
Ana, Dumbrava, Conduratu etc,

se află în prezent pe primele locuri
în ceea ce privește producția
de lapte. Alte 9 cooperative au
fost profilate pe îngrășarea tau-
rinelor. În prezent ele livrează
peste 80 la sută din producția
întregului județ. De asemenea,
creșterea porcilor a fost con-
centrată în 13 unități, iar păsă-
rile în 42 cooperative. După cum
ne-a declarat tovarășul Mișcă
Constantin, deputat în Marea A-
dunare Națională, președintele
C.A.P.-Bucov, după profilarea
producției avicole s-a reușit ob-
ținerea a peste 150 ouă de la
fiecare pasăre, nivel care înainte
nu putea fi atins.

— Rezultatele bune obținute
în concentrarea și profilarea pro-
ducției ne-au înlesnit trecerea la
specializarea producției prin înfi-
ințarea de ferme — ne-a infor-
mat ing. Aurel Furfurică, direc-
torul Direcției agricole a județu-
lui Prahova. Am înființat deja
ferme în 10 îngrășătorii de tau-
rine și berbeci, 13 unități profi-
late în creșterea porcilor, 17 uni-
tăți crescătoare de vaci cu lapte
și păsări. Până la sfîrșitul acțiunii
vom dispune de peste 50 ferme
specializate.

La Ministerul Agriculturii și
Silviculturii continuă să sosească
din toată țara vești privind înfiin-
țarea de ferme în C.A.P. S-au înfi-
ințat deja peste 500 ferme zoo-
tehnice și 700 legumicole și s-a

trecut la perfecționarea organi-
zării muncii, dotarea cu mijloace
tehnice, stabilirea formei de re-
tribuție. Pînă la sfîrșitul anului
numărul fermelor va trece de
2 000. Fermele au plan propriu de
producție și financiar, lucrările
sînt executate în comun, pe for-
mații de lucru. Începînd cu acest
an, cooperatorii vor fi retribuiți
atît în natură și în bani, sau nu-
mai în bani, cît și procentual din
producția sau veniturile reali-
zate în funcție de hotărârile pe
care le iau în adunările lor gene-
rale și condițiile existente.

Acum, la sate se fac calcule, se
chibzuieste, se pun întrebări spe-
cialiștilor. Fiecare are ceva de
propus, participă la emulația gene-
rală, se bucură că în funcție de
hărnicia și priceperea sa va cîștiga
mai bine în C.A.P. Se constituie
brigăzi și echipe mai întii pe fa-
milia, apoi după pregătirea și
necesitățile producției. Se fac
proiecte...

Gh. STOICOVICI

d.r.c.d.f. — film '70

A întocmi o listă aproape com-
pletă a filmelor ce se vor difuza
de către D.R.C.D.F. în Capitală
și în țară ni se pare — avînd în
vedere nu numai spațiul restrîns
de care dispunem, dar și impli-
cațiile care decurg din rigiditatea
acestei acțiuni — un joc de haz-
ard. Ceea ce trebuie reținut
este doar faptul că, în decursul
unui an calendaristic, repertoriul
cinematografelor noastre de-
ține o valoare culturală pe care
nu o prea întîlnim nici în țări cu
tradiție în activitatea de produc-
ție și distribuție a filmului. Iată
de ce fluctuațiile de «stagiune»
ale repertoriului, fluctuații care
nasc tot atîtea puncte de vedere
personale ale criticii de speciali-
tate, apar ca niște simple per-
mutări într-o ordine în afara că-
reia, cel puțin în clipa de față, nu
putem năzui, cu atît mai mult cu
cît filmul, ca și cartea, reprezintă
nu numai o valoare culturală, dar

(Continuare în pag. 4)

cel mai mare tezaur de obiecte ceramice

Muzeul de istorie a municipi-
ului Lugoj, județul Timiș, a intrat
în posesia unui valoros tezaur de
obiecte ceramice descoperite în
sanctuarul de la Susani, impor-
tant centru arheologic din Banat.
Aici s-au găsit numeroase urme
materiale de cultură hallstattiană
timpurie datînd din mileniul al
II-lea î.e.n. Piesele se recomandă
printr-o mare varietate tipolo-
gică și ornamentală.

După aprecierile arheologului
Ion Stratan, directorul muzeului
din Lugoj, tezaurul de obiecte
ceramice de la Susani este cel
mai mare de acest fel descoperit
în țara noastră, avînd o impor-
tanță deosebită pentru datarea
perioadei culturii hallstattiene în
Banat.

În fotografie: arheologul Ion
Stratan, directorul muzeului, îm-
preună cu restauratorul Ion Soș-
deanu cercetînd obiectele găsite.

P. DUMITRESCU

tg. mureș: un nou complex sanitar

În cursul lunii decembrie 1969,
tg. Mureș a fost dată în folo-
șă o nouă policlinică și un
centru stomatologic, cu un volum
construit de aproximativ 20 500
m² și realizate după proiectul
arhitectului Biró Gábor.
Acest complex sanitar
deplinește două funcții

— cea profilactico-curativă și cea
didactică (pentru studenții Insti-
tutului de medicină și farmacie).

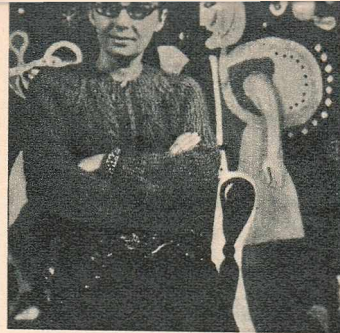
Policlinica are cabinete de
consultații pentru toate specialită-
țile, inclusiv ginecologie-obste-
trică, pediatrie, un serviciu am-
bulatoriu de balneofizioterapie,
dispunînd și de un aparat micro-

radio-foto. De asemenea, a fost
înființată aici o bucătărie pentru
preparate dietetice pentru
copii, cu o capacitate de peste
1 000 de rații zilnic. Aici se efec-
tuează în fiecare zi circa 3 000
de consultații. Complexul sanitar
este deservit de un personal
cuprinzînd peste 200 de perso-
ane, printre care 50 de medici
specialiști.

Ștefan ISZÁK
Fotografie de Carol SZÁSZ

reportaj de șapte zile

COPERTA NOASTRĂ

Teodora Moisescu-Stendl, fotografia-
tă pe fundalul uneia din recentele ei
tapiserii.

Fotografie de S. STEINER

Prezentarea artistică:
V. OLAC

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Școlii 1. Sectorul 1. Căsuța poștală 4112. Of.
Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Școlii»

(Urmare din pag. 3)

și o cifră de afaceri... Să sperăm însă, spre lauda celor care își propun să infirme părerile sceptice, că în trimestrul acesta spectatorii vor beneficia de prezența pe ecranele cinematografulor a filmelor anunțate de către D.R.C.D.F., care, așa cum se va constata, numără printre ele opere de înaltă măiestrie artistică.

Lista, pe care evităm s-o transcriem în întregime, este copioasă.

Dar, pentru că sintem la noi acasă, să începem prin a prezenta câteva din filmele românești care așteaptă să intre în circuitul de sală. Neomițind premiera anului — *Reconstituirea*, de Lucian Pintilie, regizor de acum notoriu — semnalăm debutul a doi tineri: Radu Gabrea cu *Prea mic pentru un război așa de mare* și Șt. Traian Roman cu *Simpaticul domn «R»*, nerăbdători de a cunoaște, o dată mai mult, calitățile «noului val» românesc.

Repertoriul filmului străin este, în mod firesc, precumpănitor. Cinematograful european, cinematograful american, diferitele școli naționale, noile tendințe marcate în sinul acestora, personalitatea unor creatori — iată câteva din elementele care au stat la baza alcătuirii programelor de difuzare ale D.R.C.D.F.

Spectatorului, avizat sau neavizat, i se facilitează întâlnirea cu operele unor realizatori definitiv consacrați în cinema sau, dimpotrivă, aflați la începutul unei cariere artistice care se anunță de pe acum originală, ca de pildă: Jacques Rivette («Călugărița»), Alain Resnais («Te iubesc, te iubesc»), Stanley Kramer («Ghici cine vine la cină?»), Joseph Losey («Pentru țară și rege»), Milos Forman («Asul de pică»), Jacques Chéreau («Puricele în ureche»), Vladimir Vengherov («Cadavrul viu»), A.M. Konchalovski («Un cuib de nobili»), Iakim Iakimov («Mărturie»), Humberto Solas («Lucia»), Jerzy Hoffman («Pan Wolodyjowski»), Paul May («Via Mala»), Felix Mariassy («Impostorii») ș.a.

Departate de a fi epuizat informațiile cu privire la noutățile cinematografice ale anului în curs, ne vom opri aci, urmînd ca la începutul trimestrului II să restabilim un echilibru de continuitate.

Napoleon IANCU

avancronică studentească

Jurnalul de actualități al vieții universitare pe 1970 anunță, sub genericul «Festivalul studențesc de primăvară», una din principalele manifestări culturale ale anului, organizată de Comitetul executiv al Uniunii asociațiilor studențești din România pentru a deschide noi posibilități de afirmare creației artistice, pentru a descoperi și cultiva talente ar-

tistice autentice.

În luna aprilie, studenții vor aduce pe scenele festivalului, în centrele universitare București, Cluj, Iași, Timișoara și Brașov, pasiunea și dragostea lor pentru artă, prezentînd în cadrul competiției spectacole de teatru, muzical-coregrafice și folclorice, montaje literar-muzicale. La sfîrșitul întrecerii, un juriu alcătuit din renumiți oameni de cultură și artă și din reprezentanți ai organizațiilor studențești va acorda celor mai merituoși artiști amatori din rîndul studenților premii și titlul de laureat al festivalului.

Vorbînd despre avancronica evenimentelor culturale studențești în noul an, președintele U-

niunii asociațiilor studențești din România, Traian Ștefănescu, a subliniat că programul viitorului Festival studențesc de primăvară se remarcă prin ponderea acordată manifestărilor folclorice. Formații instrumentale, soliști vocali și echipe de dansuri selectate din mai multe centre universitare, a spus el, se vor întîlni la Cluj pentru a-și disputa dreptul la înțietate. Alături de întrecerea propriu-zisă vor mai avea loc parada costumelor, care va întruni prezența tuturor formațiilor participante, sesiunea de comunicări științifice în domeniul folclorului a tinerilor care învață în facultățile de filologie, serbări în aer liber și o frumoasă expoziție de artizanat cuprinzînd costu-

me, țesături, instrumente muzicale, ceramică populară, selectate de studenții învățămîntului superior de specialitate prin cercetarea la fața locului a multiplelor aspecte referitoare la evoluția artei populare.

Agenda acțiunilor consacrate Festivalului studențesc de primăvară, a adăugat în încheiere interlocutorul, mai prevede amenajarea — în sala Dalles din Capitală — a celui de-al doilea Salon studențesc de artă. Aici vor fi expuse cele mai bune lucrări ale studenților din toate facultățile, în domeniul picturii, sculpturii, graficii, țesăturilor, scenografiei, podoabelor de interior.

Adina CONSTANTINESCU

club-teatrul din brăila

Nume nou pe firmamentul cultural al Brăilei. Nume obișnuit de acum în multe din orașele țării. O sală numai de patruzeci de locuri, un nucleu de «oameni de teatru» amatori și mult, mult entuziasm. Club-teatrul și-a propus prezentarea curenților contemporane și educarea publicului pentru cunoașterea noilor forme de exprimare scenică.

Timp de două luni, în patru spectacole săptămînale, «Cameristele» lui Gênet au țesut crima lor imaginară și absurdă, jucînd printre spectatorii așezați comod în fotolii. Solange și Claire — ca-

meristele — pun la cale «vînzarea» și publicul asistă ca la teatru, dar nu întocmai, sorbind din cafea și aprinzîndu-și țigara preferată. În atmosfera devenită astfel familiară, spectatorul poate să surprindă sensurile ascunse ale replicilor și să le verifice viabilitatea.

În fiecare luni — recital de poezie. Și rînd pe rînd ni s-au destăinuit: Florin Piersic, Elena Sereda, Marin Pislaru, Silvia Tăbacu.

Adăpostind și un cenaclu dramatic, la Club-teatru au început să se pună în scenă, prin inter-

mediul consiliului artistic, și lucrări ale unor autori locali. Prima creație brăileană, «Zugravii» de H.S. Măru, va vedea lumina «scenei» (sau mai precis a acelei porțiuni de sală rămasă liberă în fața fotoliilor) în luna ianuarie. În pregătire: «Scrisoarea lordului Byron», «clubitul meu fără nume». În fiecare miercuri la cenaclu dramatic se citește sau se discută autori moderni sau producții proprii, iar în celelalte seri discoteca cu recitaluri de poezie și muzică de toate felurile rotunjește sonor o atmosferă fără tristeți provinciale.

Club-teatru — un teatru de amatori cu stagiune permanentă.

Stelian MĂRĂCINEANU

intrarea bărbaților, interzisă

Trustul de alimentație publică din Cluj a avut această idee sui-generis: înființarea unui local public, rezervat în exclusivitate clientelei feminine. (În cazul de față, singura prezență masculină fiind autorul acestei fotografii). O soluție ingenioasă? Rămîne de văzut dacă această arbitrară separare a sexelor va fi de bun augur și pentru planul de încasări, preconizat de unitatea «Întîm» din Cluj.

23 de minute cu urma lui el fugiti

Cînd revista noastră («FLACĂRA» nr. 40/1967) afirmase că Ghibu — domiciliat în Bucur — strada Poiana Florilor nr. 2 este un escroc, s-au găsit cînd nu se găsesc?) și voci să-i ia apărarea și să-l consi-
înger nevinovat. Cînd, cu ac-
prilej, autorul articolului «Fla-
lia Ghibu și coincidențele» a
cat unele semne de întrebare
gătură cu principalitatea gin-
lui lui Ion Ghibu — Eugen Apo-
— principalitate care trebuie
fie exemplară față de calitate
cestuia (asistent universitar —
stitutul de arhitectură «Ion T-
cu»), s-au găsit de asemenea v-
îndrîjite care să protesteze.

Ei, dar iată că timpul, cel
lucid judecător și-a spus cuvînt
iar eroii noștri au suferit
fenomen de galvanoplastie mu-
lă numit în popor «a-și da ari-
pe față».

Tumuluosul într-un combi-
obscure Ion Ghibu și-a clarif-
poziția față de societate și r-
țiile incerte cu propria-i so-
A mințit-o că pleacă, pentru c-
timp, la rude în Ardeal, dar
realitate s-a dus într-o excu-
la Istanbul, și dus a fost. În u-
lui, pe strada cu nume pașni-
pitoresc, s-au dezlîntuit din
furtunile patimii tridimensional
a extinderii de spațiu.

Eugen Apostol și soția sa, Ru-
dra, împreună cu un alt fiu
transfugului (străin de apar-
ment), dețin cheia camerei soții
Ghibu, încredințată la plec-
de dubiosul tată. Mamei lor vit-
ge (vitregă prin raporturile
turale de filiație, dar care
crescut și i-a îngrijit mai mult
20 de ani), mamei lor, deci, i
consacrat statu-quo-ul de exil
în holul principal, unde po-
locui tot atît de bine cît într-
sală de așteptare. Iar pentru
arsenalul șicanelor să fie compl-
arhitecturii Apostol și-au insta-
și planșetele în același hol,
așa fel încît dacă nici cel de
treilea colocatar sau musaf-
lor nu au timp să se vînture
lîngă patul femeii, cel puțin
se lucreze acolo.

Cînd am primit scrisorile c-
toarei noastre, Elena Ghibu,
ne-a venit să credem că oame-
serioși pot adopta o poziție a-
de ilogică, imorală și nelega-
încît să interzică mamei lor ac-
sul în propria-i cameră, pent-
care posedă ordin de repari-
Am dorit să verificăm pe
situația de fapt și, în chip de inst-
latori... lăcătuși mecanici, ne-a
deplasat duminică 18 ianuarie
cîmpul ostilităților. Urmașii
Ion Ghibu erau prezenți și ne-
interceptat încă de la ușă. A
purta un dialog imposibil cu
deptii egoismului exclusiv,

ății» private, ai soluțiilor
ă forte.

erularea benzii (magneto-
jese mascat în geanta cu
am cronometrat că docu-
ea noastră a durat 23 de

Sergiu ANDON
și
Sandu DIMITRIE

tuile orașului

oraș cu multe statui cum
rma urmei, Capitala noas-
are a fi lipsit de ele. Și
eoarece multe dintre ac-
c ingramădite între clădiri,
ite de vegetație, ascunse
garduri. În spatele unui
masiv de fier, așezat în
bisericii Bălașa, se află
mentul fiicei lui Constan-
încoveanu. E o remarcabilă
de artă a clasicului nostru
orck. După un alt gard de
nalt cât o casă, la Facultatea
edicină, acoperită de cren-
astanilor, o altă operă de
monumentul generalului me-
vilva, colaboratorul lui Cuza.
și soartă o are și eleganta
e a spătarului Mihail Can-
no, din fața spitalului Col-
lți copaci acoperă perspec-
tatuii lui C.A. Rosetti. Tot
re copaci, înghesuită în
a bisericii Sf. Gheorghe, se
de statuia lui Constantin
oveanu. Într-o curte, prin-
copaci, năpădit de vegetație,
lă și bustul lui Gh. Șincai,
e Calea Șerban Vodă. În
și situație se găsec Monu-
mentul eroilor din curtea Spita-
militar central, o statuie a
minescu pe Șoseaua Kiseleff
alte altele. Ce modă, ce idee
dil să le fi sortit asemenea
a poziții? Cine ar bănuși că
biserica Precupeții Vechi,
re copacii înalți ai unui scuar,
tătat monumentul lui Tudor
imirescu? Poate doar copiii

mahalalei, care i-au zgâriat și
i-au mîzgălit socul. O poziție
nepotrivită au și Monumentul
aerului de pe str. Paris, Monu-
mentul eroilor din 1916—1918
de pe str. Silvestru, Statuia in-
fanteristului de lângă Podul Co-
troceni și altele, aruncate parcă
cu furca și lăsate printre copaci,
fără perspectivă. Dar cel mai
bine poate exprima liberul ar-
bitru care a existat odinioară în
acest important domeniu al ur-
banisticii Capitalei ciudatele
aventuri ale elegantei statui re-
prezentînd legenda întemeieto-

rilor Romei, dăruită Bucureștiu-
lui în 1906 de locuitorii orașului
etern. Vestita lupoaică a devenit
călătoare. Era odată în Piața Sf.
Gheorghe. Cineva a hotărît să
o mute pe Dealul Patriarhiei.
Apoi altuia i-a venit ideea s-o
ducă în scuarul umbros din Piața
Dorobanți.

Evident, natura trebuie să ră-
mîină plămînul orașului și o po-
doabă citadină. Dar nu e mai
puțin adevărat că se poate realiza
și o fericită simbioză între vege-
tație și artele plastice.

B. NICOLAE

sala pașilor pierduți

ÎN SEARA DE REVELION,
I. Catz, gestionarul unui centru
de legume și fructe din Bacău, a
fost acostat pe stradă de o pere-
che de necunoscuți. Aștia l-au
lovit și i-au furat servieta cu banii
unității. Organele de miliție au
descoperit făptuitorii în perso-
na recidivistului Gheorghe Popa
și a soției sale, Rodica Popa, de
profesie... infirmieră!

CONDUCEREA Ministerului
Industriei Ușoare a sesizat In-
spectoratului general al miliției
faptul că de la întreprinderea
INOX din Capitală a dispărut în
mod misterios o mare cantitate
de oțel importat. Organele mili-
ției au efectuat un control inopi-
nat asupra muncitorilor care ie-
șeau pe poarta fabricii pe lângă
paznicii instalați acolo. Au fost
găsite cite 10, 15, chiar 42 lame

de cuțit la peste 30 de persoane.
S-ar crede că experimentul a dat
de gîndit atît amatorilor de furt,
cît și paznicilor și celor care-i
angajează. Controlul a fost repe-
tat peste o săptămînă. Rezultatul
a fost același, cu deosebirea că
s-au găsit lame ascunse chiar și
într-una din mașinile persoanelor
din conducerea întreprinderii.

IMPIEGATUL RADU CETĂ-
TEANU a cauzat în ziua de 15
ianuarie orele 6,25 un grav acci-
dent de cale ferată la km 83 +
300 al liniei București-Constanța.
Deși oprise un tren cu cisterne
la semnalul de intrare în stația
Bogdana, împiegatul de mișcare
a dat aviz de sosire din același
sens încă unui tren de marfă. În
urma ciocnirii au deraiat 19 va-
goane, 8 dintre acestea fiind distru-
se împreună cu încărcătura lor.
Cum poate angaja calea ferată
asemenea oameni cu capul în
nori? Ori o fi fost Cetățeanu...
turmentat?

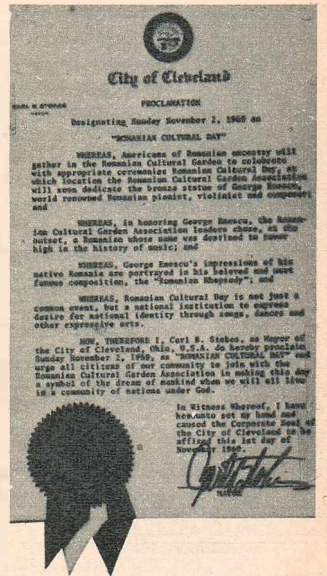
S. PONCU

„ziua culturii românești“ la Cleveland

Documentul alăturat ne-a
parvenit prin amabilitatea pri-
marului orașului Cleveland, dl.
Carl B. Stokes.

Intitulat «Proclamație», textul
se referă la faima mondială a
marelui George Enescu, a cărui
statuie de bronz (replica lucrării
lui Boris Caragea aflată la Muzeul
de artă al R.S.R. — n.n.) va
fi instalată în Parcul asociației
culturale românești din Clevel-
land, și apreciază că «Ziua culturii
românești nu este numai un eveni-
ment obișnuit, ci o instituție
națională de exprimare a dorinței
de identitate națională prin cin-
tece, dansuri și alte arte expres-
ive».

În încheiere, Proclamația che-
mă toți cetățenii la sărbătoarea
«Zilei culturii românești».

AVENTURA CEA DE TOATE ZILELE

cousteau — surprize în titicaca

În timpul activității sale sub-
acvatice, echipa a avut plăcuta
surpriză de a descoperi în adîncul

lacului fundațiile unei vaste in-
cinte a cărei existență era ne-
cunoscută specialiștilor (și — în
consecință — urmează abia să
devină obiect de studiu și sursă
de noi date pentru elucidarea
«enigmei incase»), o mare piatră
împodobită cu imaginea unui șar-
pe «naja» în relief, precum și un
număr de vase de ceramică. În
plus, studiind fauna lacului, bio-
logii echipei au detectat o nouă
epidemie ce afectează peștii și au

furnizat date inedite în legătură
cu o specie de broască răioasă
uriașă, cunoscută oamenilor de
știință sub numele de «telma-
tobius».

Cercetarea adîncurilor lacului
continuă paralel cu cartografi-
rea fundului. Noi surprize sînt
de așteptat. Cine știe, poate
chiar descoperirea comorii în-
cașilor...

D. BRUDEA

Flacăra nr. 5 din 31 ianuarie

O SURPRIZĂ

sau, dacă vreți, mai multe SUR-
PRIZE. Vă deconspirăm citeva
din ele, cuprinse în cele 48 DE
PAGINI ale revistei, din care 12
ÎN CULORI:

● În plină actualitate reporte-
ricească, în țară și lumea largă:
— Ce știm la ora asta despre
avionul «Made in Romania»?
— O judecată rece despre o
problemă fierbinte. Anchetă so-
cială în legătură cu criminalitatea
juvenilă.

— Profesorul Jean Dorst de la
Muzeul de istorie naturală din
Paris este alarmat: înainte ca
natura să moară, mai pot fi luate
măsuri...

— Eroticismul — obiectul unei
scandaloase expoziții — este de
fapt simptomul unei societăți bol-
nave.

● Paginile de film (color și
alb-negru) dezbate implicațiile wes-
ternului all'italiano.

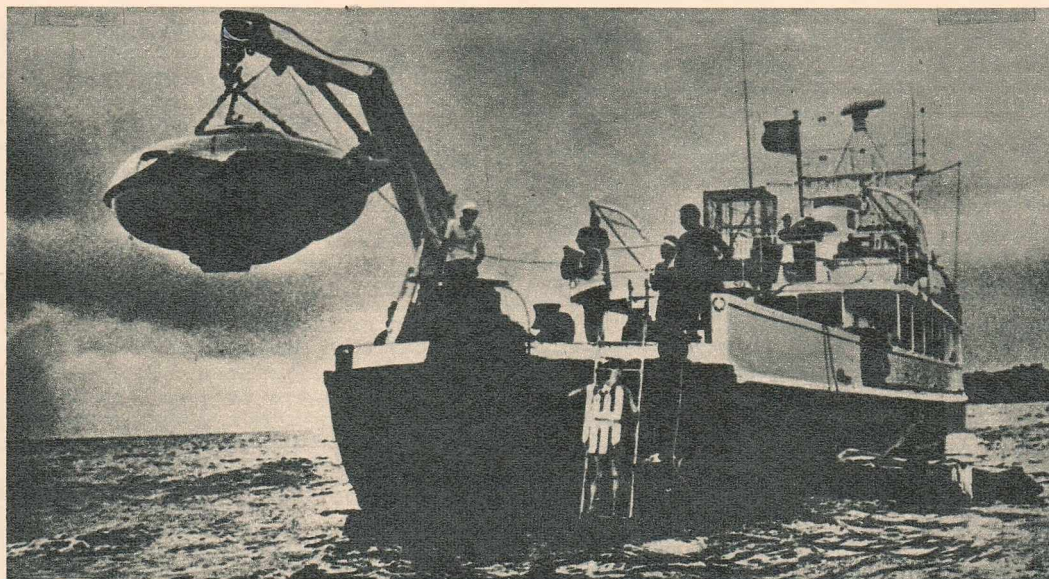
● Nimeni nu-și mai amintește
cine au fost Stela Popovici, Eca-
terina Mazurachi, Maria Șfetcu,
Elena Papandi, Maria Ionașcu..
Cum e posibil?...

● Scriitoarea Alexandra Târziu
la o cafea cu sculptorul Vida
Gheza.

● Paginile de varietăți, jocuri,
umor, album, deși cunoscute citi-
torilor noștri, sînt și ele mici
surprize!

În primele ore ale dimineții zilei
de 31 ianuarie, la chioșcuri și cen-
trele de difuzare a presei,

FLACĂRA Nr. 5 în 48 de pagini
(12 în culori).

Lumea submarină, cunoașterea ei amănunțită, crearea unor condiții în care omul să poată, din ce în ce
mai lesne, munci și trăi în mijlocul ei — iată țelurile cărora Cousteau și-a închinat viața. El a creat pe
rînd aparate și nave din ce în ce mai perfecționate pentru explorarea adîncurilor marine și oceanice,
case și laboratoare submarine, precum și «farfurii plonjante» (în fotografie). Asemenea «farfurii» au fost
folosite și în apele lacului Titicaca.

de Petru ISPAS

HAITA

Erau doi, Bocuță Ion și Bocuță Petre. Nu erau frați. Se aflau în ceva rudenie, dar frați nu erau. Jumătate din sat era format din alde Bocuță și cealaltă din alde Vlăsiu. Ceilalți cițiva, care nu erau nici Bocuță, nici Vlăsiu, erau venetici, picăți în sat cine știe de unde. Unul dintre aceștia era și bătrînul Gheorghe Gheorghe, al treilea, aflat atunci în baltă cu turma de oi a cooperativei Aveau o colibă, ei îi spuneau cabană, destul de solidă, un țarc împletit din nuiele în care stăteau adunate oile, fiecare câte o topo-rișcă și un ciomag; niște mălai pe un fund de sac, un cean, o sarniță cioplită dintr-o bucată de rădăcină și atît. Ba nu, mai aveau și doi cîini ciobănești care acolo, în baltă, își făcuseră veacul. În sat nu ajunseseră niciodată.

Atîți erau și atîta aveau cînd a început urgia. Întîi zăpada. Căzuse peste noapte atîta încît dimineața au trebuit să facă pîrtie cu niște lopeți improvizate din scînduri ca să ajungă la oi. Două, care nu se mai puteau ridica, au fost aduse în colibă. Au dat la zăpadă toată ziua ridicînd-o în jurul țarcului ca pe un zid. Ideea a fost a bătrînului. «Dacă începe viscolul barem te mai adăpostește». Și spre seară a început viscolul. S-a năpustit dintr-o dată deasupra colibeii gata s-o dărîme. După o vreme cîinii începuseră să se agite. Bitu Gheorghe, cum îi spuneau băieții, se uită încruntat la pîrul zburlit al cîinilor și dădu din cap. Deodată se auzi un urlet prelung, sugrumat. Bătrînul scoase punga cu tutun, își răsuci o țigară, o aprinse și spuse liniștit: «S-a terminat». Și-i făcu semn cu capul lui Petre să deschidă ușa. Cîinii au intrat unul după altul, mîrîind, tremurînd și s-au așezat lîngă foc. Spre dimineață vîntul se mai potolise, dar se înteeșe ninsoarea. Au muncit cu toții toată ziua. Zidul de zăpadă din jurul oilor se înălțase mai bine de doi metri și luase forma unei potcoave cu deschidere spre colibă. Au mai băgat în colibă trei oi betegite. Seara a început din nou viscolul, parcă mai cumplit. Leșeau câte doi, din cînd în cînd, să destupe poteca pînă la țarc și să mai curețe zăpada din potcoavă. Într-un tîrziu, frînți de oboseală, au adormit. I-au trezit urletele cîinilor care se repeziseră ca nebunii spre ușa. Bătrînul sări în picioare o dată cu băieții. Puse mîna pe bită, se răsti la cîini, îi lovi cu piciorul trimișîndu-i din nou lîngă foc și ieși în ușă. Băieții erau în spatele lui. «Sînt doi sau trei», Apucară lupul mort, porniră dincolo de țarc, acolo unde acum se vedeau scîlpind șase puncte de jărătic. Petre învîrți ciutura aprinsă din care sări scînteii și lușii se traseră înapoi. Băieții făcură cițiva pași, legănară lupul mort și-l aruncară cit mai departe. Haita se retrase și mai mult. Băieții au pornit înapoi spre colibă urmărind moșgîldețele negre care topăiau prin zăpadă. În potcoavă, oile se agitau speriate. Lupii începuseră să se bată între ei pe leșul celui ucis. După care a fost liniște. Atîta cită putea să fie în mijlocul viscolului. Dimineața bătrînul și-a înfășurat picioarele în două piei de oaie, legate bine să nu se desprîndă, și-a luat bită și toporișca și a ieșit în ușă «Pînă diseară zic să fiu aici cu oamenii. Dacă nu, mîine dimineață. Dacă-i haita mare la noapte, dați drumul la cîini și rămîneți închiși în colibă pînă vin oamenii». Băieții îl priveau cu tristețe. Erau puține șanse să ajungă în

sat chiar și pentru unul dintre ei, mai tînăr și mai rezistent. Dacă scăpai de viscol dădeai peste lupi. Dacă scăpai de lupi te acopereau troienele... Băieții au înălțat zidul pînă cînd cîinii n-au mai putut să se urce. Așa i-a apucat seara. În gura potcoavei au îngrămădit un maldăr de fin după care au intrat în colibă, au pus ceanul pe foc, au scuturat în ei sacul de mălai, iar terciul cald l-au împărțit cu cîinii. Se făcuse noapte. Și știau că de venit nu mai poate veni nimeni. Vîntul se năpustește acum cu și mai multă furie. Coliba devenise neîncăpătoare. Peste zi mai băgaseră în ea trei oi. Petre luă o bucată de lemn, o înfășură la un capăt cu o cîrpă muiată în seau și o puse alături. Ion îl privea tăcut. Și deodată vîntul se opri. O liniște apăsătoare învăli totul. Petre ieși în ușă și privi. Nu mai ninge. Se duse și scutură zăpada adunată pînă atunci peste clăia de fin din gura potcoavei și se întoarse: «Poate avem noroc». S-a ghemuit printre oi încercînd să aștească. Să tot fi trecut o oră cînd cîinii începuseră să dea semne de agitație. Petre ieși în ușă și privi. Era o haită în toată legea: 6-7 dihăanii. Se apropiaseră pînă la zidul de zăpadă și încercau să sară peste el. Petre hăui și haita se retrase cițiva metri. Intră în colibă, alese cu privirea o oaie care-și revenise, care era mai vioaie și o luă în brațe. Oaia, parcă simțînd ce o aștepta, începu să behăie jalnic. Deschise ușa și o aruncă în zăpadă. Simțînd lupul, animalul o luă la fugă. Haita, din cîteva salturi o ajunse și o sfîșie. Lupii se încăierară între ei. Dar prada se termină repede și acum haita se apropie amenințătoare de gura potcoavei. Deodată din țarc se auzi o larmă sinistră. Unul din lupi reușise pînă la urmă să sară peste zidul de zăpadă. Petre își aruncă sarica pe umeri, luă bita și ieși făcîndu-i un semn lui Ion. Acesta luă feștila improvizată de Petre, o aprinse și ieși și el. La vederea focului lupii se retraseră. Din cîteva salturi Petre a fost dincolo de fin, în mijlocul potcoavei. După el s-a luat și unul din cîini. Tinea bățul cu o mîna iar cu cealaltă sarica, ca pe un scut. Trei oi erau sfîșiate. Lupul sta rînjînd în fundul potcoavei, gata să sară. Petre împinse cîinele cu bățul și acesta ocoli lupul pe la spate. Băiatul se apropie încet, prudent, fascinat parcă de privirea sticloasă a fiarei. Deodată cîinele sări la picioarele din spate ale lupului și în aceeași clipă se auzi un trosnet și un urlet prelung. Cîinele se retrase iar lupul, după o clipă de nehotărîre, cu un picior rupt, sări la om, de acolo simțînd primejdia cea mai mare. Petre îl lăsă să-și înfigă colții în sarică și-l lovi cu bita, scurt și sec, după ceafă, puțin mai jos de urechi. Corpul lupului zvîcni de cîteva ori și apoi rămase nemîșcat în zăpadă. Petre luă una dintre oile sfîșiate și o aruncă peste zidul de zăpadă, tocmai în partea opusă deschizăturii potcoavei. Haita se repezi hămesită să-și sfîșie prada. Apucă lupul de picioare și-l trase din țarc pînă aproape de ușa cabanei. Îl ajută și Ion și-l aruncară cit mai departe. Haita, după ce termină oaia, se repezi asupra lupului ucis. Mirosul de sînge venit de la animalele sfîșiate și rămase în țarc o înnebunea însă. Cîteva salturi și haita putea intra în țarc și atunci nu mai puteau face nimic. Ion se uită la Petre și acesta încuviință din cap. Cu feștila aprinsă în mîna lui ieși în ușă și o aruncă în mijlocul stogului de fin. O vilvătaie puternică se ridică și dogoarea ei îi făcu pe lupi să dea înapoi îngroziiți. Petre luă cîteva cioturi aprinse din foc și le aruncă în mijlocul haitei. Urletele se înteeșă și lupii se retraseră, oricum sătui, oprindu-se la cîteva sute de metri de colibă. Era spre ziuă și se auzeau hăuind, din ce în ce mai aproape, oamenii aduși de bitu Gheorghe.

de Emanuel VALERIU

CINE-I NAȘUL ?

Fie-i îngăduit, pentru o dată, sportului să apeleze la tradiții din afara propriei sale... familii, deși este vorba tocmai despre o chestiune de... familie. După cum se știe, în obiceiurile proprii poporului nostru, nou-născuții primesc numele nașului sau nașei (după ambiții și sex...). Dar există și cazuri în care nașii, dînd dovadă de generozitate și înțelegere față de fini, acceptă ca numele acestora să fie ales de părinți și — dacă se poate — identitatea lor onomastică să treacă pe poziția a doua sau să lipsească.

Ce legătură au toate acestea într-o rubrică de sport? Au, fiindcă — în ultima vreme — asistăm la o susținută acțiune de... botezuri în lumea stadioanelor. Nu ne referim la urmașii campionilor de azi, pe care-i dorim mereu mai numeroși și talentați, ci la unele cluburi care-și caută un nume mai potrivit decît cel cu care au fost investite la... naștere sau decît cele care, cîndva, le-au schimbat identitatea. Faptul ni se pare firesc și legitim pe linia reconsiderărilor nu numai utile, ci — evident — mult mai mult decît atît, sau a reabilitării tradiției uneori refuzate, după multe criterii mai puțin explicate cu ani în urmă. Constatăm însă că, încetul cu încetul, «personajele» respective revin la prima lor identitate deși, poate, nu cu aceeași strălucire. Astfel, Ripensia timișoreană, ca și surata ei Politehnica și-au recăpătat actele, dar nu și gloria pierdută. Asta deocamdată. La Cluj, studenții au readoptat inițială care a vrăjtit, timp de cinci decenii, tineretul studios de pe Someș, iar la București, clubul feroviar și-a (re)transformat porecla în renume fiind cel care a revenit Rapid la matca sa onomastică. Foarte timid și cu scrîșnete care s-au făcut auzite și pe unde trebuie și pe unde nu trebuie, studenții Capitalei au avut satisfacția să joace sub titulatura de glorie a unui foarte vechi club denumit atît de simplu «Sportul studentesc».

Iar revin cu o autoîntrebare, ca și pe la începutul articolului de azi: de ce, mă rog, consemnez fapte deja cunoscute? Am, vă asigur, un motiv. Ba chiar mai multe... Aflu, de pildă, că membrii clubului bucureștean «Progresul» s-au adunat într-o ședință și și-au manifestat dorința ca numele pasiunii lor sportive să devină «Venus». Mă rog, dacă oamenii preferă un nume de stea tocmai cînd progresul tehnic i-a dus pe semenii lor în Lună, îi privește. Sînt membrii cotizanți, sînt — bănuiesc pînă la certitudine — încadrați, într-un fel sau altul, în amplul proces de construire a noii noastre societăți, iubesc sportul și vor să-l aplaude sub firma «Venus». Dar mai aflu că cineva, un tovarăș, de la forul sportiv al municipiului nostru, nu este de acord. Încep niște frămîntări, niște tăceri bizare, oamenii cred că au comis vreo greșeală, dorința lor devine o șoaptă, un nume de stea, destinat să fie public, se transformă în zvon, intră în...conspirativitate. Cită agitație pentru un fleac! Las la o parte faptul că, potrivit statutului oricărui club sau asociații sportive, membrii acestora au dreptul legal să-i aleagă denumirea (aici ne apropiem și de tradiția cu nașii) și vreau să mă refer și la altceva, anume la crearea acelei atmosfere de incertitudine, respinsă tot mai hotărît și mai des din viața noastră publică. Se știe și s-a scris că, pentru a lua cazul Venusului (pe care personal nu l-am agreat la vremea respectivă, avînd alte simpatii), a fost un club de cartier, al unui cartier îndeajuns de mizer, căruia i se zicea «Matache Măcelar». Trezirea, la un moment dat, printr-un post de conducere (voluntar) a cutărui sau cutărui om politic al vremilor apuse n-a însemnat și mai ales nu mai poate însemna astăzi nimic, tocmai prin caracterul întîmplător, prin efemeritate, dacă vreți, și n-a putut ofili pasiunea publică născută și alimentată în jurul simbolului sportiv al Venusului, însuflețit de marile talente care i-au apărut culorile și dintre care aproape toți trăiesc și muncesc în societatea noastră: Lupăș, David, Sfera, Vilcov și alții. Ne întristează lipsa de sinceritate, insistența cu care se creează false probleme în sport, tenacitatea cu care se agață unii activiști din acest domeniu de ceea ce se numește formalism, uitînd că una din direcțiile de luptă ale noului tînteește tocmai formalismul, în favoarea a ceea ce constituie fondul oricărui fapt. Or, tocmai fondul este lăsat deoparte, apelîndu-se la coaja înfășelătoare a formei. În unele cluburi sportive românești au activat și oameni compromiși politiceste și care au răspuns pentru trecutul lor, dar asta nu trebuie să ducă la ofilirea unui întreg sector al vieții publice, dacă nu este cazul.

Regimul nostru a dat un conținut nou întregii vieți sportive românești, o formă proprie de organizare, un sprijin multilateral care, toate la un loc, fac imposibilă o revenire la ceea ce a fost cîndva în lumea stadioanelor noastre. Acesta este esențialul. Și-atunci, de ce să inventăm fantome? Să apelăm la tradiție, mai ales la cea cu frumuseți reale și să ne bucurăm că oamenii se leagă sufletește de idei și simboluri. Poate așa vom revedea sportivi luptînd cu elan pentru Sportul muncitoresc, pentru Ciocanul, pentru A.M.E.F.A. (Arad), pentru Clubul atletic-Oradea, pentru «Stadiul român», pentru clubul oborean «Unirea Tricolor», pentru mult îndrăgitul «Juvventos», și vom consemna, cu emoție, reînființarea sau măcar botezul unei asociații de turism cu numele «Prietenii naturii».

Să nu-i schimbăm pe nași, mai ales cînd aceștia reprezintă opinia publică.

STICLA CEA DE TOATE ZILELE

de C. BOZBICI
Fotografii de S. STEINER

*Procesul tehnologic
este condus de la un tablou automatizat,
de unde se comandă
atît pregătirea amestecului,
cît și încărcarea cuptoarelor.*

Poate am rămîne surprinși aflînd că lumea modernă consumă sticlă cu aceeași foame nesățioasă cu care consumă oțel sau beton. Sînt mai bine de 2500 de ani (cel puțin aceasta e cifra pe care ne-o avansează arheologii) de cînd sticla a fost inventată, e un produs bătrîn cum s-ar spune, și ea încă n-a fost detronată ca material util, cu toată ofensiva și expansiunea miraculoaselor mase plastice, care-i urmează formele și culorile, dar nu și transparențele.

Astăzi producerea sticlei este un lucru comun și chiar noțiunea presupune obiecte ieftine, la îndemîna oricui, perisabile și fără mare valoare. Dar nu întotdeauna a existat această depreciere. Timp de treisprezece secole (în era noastră) negustorii au străbătut drumurile Bizanțului în căutarea vaselor și bolurilor de sticlă. Apoi, cînd în secolul XV Anzolo Barovier descoperă «cristalino» în atelierele din Murano, Veneția devine centrul european al sticlei. Începe epoca de glorie a acestui material din care meșteșugari anonimi sau artiști cunoscuți au creat opere de artă, într-o cromatică fermecătoare: de la albastrul întunecat la verdele de crom sau roșul de seleniu pînă la obiecte imitînd adesea agatul, onixul sau albul opalin al porțelanurilor. Dar aceasta e epoca atelierelor cu mică productivitate. Secolul XIX introduce primele metode de producție industrială și mecanizarea. Și sticla devine obiect de larg consum.

Cîtă sticlărie consumăm? O întrebare la care se răspunde cu dificultate. Statisticile sînt mai exacte cu privire la producția obiectelor de sticlărie... 21 mii tone în 1938, 94 mii tone în 1960..., 180 mii tone în 1968.

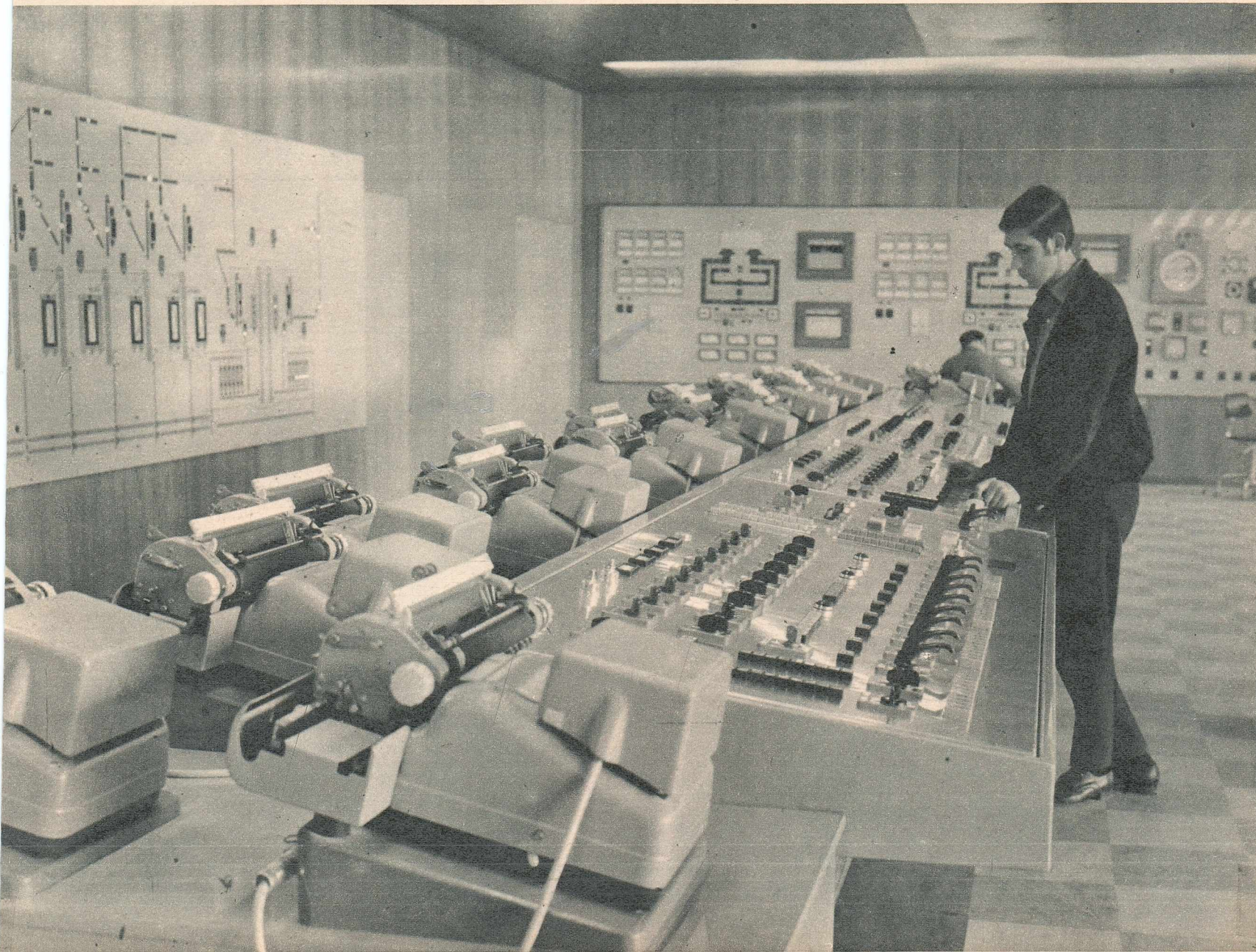
Industria românească a sticlei a cunoscut în ultimele decenii o expansiune dinamică. După modernizarea fabricilor de la Azuga, Pădurea Neagră etc. a fost construit Complexul de faianță și sticlărie de la Sighișoara, iar în ultimul trimestru al anului trecut a intrat în funcțiune Combinatul de sticlă-București (pe care îl prezintă și imaginile din aceste pagini).

Orice descriere vizuală a unei fabrici e o metodă puțin sentimentală, dacă nu desuetă, de prezentare. Ceea ce interesează în epoca noastră nu sînt mai ales frumusețea halezilor (cu toate că nu trebuie să uităm nici estetica industrială), nici cea a mașinilor (cu toate că designul e o preocupare accentuată a constructorilor). Toate secretele unei fabrici noi, dar mai ales succesele ei, decurg din ceea ce numim parametri. Interesîndu-ne de valoarea investițiilor la acest nou obiectiv am pus întrebarea: în cît timp ele vor fi amortizate? În 4-5 ani, din beneficii, ni s-a răspuns. Timpul relativ scurt demonstrează că parametrii la care a fost proiectat combinatul se situează la nivelul mondial. Și cum a compara înseamnă în același timp a aprecia, am încercat o paralelă între cea mai modernă întreprindere cu profil similar din țară: fabrica de sticlărie din Sighișoara și combinatul bucureștean. Cu circa 110 mii produse tone anual Combinatul de sticlă-București dublează cantitatea produselor fabricii din Sighișoara urcînd pe primul loc în ierarhia ramurii și în același timp triplează valoarea producției globale. Cu cele aproape 1 miliard de bucăți de produse combinatul bucureștean realizează de asemenea o performanță. Față de celelalte unități din sector, combinatul este înzestrat cu tipuri perfecționate de mașini care (ca să utilizăm un termen de specialitate) pot produce în simplă și dublă picătură între 50 și 95 bucăți pe minut, fapt care explică înalta productivitate a muncii: 174 000 lei anual pe salariat (același parametru, pe sector, este de 39 000 lei!).

Combinatul este dimensionat în raport cu posibilitățile reale ale economiei care-i asigură materii prime din belșug — nisip, feldspat etc. — materii prime care primesc astfel o valorificare superioară.

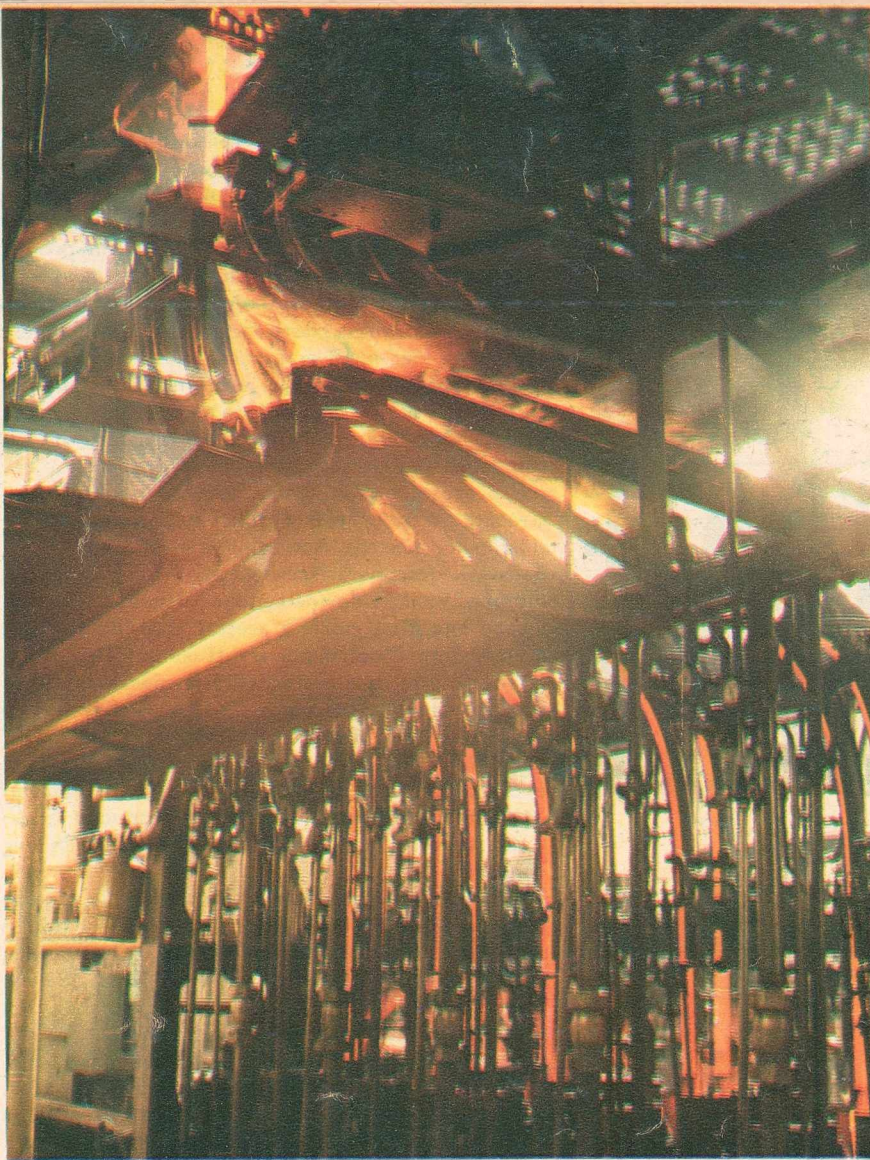
Nisipul alb de Miorcani (Dorohoi), utilizat în fabricație, conține un procent redus de oxizi de fier asigurînd produselor o calitate superioară (colorit, luciu, rezistență).

Abia intrat în funcțiune combinatul a realizat și

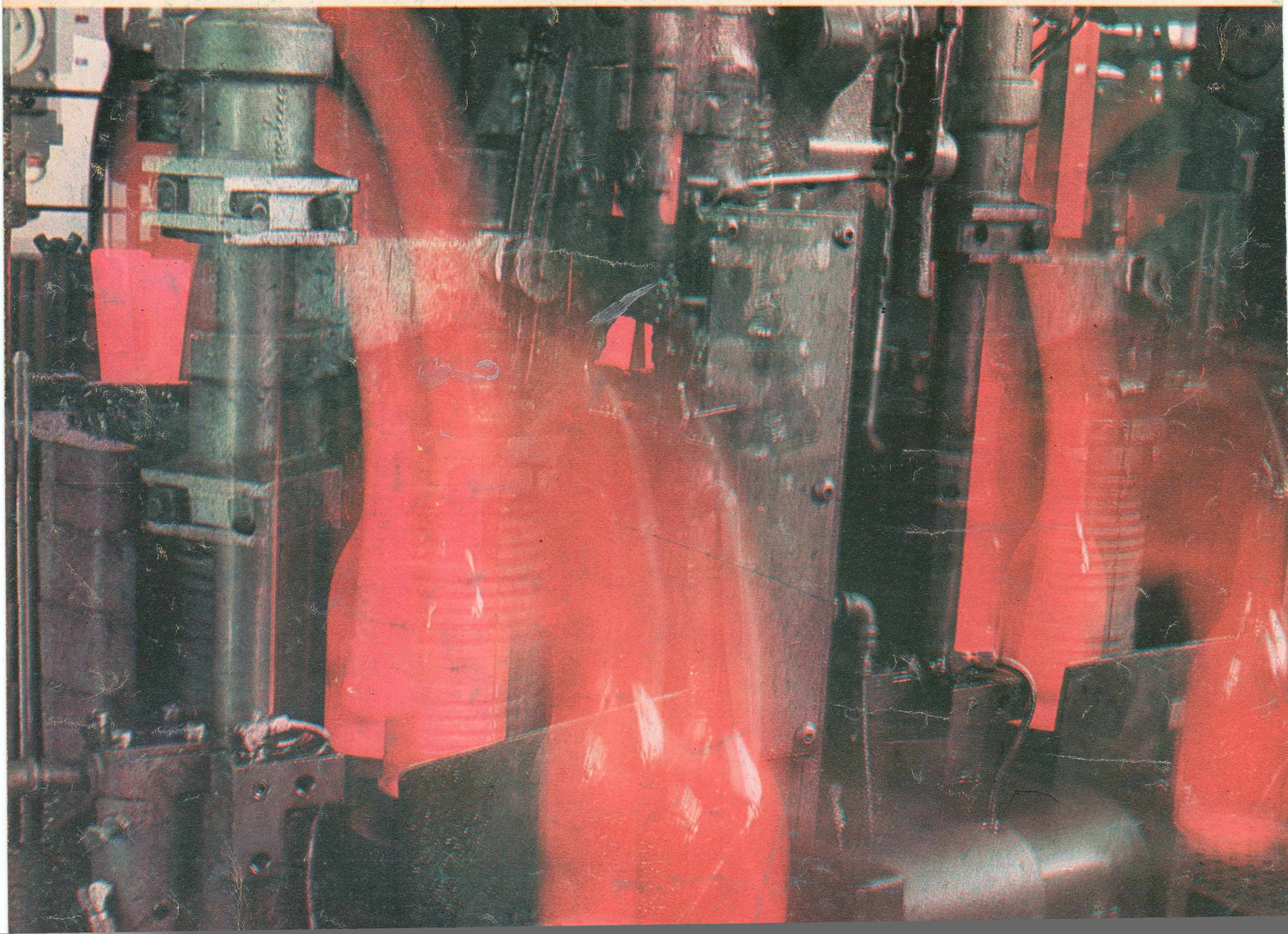
STICLA CEA DE TOATE ZILELE

primul succes comercial: lansarea pe piața românească a buteliilor de bere «EURO» (cu produsele noii fabrici de bere din Pitești), succes care cu certitudine că nu va fi ultimul. În viitorul nu prea îndepărtat vor începe aici să se producă sortimente de uz gospodăresc. Estimativ adăugăm o cifră: circa 30 milioane pahăre pe an. Cu toate că ele vor fi executate de mașini automate, deci vor fi produse de mare serie, aspectul lor estetic — ne asigură specialiștii — va întruni sufragiile consumatorilor. Dar esențial este că prețul de cost al acestor sortimente de sticlărie va fi foarte redus. Ni se spune: «Oricine își va putea permite să bea o singură dată și să arunce paharul!» Evident aceasta este o butadă (și o consemnă ca atare) care vrea să demonstreze că o mare productivitate conduce la ieftinirea produselor. În fond nu aceasta este menirea unei industrii moderne?

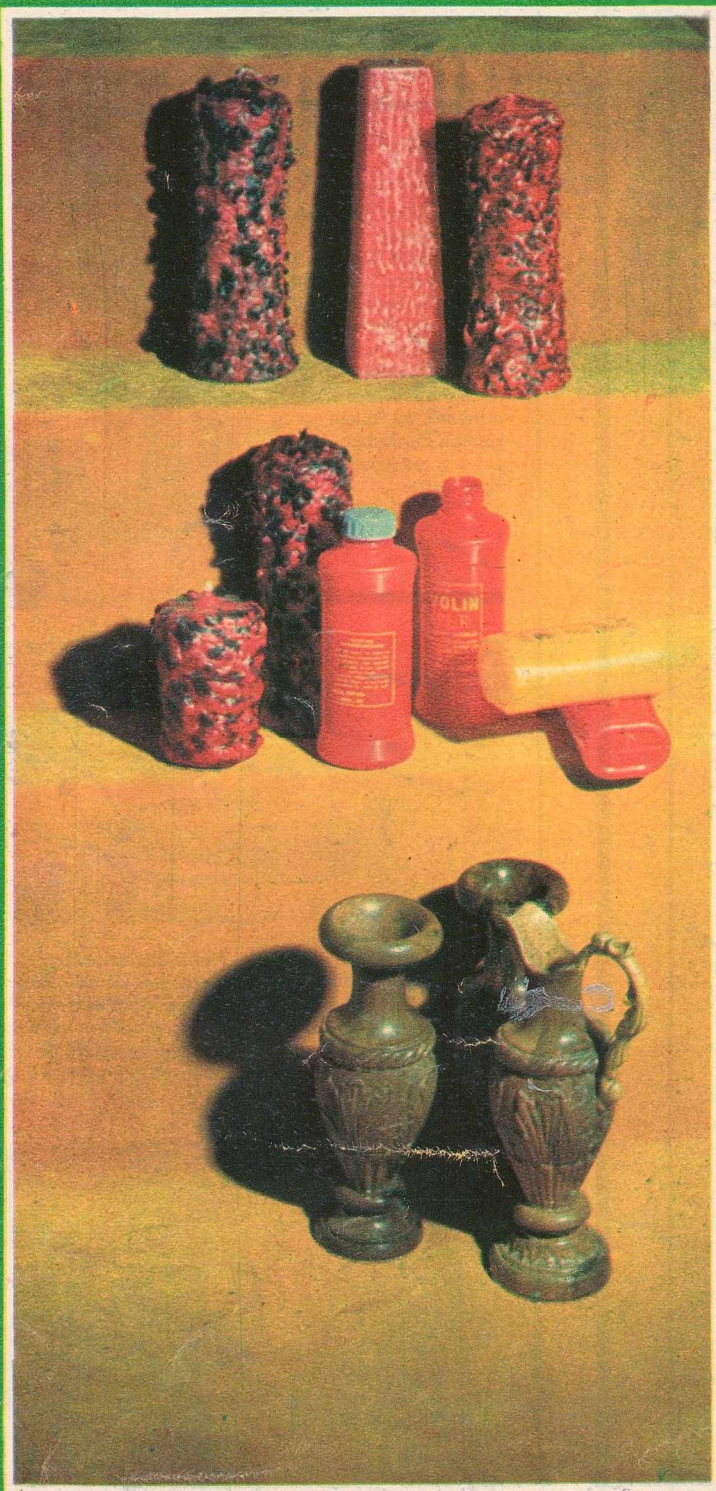
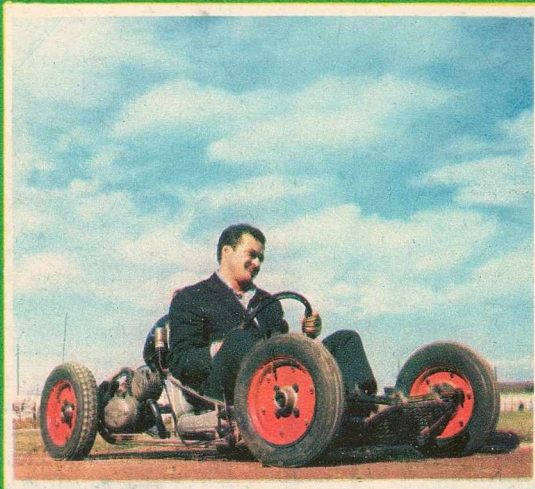
◀ Cu aproape 1 miliard de produse sticlărie anual a binatului se situează în fruntea în prinderilor din țară.

Mașinile moderne produc între 50 și 95 obiecte de sticlă pe minut. O productivitate remarcabilă.

INDUSTRIA LOCALĂ
A JUDEȚULUI **DÎMBOVIȚA**

PRODUCE
ȘI LIVREAZĂ
PRIN UNITĂȚILE SALE:

- *esențe aromate alimentare*
- *articole de artizanat din lemn sculptat*
- *lumânări ornamentale*
- *butelii și flacoane din mase plastice*
- *insecticide de uz casnic*
- *ulei insecticid horticol pentru nevoile agriculturii*
- *îngrășăminte pentru flori și plante decorative de interioare*
- *lacuri și vopsele pe bază de ulei*
- *piese de schimb auto din metal și cauciuc pentru mărci indigene și din import*
- *carturi*

de Valeriu CRISTEA

I. VĂLERIAN:

CARA-SU

A reapărut, în colecția «Romane de ieri și de azi», *Cara-su* de I. Valerian: un «roman de ieri» oferit cititorului de azi, împreună cu un scurt montaj de tăieturi din presa vremii, reunind semnături dintre cele mai prestigioase: G. Călinescu, Pompiliu Constantinescu, Mihail Sebastian. Cel dintâi vede în această carte, «vulnerabilă în părți, izbutită în întreg», «primul roman al islamismului nostru, așa cum Iser este primul pictor dobrogean». (*Adevărul literar* din 12 I 1936). Al doilea relevă «senzația de cerc vicios, de fatalitate» pe care o degajă romanul. «Omul și peisajul dobrogean se completează într-o atmosferă închisă, apăsătoare, învăluind lucruri și suflete». (*Vremea* din 2 II 1936). În fine, al treilea consideră la rîndul său că «meritul dl. Valerian este de a ne deschide, printre cei dintâi, o priveliște în această lume stranie de Orient decăzut și emoționant». «Pitorescul dobrogean, care este o mai veche descoperire a picturii românești, rămîne pînă azi un domeniu neexplorat de literați...» (*Rampa* din 24 I 1936). *Cara-su* reapare așadar purtînd girul unor peceti grele.

Recitit acum, după mai bine de 30 de ani de la prima lui ediție, romanul lui I. Valerian rezistă în chip paradoxal tocmai prin elementul său în aparență cel mai perisabil și mai nedefinit: prin atmosferă, prin inefabil. Dialogul este uneori nefiresc, personajele devin în anumite momente artificiale, pocnind zgomotos din resorturi, covârșește sentimentalismul caduc, deși corectat parțial prin umor, stilul se resimte cîteodată de bătrînețe: «Din pernele văzduhului iarna scărmana fulgi rari de zăpadă...» Dar peste toate aceste carențe, evocarea ținutului dobrogean, a văii Cara-su, împrăștie o vaporozitate fină care, de nu le face de-a dreptul invizibile, le estompează și le conferă o anumită discreție. Nu toate ambițiile autorului s-au împlinit scriind această carte; una însă în mod cert: aceea de a crea un roman de atmosferă. De atmosferă însă nu atît «închisă, apăsătoare», cum credea Pompiliu Constantinescu, provocînd o senzație «de cerc vicios, de fatalitate», ci mai curînd de nostalgic calm provincial, de lentă derulare a clipei într-un climat de politețe orientală și de toleranță. Interiorul cafenelei lui Ismail, luminată în tonuri de un verde rafinat, cu «obișnuții» ei recrutați din elita orașelului, răsfoind paginile ziarelor sosite cu o punctuală întârziere din Capitală și degustînd aroma cafelei turnate în filigeană, sau ritualul complicat al pregătirii cafelei în alambicuri și cu o știință specială, sau, pentru a mai da un exemplu, odaia acoperită de nămeți și cufundată într-o lumină roșietică, intimă, caldă, primitoare în care Tudor Mantu, eroul povestirii, cedează insistențelor insidioase ale «doctoresei» sînt imagini și episoade care persistă, flăcări care pîlpîie discret dar cu tenacitate în amintire.

Romanul *Cara-su* ne propune o excursie agreabilă într-un ținut pitoresc și exotic, din care ne reîntorcem învăluți de vapoare, subțiri nostalgii. Reeditatea lui e binevenită.

de Teodor MAZILU

ÎN ALTĂ PARTE...

X e într-un fel un individ misterios, niciodată nu se află acolo unde s-ar părea că este. Prezența lui — chiar și-n orele de serviciu — e o iluzie optică. Nimic nu pledează în favoarea prezenței lui palpabile. O dată ajuns la birou, X își transportă toată sensibilitatea pe malul mării, se lasă copleșit de voluptățile vacanței. Lasă impresia că lucrează, dar de fapt X se bronzează, lasă impresia că stă de vorbă cu tine, dar de fapt X se plimbă cu barca. X te ascultă cu atenție, ai impresia că-l interesează ce-i spui și de fapt admirabilul nostru personaj se gîndește că trebuie să meargă să facă o probă la croitor.

Și cînd ajunge la croitorul mult visat îl năpădesc remușcărilor, își propune să muncească mai bine, e plin de invenții dintre cele mai onorabile.

În timpul vacanței, X devine foarte serios. Tocmai în timpul vacanței seriozitatea lui atinge punctul maxim. Nisipul mării nu-i face nici o impresie... E foarte grav, privește toate deliciaele naturii c-un aer critic, mereu le analizează de parcă ar trebui să țină un referat despre ele. Se plimbă pe malul mării îmbrăcat în frac. Cu prietenii pe care-i întîlnește se poartă distant, sobru, de parcă i-ar primi în audiență.

Dar o dată întors la muncă, X zburdă, se poartă ca în vacanță, în loc să lucreze își închipuie că pescuiește. Face declarații de dragoste dintre cele mai romantice în timpul producției. Trebuie să se întoarcă la serviciu ca să aibă impresia că se află pe malul mării...

X nu e niciodată acolo unde trebuie — incurcă timpurile și situațiile — confundă biroul cu malul mării și malul mării cu biroul, remușcărilor cu proba de la croitor și invers.

Aș înclina să cred că X este un nefericit, dacă n-ar fi, înainte de toate, un mare șmecher. Dar se poate și una, și alta.

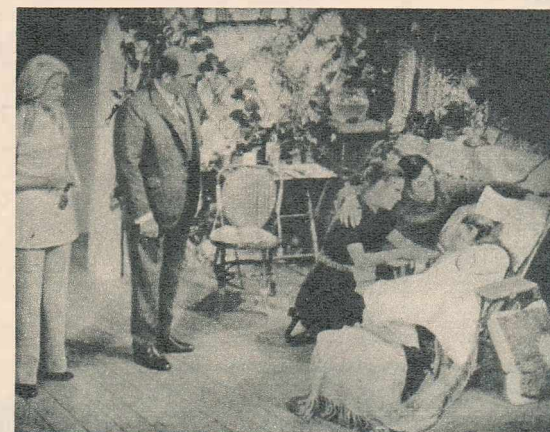

«Iuliu Cezar» de Höpfer, care revede la aproape două secole și jumătate de la premieră, nu este un spectacol optimă în special datorită distribuției inegale din punct de vedere valoric. Rămîne totuși un eveniment de seamă a vieții muzicale, în primul rînd datorită prezenței a două voci excepționale: Joan Sutherland (Cleopatra) și Huguette Tonrangeau (Cezar).

Daniel Ivernel semnează regia piesei lui Sydney Michael, «Un poet în America», și prezentată la Théâtre Montansier din Paris. Drama unui poet ale cărui iluzii se spulberă într-o lume dură și rece este reliefată cu talent și căldură de Daniel Ivernel și partenera sa, Rosy Varte.

Sub conducerea muzicală a lui Pierre Boulez, interpretul fidel dar și creator al lui Debussy («Marea» și «După-amiaza unui faun»), Opera regală din Covent Garden a pus în scenă «Pelléas și Mélisande». Fără a da operei un ritm concertant, Boulez concepe o desfășurare dramatică foarte apropiată de un poem simfonic continuu, fiind înțeles și ajutat de interpreți ca Elisabeth Söderstrom și George Shirley.

Comedia lui Peter Nichols, «O zi din moartea lui Joe Egg», s-a bucurat de succes la Londra, New York și Paris; cronicarul lui «Evening Standard» o consideră chiar ca cea mai bună comedie a anului. O piesă cu un dialog strălucitor a cărui temă este... simpla nevroză conjugală. Actualmente, la Teatrul Guglielmi din Massa (Italia) «Joe Egg» repurtează același succes ca și pe celelalte scene.

utocritica» proiectantului a fost foar-
critică. Preluând ștafeta anchetei în-
te în numărul trecut al revistei noastre,
onstatat nu numai că lanțul slăbiciunilor,
este ceva mai lung, poate și trebuie să
rabnic tăiat; am mai constatat că o
ație a puterilor — deci și a punctelor de
re: constructor, proiectant, industria
rialelor de construcții — este artificială.
esele și necazurile unora și altora se
ferează, chiar atunci când ele par să fie
radiatorii, iar soluțiile urmează să fie
brate unitar și realist pentru punctul
edere al tuturor.

DIALOGUL SURZILOR

ocamdată însă polemicile care se mai
între proiectant și executant la adop-
anunilor soluții în construcții repre-
un splendid, vehement și ireconciliabil
g al surzilor. Se duelează cu puncte de
re diametral opuse în care — culmea —
i cavaleri au dreptate. Mai mult, dese-
nvinge, cu ermetice acoperiri de hîrtie,
unerea cea mai scumpă, mai greoaie
ai primitivă.

tfel la un siloz care se construiește într-o
pedologică de loess, sol foarte permea-
i care, în contact cu apa, își micșorează
mul cu 30%. Construcția, înaltă prin
ificul ei, necesită și o fundație corespun-
are. Proiectantul a prevăzut excavația
rală, adîncă, a terenului, apoi umplerea
tei gropi cît toate zilele cu loess bătă-
.. Constructorul a protestat în fața unei
enea soluții, care impune un mare
m de muncă, e calculată pentru mini-
n 5 luni de zile fără nici un strop de ploaie
ninoare și, chiar în cazul unei asemenea
te înspăimîntătoare, operațiunea e foar-
cumpă (să nu se uite foamea de mîină de
u a șantierelor etc., etc.). Executantul
ntrapropus baterea unor piloți de pă-
t, operațiune mai ieftină și care se poate
cuta indiferent de intemperii. E de ne-
ut, dar a învins punctul de vedere al
ectului. De ce? Pentru că așa cum exe-
ntul demonstrează *legal* că soluția sa
mai ieftină, institutul de proiectări
imentează, în aceeași măsură *legal*, punc-
său de vedere.

egal, dar *ireal*. Ceea ce în atelierul de
lectare, cu calorifer și cuier pentru um-
e, costă o sumă, pe șantier — chiar dacă
vederile sînt respectate la milimetru —
ă aproape dublu! Explicația, ca în orice
e complicație, e foarte simplă. Valoarea
ărilor proiectate este calculată — și nu
te fi alt fel calculată — decît pe baza nor-
or tip de deviz. Dar acestea au fost elate
în anul 1963, la realitățile anului 1962.
e timp, conform politicii partidului de
care continuă a nivelului de trai, sala-
; au fost mărite în mai multe rînduri. Nor-
le de deviz au rămas practic neschimbate.
împ ce proiectantul nu are altă possibili-
e de estimare a valorii lucrărilor decît
mativale prăfuite, executantul plătește
uriiile conform legislației la zi și, *automat*,
ășește cu zeci de procente prețul prevă-
; fără să facă nici o lucrare în plus.

Anomalia semnalată influențează în ace-
i măsură alegerea soluțiilor și a materialelor
urmează a fi folosite. După socotelile
recte», conform normelor de deviz, orice
nare, pe șantier, de beton monolit apare
fiind mai ieftină decît folosirea prefabri-
celor. La fel se întîmplă cu lucrările de
ărie. Realitatea este exact inversă, lăsînd
o parte pierderile de materiale, mărirea
nsumului de metal și cherestea, produc-
itatei muncii de 2-3 ori mai scăzută,
oprii soluției neindustrializate.

DE UNDE SARE IEPURELE SFĂTOS

Dar dacă totuși, ceea ce se întîmplă foarte
r, proiectantul — a cărui activitate este
reciată după cum respectă normativelor
venite fictive — dacă totuși, deci, el își

umbrele peste gropi, pereti în formol si ventuze pentru morti

Anchetă de Sergiu ANDON
Fotografii de Traian PROSAN

ia inima în dinți, leapădă ochelarii de cal și
vede, dincolo de făina lui din ladă, soluția
optimă? Adică, de văzut o văd toți, dar o și
adoptă? Ce se întîmplă?

Apare banca de investiții, unde — în
treacăz fie zis — sînt încadrați mai mulți
ingineri constructori decît într-un trust de
execuție. Aceștia, care cunosc bine reali-
tatea — și planșeta, și schela, și normativele
perimate — se dovedesc mai catolici decît
papa, cramponîndu-se de magnetul irezisti-
bil al justificărilor formale.

O asemenea intervenție inoportună s-a
produs în legătură cu documentația fabricii
de corn flakes, elaborată de unul din cele
mai prestigioase institute din țară. Proiect-
antul a avut *curajul* să renunțe la turnarea
directă a pardoselii (pe hîrtie — 23 de lei mp,
în realitate dublu) în favoarea plăcilor de
mozaic prefabricate, ceva mai scumpe, dar
cu preț real. S-a opus reprezentantul băncii
— de profesie inginer — care găsisse calea
cea mai comodă de a se afla în treabă, deși
putea să-și aducă aportul efectiv, cu exper-
iența sa profesională, prin semnarea unor
posibilități *reale* de reducere a devizului.

Culmea ironiei este că s-a împămîntenit
și un mod, tot atît de artificial, de regulari-
zare financiară între basmele devizelor și
statele de plată ale constructorului. Dife-
rența premeditată de prețuri face obiectul
unor *pierderi planificate*, care se acordă din
capul locului șantierelor. Dar constituie
acest procedeu o bază de plecare pentru
căutarea cu simț de răspundere a căilor
eficienței economice?

UITE POPA, NU E POPA

— Cine ascultă veșnicile lamentări ale
beneficiarilor despre predarea cu întîrziere
a proiectelor, ori despre modificarea lor pe
parcurs, despre recomandarea unor mate-
riale de care șantierul nici n-au auzit, își
poate închipui că la planșete lucrează niște
oameni legați la ochi, răuvoitori și comози.

Poate nici specialiștii nu cunosc în întregime
festele pe care nouă, proiectanților, ni le
joacă întreprinderile producătoare de ma-
teriale de construcții, îmi spune tovarășul
arh. George Mohr, arhitect-șef al Institu-
tului de proiectări pentru industria lem-
nului.

Pe primul plan se situează joaca de-a ma-
terialele de termo și hidroizolații. «Puține
sînt proiectele — îmi spunea tovarășul Sil-
van State, inginerul șef al aceleiași institut
— care să nu trebuiască să fie refăcute și
răsfăcute din cauza jocului de-a apariția și
dispariția acestor materiale». Pentru Fabrica
de tapițerii-Mizil s-a prevăzut acoperirea cu
polistiren expandat, material foarte bun și
ușor, anunțat în cataloagele care-l infor-
mează pe proiectant. Cînd s-a ajuns la exe-
cuție, ia polistirenul de unde nu e! Alegerea
unui alt material — evident, mai greu —
a însemnat refacerea proiectului și a armă-
turii, deja executate, pentru susținerea unui
acoperiș care trebuia să fie ușor. Alți bani,
altă distracție!

Amarnic s-au păcălit proiectanții care au
ales pentru construcțiile industriale grinda
ușoară tip «G 12 b», ideală pentru tehnolo-
giile care nu necesită atîrnarea unor sarcini
grele! Anunțată cu lux de amănunte în
nomenclatorul de prefabricate tipizate, grin-
da a fost sublimă dar inexistentă. Pur și
simplu nu s-a fabricat și nici nu se fabrică.

Pe lîngă asemenea farse, a căror explicație
se situează în domeniul unor justificări
pseudoeconomice asupra cărora vom re-
veni, furnizorii de materiale, prefabricate
sau aparataj, joacă și renghiuri de altă na-
tură: modificarea pe parcurs a parametrilor
tehnico-economici ori a coeficienților de si-
guranță.

Fabrica de geamuri din Tîrnăveni a reușit
să fabrice așa-numitul geam profilat, produs
de mare eficiență pentru închiderea unor
incinte industriale. Panourile din sticlă au
fost recomandate cu mare pompă pentru
pereti de 3-4 m înălțime. Institutele de

proiectări s-au bazat pe această informație
dar pe parcursul lansării pe piață producă-
torul a scăzut garanția folosirii la jumătate
din înălțime. Cum nu se pot construi hale
în care muncitorii să lucreze pe brînci, a
fost nevoie de refacerea proiectelor cu un
sistem de armături de susținere a feliilor
de panou.

Se merge pînă acolo încît Fabrica de ven-
tilatoare-București își avertizează benefi-
ciarii, chiar prin cataloagele de prezentare,
să se intereseze înainte de a opta dacă pro-
dusele au rămas neschimbate.

Această informare suplimentară presu-
pune, pe lîngă nesiguranța ei organică, de-
plasarea unor cadre la fabrică, pierdere de
timp ș.a., totul sub semnul întrebării —
dar miine vor fi aceleași?

ÎN NUMELE FALSEI RENTABILITĂȚI

Exemplele date ilustrează minima rezis-
tență pe care o adoptă unele întreprinderi
acoperîndu-și — în dauna prestigiului firmei
și din buzunarul beneficiarilor, iar în ultimă
instanță, din buzunarul nostru, al tuturor —
carențele de calitate, cauzate, în cea mai
mare măsură, de indisciplinarea tehnologică.

Dar există și fluctuații de genul amintitei
grinzi «G12 b». Fabricarea ei este pur și
simplu evitată în favoarea tipurilor «a» și
«c», mai mari, mai grele, mai scumpe, dar —
după calculul îngust al producătorului —
mai... rentabile. Nu interesează că partene-
rul de contract, care face parte din econo-
mia aceleiași națiuni, plătește mai mult, nu
interesează că profilele mai mari și mai
grele înghit și mai mult material — și încă
materiale la care sîntem deficitar — *valoric*,
întreprinderile de prefabricate apar prin
acest artificiu ca fiind mai rentabile.

Fenomenul a fost aspru criticat la plenara
C.C. al P.C.R. din 10-13 decembrie 1969.
În cuvîntarea rostită la încheierea lucrărilor,
tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta: «Nu de

INTRE CIOCAN SI NICOVALA (II)

Dacă proiectul
recurge
la soluții fante
de ce să nu recunoaștem acest
și ilustratorului nostru

«producție globală», obținută adesea prin umflarea artificială a circulației interne avem nevoie — ci de cât mai multe produse fizice. necesare satisfacerii nevoilor concrete ale economiei și consumului». Și mai departe: «Astăzi, prin sistemul producției globale, ajungem la creșteri de miliarde pe economie, care nu-și găsesc reflectarea în producția fizică, ci numai în circulația de la o întreprindere la alta, în adăugarea de beneficii — uneori chiar peste plan — și de diferite impozite pe circulație; în esență fondul de marfă rămâne însă același».

TARE CA PIATRA, LUTE CA... BROASCA TESTOASĂ

În societatea modernă, orice pledoarie pentru promptitudinea, accesibilitatea și exactitatea circuitului informațional, pare de prisos. Informatica e bombardată cu ava-

lanșe de date pînă și despre ea însăși, adică despre organizarea documentării. Legumicultorii și arheologii, chimiștii și cronicarii dramatici, reclamă aproape în egală măsură date cât mai multe, prezentate cât mai sistematic și, condiție hotărîtoare, *cît mai operativ*.

Dacă mi s-ar cere să completez mitologia cu un zeu al imposibilului, l-aș vedea sub înfățișarea paradoxală a proiectantului orb. Muzicienii își pot pierde auzul, continuînd să compună, s-au văzut sculptori fără puterea brațelor și aviatori fără picioare, dar să concepi edificii lipsit de vederea ochilor și a minții, nu știu... Or, lipsa de informație îmi pare tot un fel de orbecăială.

Cerința e cu atît mai acută cu cît decalajul de timp dintre conceperea proiectului și punerea lui în execuție (decalaj care este, realist vorbind, inerent) obligă pe autorul planurilor să vadă posibilitățile de construc-

ție puțin în viitor.

Dificultățile de domeniul surprizelor pe care le oferă materialele anunțate în cataloage au fost arătate mai sus. Poate că ar fi nedrept să trecem cu vederea și un caz de ridicolă șmecherie, care ilustrează concomitent și mentalitatea individualistă a unor conducători de întreprinderi (individualism însemnînd și opunerea unor interese de grup, celor generale). Fabrica de mase plastice din Iași a elaborat în anii trecuți prospectul unui nou produs — panouri din policlorură de vinil pentru construcții ușoare. Proiectanții erau încîntați de caracteristicile anunțate. Dar unii lectori mai pedanți au rămas surprinși ajungînd cu studiul prospectului la o rubrică finală, îndeobște neglijată de arhitecți: condiții de transport. Ei bine *acolo* se recomandă pentru frumoșii pereți din plastic, nici mai mult, nici mai puțin, decît... să nu fie expuși la

soare. Și nici la schimbări de temperatură. Adică, probabil, să fie păstrați în spiră numai că pretenția depășește imaginația umoriștilor, dar rețineți că acest «amăr care anula orice tentație de folosire nouă», era anunțat nu în rîndul condițiilor și condițiilor principale, ci ca o novată recomandare pentru durata de viață a proiectului. În schimb, proiectantului care înghițit gălușca și ar fi cerut despăgubiri s-ar fi opus *textul* prospectului compus în disculpare cu lux de raționamente.

Informarea privind materialele și metodele de fabricație posibil de a fi folosite suferă și dintr-un alt și esențial punct de vedere: nimeni nu poate cunoaște care va fi dintr-un produs anunțat în catalog. Chiar dacă industria comunică și cantități pe care intenționează să le ofere, nu e vorba de un circuit informațional al cererii, ci de un circuit de proiectare din diferite ateliere, care să cunoască, oricît de aproximativ, pe ce se pot baza. O întreprindere care convoca beneficiarii potențiali la o conferință de documentare reciprocă, așa cum se procedează în anii trecuți la Uzina metalurgică din Iași, rămîne meritorie doar prin caracterul de inițiativă. Practic, asemenea întreprinderi la nivel de întreprindere nu pot fi generalizate. Viața impune ca oricare din organele republicane, care dispun de date centrale asupra repartizării producției estimate și materiale și prefabricate de construcții, să comunice proiectanților, fie și sub formă de cifre mari.

Cerința este, în și mai mare măsură, aplicabilă și pentru proiectele tip. Pe bună dreptate se recomandă evitarea proiectării unice, adoptarea în cît mai multe cazuri de soluții tipizate. Dar cunoașterea de cei interesați a acestor proiecte este o treagă odisee. Ultimul sistem de informare în materie (nu se știe încă dacă se va aplica și anul acesta) era următorul: 1) fostul C.S.C.A.S. comunica lunar, prin adresă, o listă cu titlurile proiectelor în lucru, elaborate în diferite institute; prompt, ne semnificativ pentru a opta; 2) după 15 zile, date insuficiente despre proiecte erau în B.I.T.-ul (Buletinul de informare tehnică) editat de Centrul de documentare pentru construcții, arhitectură și sistematizare; 3) în sfîrșit, datele complete apăreau în buletinul editat de același C.S.C.A.S., după 6 luni, adică atunci cînd mai folosește tot atît cît unui mort ventuzele.

Consultarea unui larg cerc de specialitate a dus la concluzia că înființarea unei instituții specializate pentru informarea proiectanților este nu numai necesară și profitabilă, dar și că această instituție ar putea funcționa pe baze de autogestiuie.

*

Concluziile celei de-a doua părți a articolei noastre vin să completeze pe cele rezultate în numărul precedent, lăsînd deschisă:

— Este necesară urgenta reactualizare a legislației, în primul rînd punerea de acord a normelor de deviz cu salariile actuale.

— Se impun grabnice măsuri de îmbunătățire a circuitului informațional de la industria către proiectanți și constructori, la aceștia către industria materialelor de construcții, precum și între institutele de proiectări și cercetări.

— Așezarea raporturilor economice între diferitele verigi legate de activitatea de construcții pe bazele de contractare pline contractuale ferme, al cărei cadru a fost stabilit prin recenta lege a contractelor economice.

— Satisfacerea de către industria materialelor de construcții nu numai a producției globale, ci și a sortimentului fizic cerut de economia națională.

— Studiul unor posibilități de reorganizare a relațiilor proiectant-executant, care ar fi prelucrarea de către unitățile de construcții a unei părți din activitatea de proiectare (concomitent cu elaborarea de către acestea a documentației economice prealabile) sau experimentarea metodei de constituire a unor antreprenori generali.

Zimbiți, vă rog! Nu, nici «subiectului» nu-i vine să zimbească. Așa ceva nu s-a mai întîmplat de cînd există vîței la poartă nouă.

mapamond '70

de Ioan GRIGORESCU

CEL CE COLECȚIONA OCHI DE COPII...

Freud ar fi avut, cred, o nesperată garnitură de subiecți în galeria potențailor celui de-al III-lea Reich, în cap cu Hitler. 46 de milioane de suflete lăsate pe mîna fiului unui obscur funcționar al vămilor austriece, fost caporal în primul război mondial, gazat la Ypres. Antisemitismul atroce, în spiritul căruia fostul vameș și-a «educat» fiul, s-ar fi cras, după afirmațiile prietenilor săi, de la ura acerbă scîrnită de o boală venerică, dobîndită în tinerețe de la o prostituată evreică. Progenitura lui, animator al celei mai perfide lovituri de stat din lumea modernă, abia instalat cu puteri depline în cancelaria Reichului, avea să-i declare profetic lui Goering: «De acum, Hermann dragă, nici o putere din lume n-o să mă facă să ies de aici în viață...»

A fost singura lui prorocie care s-a îndeplinit.

*

Prima reacție fizică pe care o am la Auschwitz e greața. O greață răscolitoare, intensă, de nestăpînit, scîrbă și repulsie, ca și cînd, independent de rațiune, organismul omenesc s-ar opune în felul lui imaginilor crimei. Parcă văd moartea conservată în spirt, imens cadavru în descompunere, inform, cu crisparea vînată a încrenării, ca o revărsare de lavă rece, fetidă, care amenință să mă copleșească sub masa ei băloasă. Înțeleg că dacă aș fi fost deportat la Auschwitz nu m-ar fi omorît nici foamea, nici tifosul, nici corvoada, nici bătăile. M-ar fi ucis în trei zile mirosul, duhoarea, putoarea.

După o zi de umblat prin fostul lagăr simt că nu voi mai putea pune nimic în gură, că orice voi atinge cu buzele va avea izul scîrbei. Am impresia că încerc numai eu această senzație continuă de vomă dar, la plecare, în mașină, cînd șoferul scoate cîteva tartine și ni le întinde, prietenul meu, chinezul Hu-Si-Sen, om din altă rasă, și cu altă fire, îl respinge cu oroare.

«De ce nu mîncîci?» — îl întreb.

«Mi-e scîrbă. Lasă-mă. Nu pot».

Șoferul, care refuzase să intre cu noi în lagăr, vrea să muște din tartina lui, apoi, contaminat de aceeași greață, renunță, ca și cînd sărutul jilav al morții s-ar lua.

Gonim ca nebunii, cît mai departe, fără să bănuim că încă, și încă ne vom întoarce aici.

*

Cînd «lucra» la Auschwitz, doctorul Mengele abia împlinise treizeci de ani, era un bărbat frumos, stilat, un arian rasat care sclipea de curățenie, cult, nelipsit de un anume farmec personal. Laboratorul lui era dotat impecabil, instrumentele chirurgicale exemplar sterilizate, flori, faianță albă, fotolii comode, covoare moi.

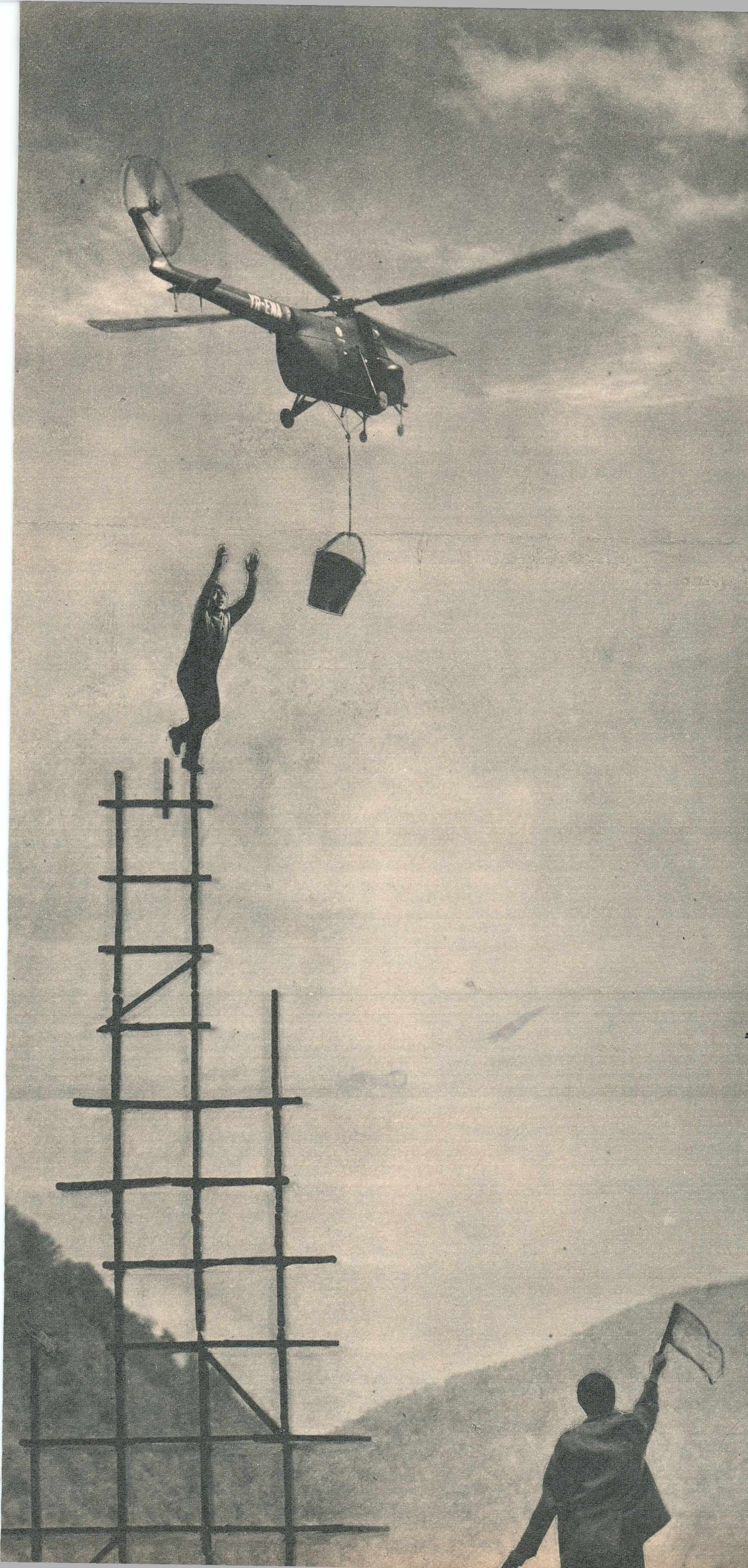
Marea lui pasiune științifică era studiul gemenilor monocelulari. De aceea, colecționa ochi de copii. Scopul era gulfiverian, de un absurd care friza demența. (Dacă multor potențați naziști, un specialist freudian le-ar fi pus diagnosticul de «psihopatia sexualis», lui Mengele nu i s-ar fi putut găsi ușor o catalogare.) El vroia să obțină schimbarea culorii ochilor la copiii gemeni, din neagră în albastră, ca o modalitate de arienizare a gemenilor din alte rase.

«Studiile» sale au costat viața cîtorva mii de copii care n-au avut altă vină decît că se născuseră cu ochi negri.

Ce crud e destinul supremei neputințe a potentatului, al celui cu drept de viață și de moarte asupra semenilor săi, atunci cînd nutrește demența patimei demiurgice. El însuși a rămas cu aceiași ochi albaștri și ochii lui sînt căutați de douăzeci și cinci de ani. Descoperirea rivnită l-ar fi ajutat să-și schimbe înfățișarea, să fie uitat de oameni, să devină de nerecunoscut. Dar n-a reușit.

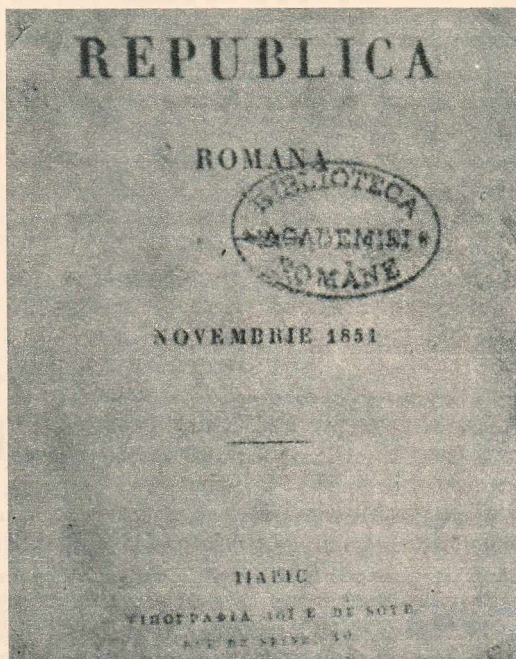
Alte ambiții l-au dus la ideea creării unui muzeu al decadenței raselor «inferioare». Pentru aceasta, recruta dintre deținuții Auschwitzului tot felul de infirmi, oameni schilozi cu malformații congenitale, căci «savantul» încerca să demonstreze ereditatea defectelor fizice și, de aceea, trimitea la moarte părinții împreună cu copiii lor. Li primea elegant, punea să li se ofere un prînz bun, apoi li se injecta în inimă fenol sau benzină. Cadavrele erau imediat fierte pentru ca oasele să se desprindă de carne. Uscate, articulațiile erau legate cu sîrmă, scheletele ambalate în saci de hîrtie cerată și expediate la Berlin. Din punct de vedere «științific» nu-l interesa prea mult adevărata naționalitate a «subiecților» săi. În fond, cine ar fi întrebât un schelet de infirm dacă a aparținut cu adevărat unui evreu, și nu unui polonez, unui grec, țigan sau chiar german?

Ce bine că marilor criminali, supremilor degenerați ai celei mai bolnave epoci din istoria lumii, nu li s-a făcut un muzeu în care să le fie expuse scheletele de übermenscheni. N-ar fi folosit la nimic. Pămîntul, groapa cu var, juvătul de sîrmă din jurul gîtului le-au înobilat destul nemernicia moarte!

DIN «CRONICA» ÎN IMAGINI A UNIRII

Solemnitatea deschiderii Adunării ad-hoc a Țării Românești a avut loc la 30 sept./12 oct. 1857; dezideratul Unirii a fost votat ca expresie a voinței naționale, manifestate în acele zile și de o mare mulțime strinsă în jurul palatului unde se desfășurau dezbaterile. Imaginea reproduce o litografie a lui Carol Popp de Szathmary.

Revoluționarii români cei mai consecvenți, aflați în exil după înăbușirea mișcării din 1848, au militat pentru unirea politică a Țărilor Române într-un stat republican. Este semnificativ în acest sens însuși titlul revistei Republica Română, editată la Paris în 1851 sub conducerea lui C.A. Rosetti. Imaginea reprezintă foaia de titlu a numărului 1 din noiembrie 1851 al acestei reviste.

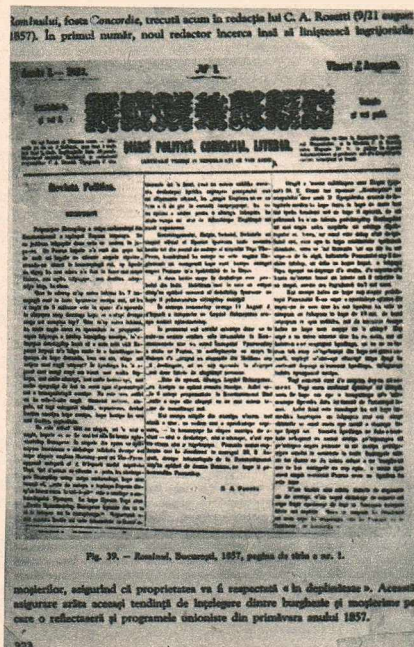

Fig. 30. — România, București, 1857, pagina de titlu a nr. 1.

După întoarcerea lor din exil revoluționarii români au luat, în 1857, conducerea mișcării unioniste și au editat la București revista Românul, militând pentru «Unirea Principatelor». Iată foaia de titlu a numărului 1 al acestei reviste, apărut în august 1857.

Fotografie dăruită de Mihail Kogălniceanu lui C.A. Rosetti cu dedicația: «Temelia casei. Kogălniceanu lui Rosetti». Prin aceste cuvinte expresive, marele om politic se referea la țărâtimea română ca temelie a statului național.

rizarea mărcii vest-germane. Restarea raporturilor reale dintre puterile de părare ale acestor două principale te a descurajat speculațiile, contribuind la crearea, pentru un moment, a unui climat de încredere în valute și, deci, de înlăturare a anumitelor lipse de interes față de aur. În orice caz, anul 1970 găsește prețului la limita cifrei magice (zilele treburilor înregistrându-se chiar o scădere sub această cifră), fapt ce pare a conștiința istorie a S.U.A. în încercarea lor de a crede că, actualmente, sistemul valutar occidental este bazat, practic, pe dolari și nu pe aur. Dar — se întreabă mulți economiști occidentali — cât va dura acest «interes» față de aur, având în vedere

că dolarul se dovedește — așa cum îl caracteriza de curând președintele Băncii centrale din R.F.G. — «o monedă puternic inflaționistă»? Și, dacă în S.U.A. nu se va stăvili inflația, dacă balanța de plăți americană nu va cunoaște o efectivă ameliorare, «dezinteresul» s-ar putea transfera din nou asupra dolarului, existând deci posibilitatea reapariției interesului față de aur.

AUR DIN NIMIC: REALISM SAU SUPRAREALISM?

Începând din 1970, economia occidentală intră în posesia unei noi forme de «bani», a unui nou mijloc de plată inter-

național care, prin caracterul său; face un pas înainte pe linia procesului de abstractizare a instrumentului monetar. Este vorba de «drepturile speciale de trager» la Fondul Monetar Internațional — «aurul-hirtie». I s-a spus astfel pentru că este, într-adevăr, aur «de hirtie» — o creație de aur din nimic — a cărei singură garanție este consimțământul dat la instituționalizarea lui de către membrii F.M.I. Aurul-hirtie urmează a fi repartizat țărilor ce cunosc deficite ale balanțelor de plăți sau dificultăți economice, considerându-se că, astfel, se va crea posibilitatea preîntâmpinării sau depășirii unor situații de criză monetară și a cărei asigurare, în același timp, mijloacele valutare necesare

creditului în S.U.A. și încercărilor Washingtonului de a echilibra balanța de plăți prin îngrijirea investițiilor S.U.A. în străinătate, oamenii de afaceri americani, în căutare de bani, au apelat la surse de pe alte piețe occidentale și, în primul rând, de pe piața eurodolarilor. Ca urmare, «buretele» eurodolarilor a absorbit o cantitate considerabilă din fondurile țărilor vest-europene care, în ciuda măsurilor luate, se văd tot mai mult puse în fața unei «fugi» masive de capitaluri de pe piețele lor. Motiv pentru care presiunile vest-europenilor asupra autorităților americane, pentru a le determina să întreprindă ceva care să stăvilească acest curs, s-au înmulțit. Deocamdată însă piața eurodolarilor este în plină euforie, prognozele pe 1970 anunțând o accentuare a frecvenței tranzacțiilor. Sustrăgând controlului autorităților monetare o parte însemnată a capitalurilor ce circulă de la o piață la alta, eurodolarii tind să agraveze dezechilibrele balanțelor de plăți interoccidentale, să compromită măsurile privind combaterea speculațiilor internaționale, să alimenteze procesul inflaționist al lumii capitaliste în ansamblu.

VALURILE... DE PROTECȚIONISM ALE ATLANTICULUI

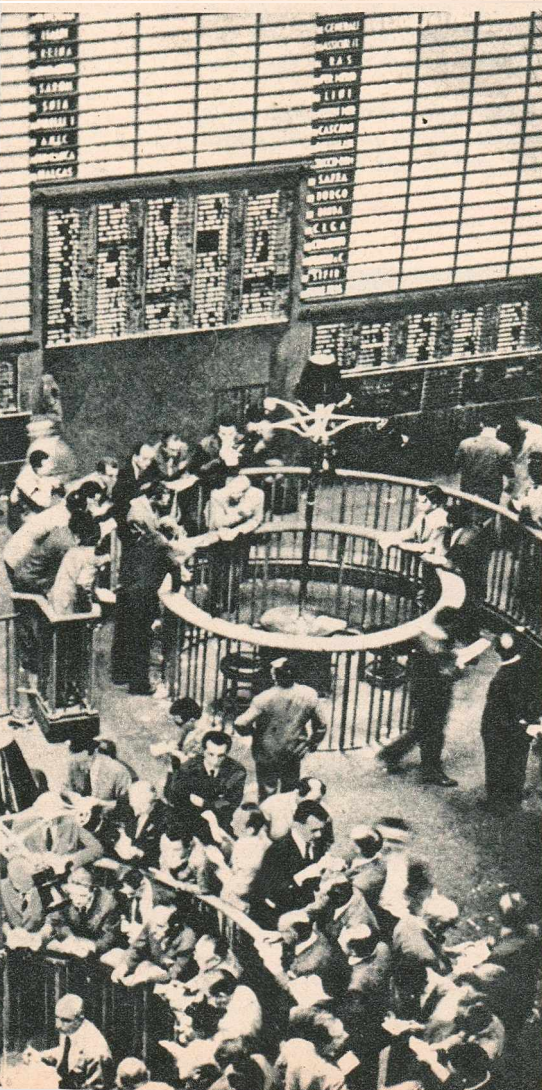
Faptul că sistemul monetar occidental nu pare să fi reușit să-și găsească stabilitatea, fiind mereu sub amenințarea unei noi precipitări a «stărilor explozive», îi face pe unii economiști occidentali să considere că actualul joc economico-financiar exercită o influență negativă asupra dezvoltării comerțului interoccidental. Mai mult, eventualitatea unei noi agravări a situației balanței de plăți americane ar putea determina administrația de la Washington să ia unele măsuri de îngrijire a importurilor, fapt care ar afecta în primul rând țările ce-și îndreaptă spre piața americană cea mai mare parte a exporturilor. Se apreciază, de asemenea, că valurile de protecționism pornite de pe ambele maluri ale Atlanticului ar putea să amenințe serios schimburile comerciale interoccidentale. Săgețile acuzațiilor reciproce, în legătură cu discriminările de ordin comercial, devin tot mai numeroase și mai ascuțite. Din partea americană, ținta este în principal Piața comună, care anul trecut a făcut încă un pas pe linia tendințelor ei de «închistare» și «baricadare». Noi contradicții și dispute interoccidentale se anunță pentru 1970.

ÎNTRU «CEI ȘASE» ȘI «CEI PATRU»

Cei șase au întâmpinat noul an 1970 — în care, potrivit Tratatului de la Roma, Piața comună intră în faza construcției ei «definitive» — în cadrul obișnuitelor lor maratonuri comunitare, căutând să «finișeze», măcar în ceasul al doisprezecelea, scadențele portofoliului neonorat al perioadei de tranziție.

După compromisul «de ultimă oră», realizat la Conferința de la Haga — unde prioritățile solicitate de francezi în privința reglementărilor agricole au fost oferite acestora în schimbul acceptării de către Franța a «lărgirii comunității» — «cei șase» urmează să angajeze la mijlocul lui 1970 negocieri cu cele patru țări candidate la aderare. Tratatul se anunță însă deosebit de controversat, întrucât acum, când cel puțin teoretic poarta Pieței comune poate fi socotită virtualmente deschisă în fața Angliei, aceasta pare să manifeste rezerve serioase, mai ales în legătură cu costul deosebit de ridicat al participării ei la politica agricolă a C.E.E.

Cît privește perspectivele «mării relansări comunitare», este cît se poate de edificatoare declarația făcută recent de însuși președintele Comisiei executive a Pieței comune, Jean Rey: «La Haga nu s-a obținut nici un progres în privința uniunii politice», iar «problema întăririi instituțiilor comunitare nici măcar nu s-a pus».

▲ **Campania antiinflaționistă va declanșa noi anotimpuri sociale fierbinți.**

▲ **Va reizbucni febra monetară? Bursele așteaptă.**

dezvoltării comerțului internațional, afectat în ultimul timp de lipsă a ceea ce se cheamă: «lichidități internaționale». În cadrul actualului sistem acestea sînt aurul, devizele convertibile (în special dolarul) și rezervele pe care le posedă țările membre ale F.M.I. Cum însă inflația diminuează continuu puterea economică compensatorie a aurului monetar, iar «lichiditățile internaționale» create prin noi emisiuni de dolari (prin perpetuarea deficitului balanței de plăți americane) sînt considerate acum de cercurile monetare neamericane ca inacceptabile, se apreciază că economia capitalistă se află în fața unei penurii de mijloace de plată internaționale. De aici, soluția creării unor lichidități internaționale **suplimentare** — aurul-hirtie. Dar mulți economiști occidentali exprimă temeri că această emisiune artificială — apreciată de unii chiar ca o «transferare a suprarealismului artistic în domeniul monetar» — nu va face decît să accelereze ritmul și așa îngrijorător al inflației.

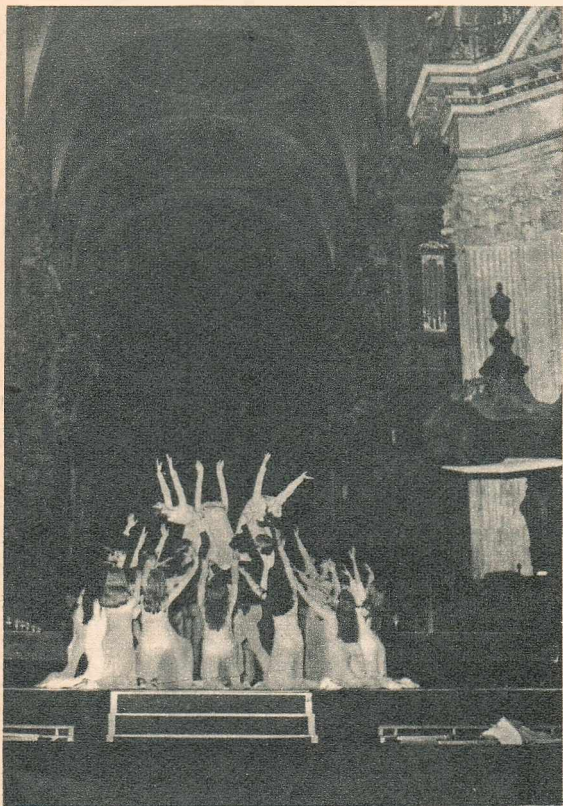
BURETELE INSIDIOS

Continuarea «umflării» a așa-numitei piețe a «eurodolarilor» neliniștește în cel mai înalt grad autoritățile monetare occidentale, mai ales cele vest-europene. Eurodolarii sînt pur și simplu dolari sub formă de titluri de valoare înscrise în conturile băncilor americane, dar aparținînd unor persoane particulare sau unor bănci din afara Statelor Unite, care le negociază pe diverse piețe. Ei nu au deci naționalitate, oferind astfel posibilitatea unor masive evaziuni de sub controlul autorităților monetare. De aici și îngrijorările acestora: cu atît mai mult cu cît masa eurodolarilor a căpătat proporții considerabile (peste 30 miliarde dolari).

Anul trecut, datorită restricțiilor impuse

Sub domurile catedralei Sf. Paul din Londra membrii valorosului «Royal Ballet», condus de Leslie Edwards, acompaniat de corul de copii al catedralei, au dat o reprezentație despre care, fără riscul de a greși, se poate afirma că a fost unică.

în căutarea divinei inspirații

mai bine așa decît invers

Cițiva pușcași ai marinei britanice au descoperit o nouă utilizare a puștii, înfinit mai puțin malignă decît cea pe care i-a destinat-o presupusul descoperitor al pulberii, preacuviosul călugăr Schwarz. Bravii marinari ai maiestății sale britanice s-au constituit într-o restrînsă formație muzicală, chiar mai restrînsă decît cea a «Beatles»-ilor, și cîntă din pușcă. Vă asigurăm că din asta nu moare nimeni, nici chiar cei mai sofisticăți melomani.

$$4 \times 5 = 24$$

Se numește Joseph Moerman și este trecut în registrele de evidență a populației din localitatea belgiană Olsene, la fel ca oricare dintre concetățenii săi.

Ceea ce-l deosebește însă de aceștia, și nu numai de ei ci de fiecare dintre noi, e că... Ați observat și dumneavoastră? Dacă încă nu, numărați cîte degete are amicul nostru la fiecare mîină! Tot atîtea posedă și la picioare.

Statisticienii nu ne pot spune la cîte zeci de milioane de cazuri și la cîte sute de ani se pot produce asemenea «erori» ale naturii, pentru simplul motiv că un precedent similar încă nu este cunoscut.

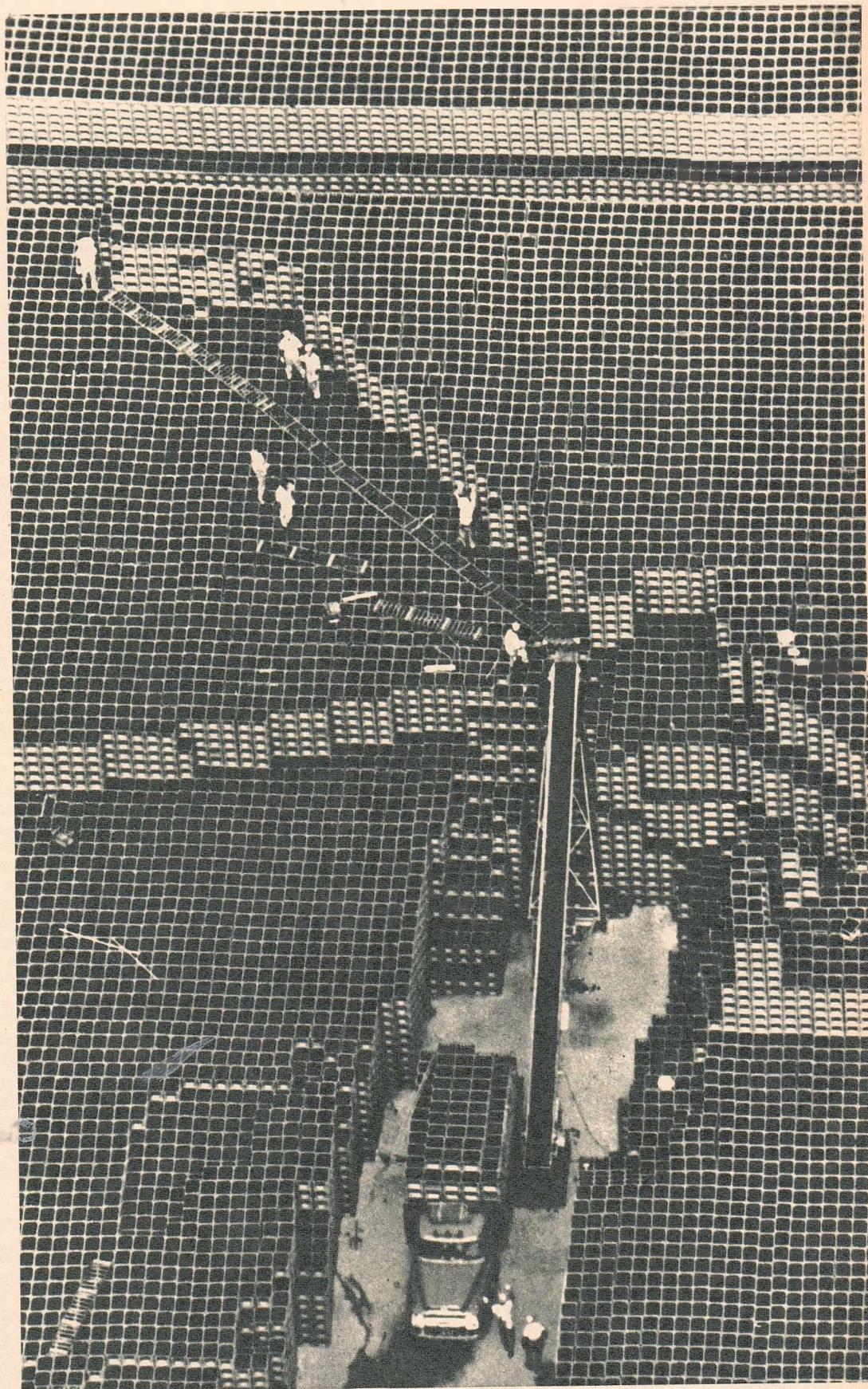
Arta de a face oameni de zăpadă, evoluează și ea. Ne-o dovedesc operele copiilor din Belgrad (foto 1) și din Perm — U.R.S.S. (foto 2).

culpturi de sezon

mini-n sus și mini-n jos...

Dacă nu știu care Institut specializat ar cerceta frecvența cuvintului «mini» în ansamblul limbajului contemporanului nostru de pe toate meridianele, ar ajunge, probabil, la concluzii interesante. Iată încă un mini, apărut la acest început de deceniu: mini-barca. A fost botezată Tombat și prezentată — în cadrul obișnuit, adică cu ajutorul unor ochi frumoși și picioare așijderea — la recenta expoziție internațională de ambarcații sportive de la Earls Court.

Nu vă osteniți să descifrați desenul de pe această perdea. Fiindcă nici nu este desen. Și nici perdea. Este o fotografie și reprezintă stivele, înalte de 7 metri, formate din lădițe cu sticle de bere. 12 milioane de sticle! Poza a fost făcută în depozitele fabricii din Osaka, întinse pe o suprafață de zece mii de metri pătrați. Destinația monstruoasei cantități de bere: Expo '70!

Chiar și lui Gambrinus
i s-ar face lehamite...

de H. DONA

Deși a trecut ceva vreme de la începerea noului an, tot mai primim scrisori în care se schițează proiecte și se emit previziuni cu privire la 1970 și mai departe. Astfel, cititorul A. Sabău din Tg. Jiu găsește că este momentul potrivit pentru a ne relata «cum va fi în anul 2000». «Relatarea» ține seama de cele mai sănătoase tradiții ale literaturii științifico-fantastice. Nimic nu lipsește: nici orașele submarine, nici oamenii trăind veseli și tineri pînă la 250 de ani, nici tramvaiele cosmice, nici alimentele sintetice în formă de pilulă, nici transmiterea energiei cu ajutorul gîndului, nici etc., etc. Toate-s bune și frumoase, dar avem impresia că tov. Sabău, ca și alți visători futurologi, omit un amănunt: anul 2000 nu mai reprezintă cine știe ce viitor îndepărtat, pierdut în ceața visurilor, ci o realitate, relativ apropiată, de care ne mai despart doar treizeci de ani. Asta înseamnă că în anul 2000 vor fi în viață cea mai mare parte a locuitorilor de azi ai României (și ai lumii întregi, de altfel), toți cei care au astăzi sub 40-50 de ani și, desigur, mulți dintre cei mai în vîrstă. Copiii și adolescenții care sînt astăzi pe băncile școlii vor fi în 2000 în plină forță și activitate creatoare (activitate pe care o vor desfășura în bună măsură pe baza a ceea ce învață azi), iar cei care se nasc acum vor fi tineri, cu adevărat tineri, la vîrsta iubirilor fundamentale și a entuziasmelor devastatoare. Așa că, despre anul 2000 putem, eventual, vorbi în termeni de plan, dar mult mai puțin în termeni de science-fiction. E timpul să spunem lucrurilor pe nume: termenul ideal al visurilor noastre trebuie deplasat. 2100? 2500? 3000? Asta rămîne să se stabilească. În orice caz, e sigur că în anul 2000 nu vom avea nici 12 degete, nici trei ochi.

Cititorul Al. Moldoveanu din Făgăraș privește și dumneasa în viitor, dar ceva mai realist. Cercetînd «cu mîndrie și satisfacție», cifrele privind dezvoltarea economică pe 1970 și pe viitorul cincinal, corespondentul nostru ar vrea să stabilească data la care țara noastră va ajunge la nivelul țărilor celor mai înaintate din punct de vedere economic. Cam greu de dat un răspuns precis în această privință. În primul rînd, «nivelul cel mai înaintat» este o noțiune destul de labilă; chiar țările cele mai dezvoltate au sectoare încă rămase în urmă, nu sînt «cele mai dezvoltate» în absolut toate domeniile, iar o listă exhaustivă a indicatorilor, după care poate fi stabilit nivelul cel mai înalt, n-a fost încă întocmită și nici nu va fi probabil vreodată. În al doilea rînd, e de presupus că nici țările astăzi mai înaintate economiceste decît noi nu se vor opri la nivelul actual, ceea ce, de asemenea, nu facilitează calculul solicitat de cititorul nostru. Dar, în fond, nici nu e vorba de a stabili o dată calendaristică precisă. Partidul nostru n-a pus niciodată problema (capitală) a dezvoltării economice a țării în termeni de competiție sportivă. E vorba doar de un proces complex în care sînt implicați factori dintre cei mai variați și în care trebuie înfrînte obstacolele previzibile și imprevizibile. Un lucru este cert: direcția pe care înaintăm este cea mai bună, ritmurile creșterii economice sînt dintre cele mai înalte și există toate condițiile ca în viitoarele decenii, înainte de sfîrșitul secolului, țara noastră să se situeze în rîndul țărilor celor mai dezvoltate (la nivelul mondial de atunci). Lucrul acesta se va întimpla atunci cînd România va dispune, în toate sectoarele, de tehnica de prim rang și, mai ales, de mase largi de lucrători instruiți și perfect calificați pentru cele mai variate domenii ale unei activități moderne. Oamenii muncii din țara noastră au dovedit din plin că posedă capacitatea necesară pentru orice asemenea activitate; e vorba acum de a-și însuși deprinderile (totdeauna mai lent asimilabile, fără de care capacitatea virtuală nu-și dezvoltă întreaga eficiență.

Se pare că va fi nevoie ca în cadrul rubricii noastre să înființăm o subrubrică consacrată corespondenței (numeroase) pe care o primim în legătură cu lexiconul cinematografic «De la A la Z». Toți cei care ne scriu se arată încîntați de apariția lexiconului, ceea ce ne bucură. Unii ne-au făcut și sugestii de care am ținut seama. Unui grup de studenți din București îi răspundem pe scurt: a) în afară de «De la A la Z» publicăm — după cum se vede — aproape trei pagini de film în fiecare număr și nu e nevoie deci să epuizăm toate problemele în cadrul lexiconului; b) pe unii actori și regizori (vezi recent Oskar Werner) îi prezentăm pe larg și cu mult înainte de a le veni rîndul conform regulii alfabetice; c) n-ar fi corect să rezervăm fiecărei litere același număr de rînduri; cineastii al căror nume începe cu C sînt de zece ori mai numeroși decît cei al căror nume începe cu E. Democrația, egalitatea sînt lucruri foarte bune, dar aplicate la locul lor!

Mulțumim cititorului I. Todorof din Varna (R.P. Bulgaria) pentru frumoasa dumisale scrisoare redactată într-o impecabilă limbă românească și-l rugăm să nu se supere pentru că noi și alții folosim unele neologisme. Limba, ca orice organism viu, nu stă pe loc; și tov. Todorof folosește cuvinte care acum 50 de ani păreau unora niște neologisme îngrozitoare. Deși are 76 de ani, corespondentul nostru se dovedește un om cu mîntea tînără. Ne va înțelege, deci...

de Felicia ANTIP

FĂRĂ LEGĂTURĂ

Să fie oare adevărat ceea ce ni s-a spus la televiziune? Este oare posibil ca pompierii chemați să stingă incendiul produs de o explozie a gazului metan să provoace ei înșiși o explozie mult mai mare, soldată cu victime omenești? Fără intervenția lor «salutară» n-ar fi murit, deci, nimeni! Pare mai curînd un caz-limită de tembelism inventat de un cineast care ar fi vrut să demonstreze unde duce acțiunea mecanică, ghidată de automatisme, nu de o inteligență aplicată asupra consecințelor probabile ale acestei acțiuni. Din nou, ca și în cazul «Focului» prezentat de un mai vechi «Transfocator» (și comentat în Flacăra nr. 38/1969), ancheta reporterilor televiziunii ne conduce spre concluzia inevitabilității catastrofei în condițiile în care fiecare «răspunde» de ceva și nimeni nu răspunde de fapt de nimic. Covișii de amănunte, preocupați doar de fleacuri formale, cei implicați nu numai că pierduseră în fapt din vedere esența problemei, dar pierduseră chiar contactul cu realitatea. «Focul» povestea moartea tragică a unui muncitor, victimă a unei iresponsabilități difuze, impalpabile. Toți cei care ar fi trebuit să prevină ceea ce a determinat moartea lui păreau oameni de treabă, bine intenționați, mai mult sau mai puțin calificați în meseria lor, dar practicînd-o în dorul lelii, cu gîndul parcă aiurea, ca pe o obligație plicticoasă. La «Reflectorul» din 16 ianuarie s-a vorbit mai succint despre moartea mai multor persoane, condamnate practic la pieire în virtutea aceluiași legi inexorabile. Lanțul iresponsabilității, al nepăsării, se constituie în același mod. Hazardul s-a amestecat numai în ceea ce privește alegerea victimelor, nominalizarea lor. Unde am mai văzut eu așa ceva? Radu Cosașu comenta mai demult în revista «Cinema» situația care se creează din momentul cînd nu numai cinematograful se inspiră din viață, ci și viața începe să copieze cinematograful. Se mai întimplă...

Fetele din Cisnădie se plictisesc. În timpul liber se plimbă pe Corso. Citeodată se duc la cinema... sau cîresc un roman... sau dansează... Forurile de răspundere din oraș sînt «profund preocupate de problema organizării timpului liber al tineretului». Și repetă această frază cu aproape aceleași cuvinte de nu știu cite ori. Amenajarea lacului, și ea, «constituie pentru noi o preocupare importantă». La cîminul cultural «se organizează acțiuni». Activitate sportivă? La crosul de astă-vară «a fost antrenată întreaga masă a tineretului». Și frazele ca de raport se succed monoton, dar limba în care sînt formulate pare a fi diferită de limba vorbită de fetele din fabricile textile. Ele nu știu nimic despre cîminul cultural ale cărui echipe iau premii la diverse concursuri, nu fac sport, se bucură de o nuntă (eveniment rar într-un oraș fără bărbați), se mai plimbă, se mai duc la cinema... Forurile de răspundere sînt insuflete de cele mai bune intenții, tinerele din Cisnădie nu știu cum să se descotorosească de plictiseală și liniile pe care evoluează cele două grupuri de interlocutori ai lui Mihai Stoian tind să se întîlnească la infinit.

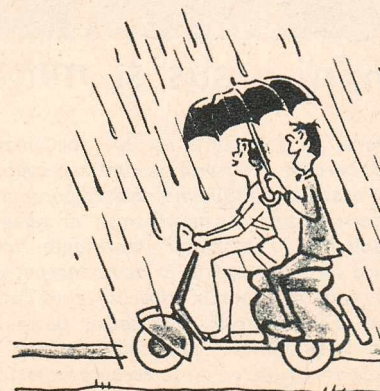
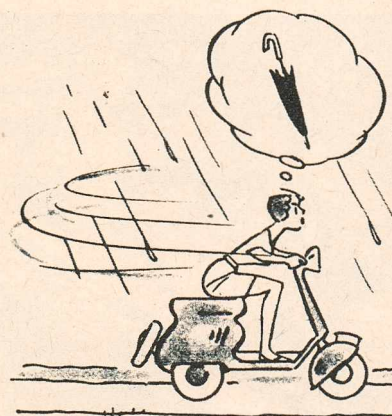
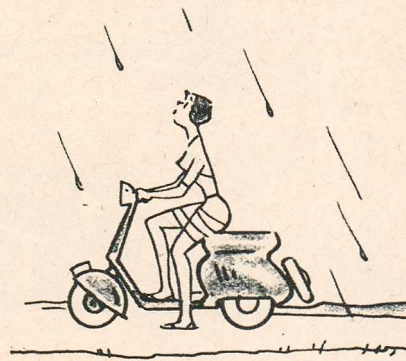
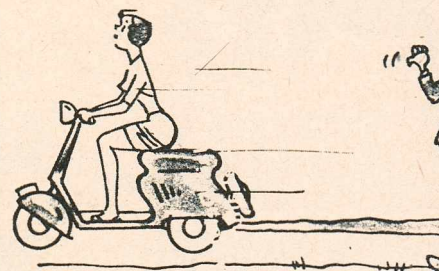
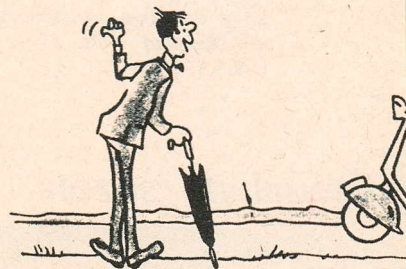
Nici una dintre fetele din Cisnădie n-a spus că-și petrece o parte din timpul liber în fața televizorului. Nici reporterul nu le-a pus întrebări în această privință. Oare să nu aibă căminele televizor? Oare să nu găsească fetele din Cisnădie nimic interesant în programele televiziunii?

Am privit cu atenție publicul de la spectacolul de varietăți prelungit pînă dincolo de orice răbdare a telespectatorilor de bisurile cerute și acordate după fiecare număr de galeria lui Dan Spătaru și de incapacitatea lui Horia Șerbănescu de a o stăpîni. O medie de vîrstă neobișnuit de ridicată. Spectatori care îi îndrăgesc probabil de multă vreme pe Gică Petrescu și pe Luigi Ionescu și care doresc să mai audă o dată glumele gustate în tinerețe.

După un debut penibil și o absență de luni de zile, «Muzicorama» revine la un nivel, de data aceasta, decent. Dar a fi «decent», adică nu penibil, e prea puțin într-un domeniu în care telespectatorii — și mă gîndesc mai ales la cei tineri — au atîtea posibilități de informare și de comparare.

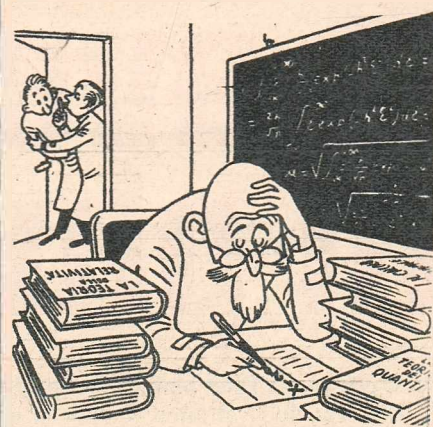
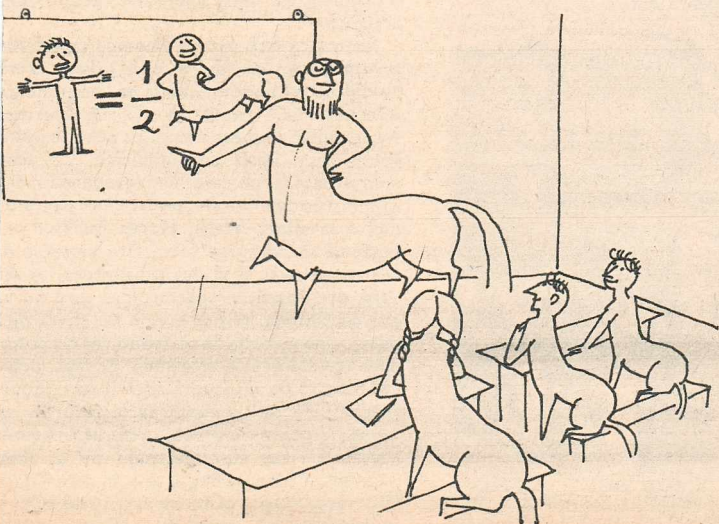
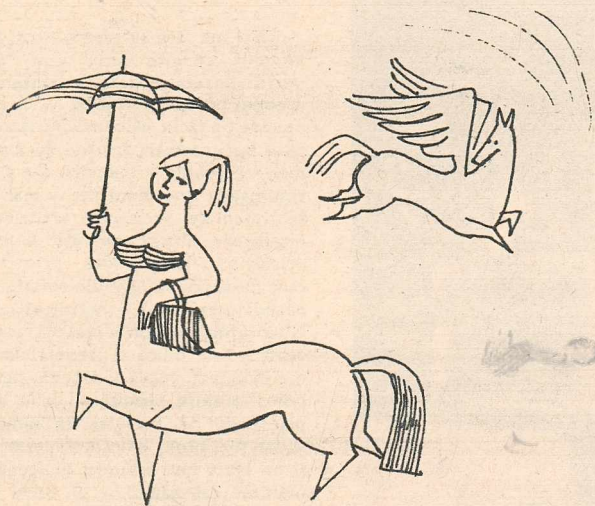
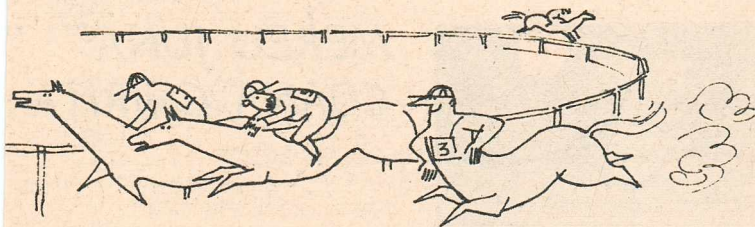
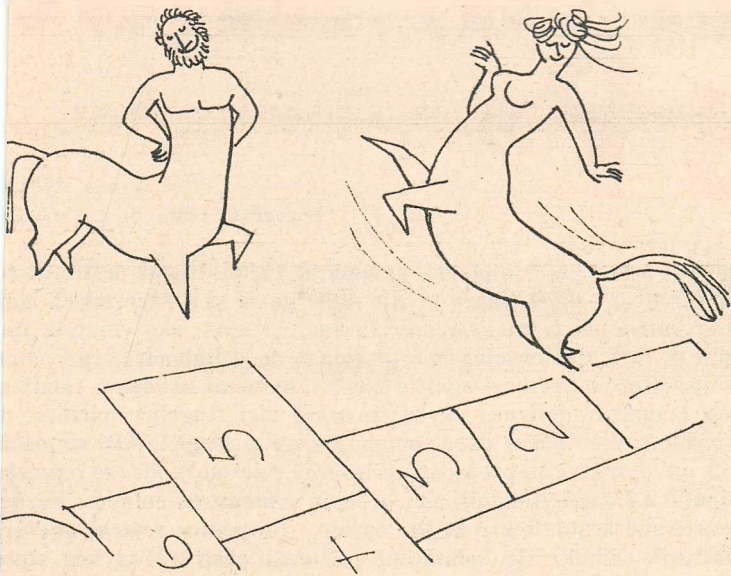
Cum se face că nici măcar «Muzicorama» n-a încercat să compenseze inexplicabila absență a televiziunii de la recentul festival studentesc de muzică ușoară, amplitudine prezentat de radiodifuziune și foarte bine primit de presă? Acolo, spun cei ce au fost de față, s-a făcut muzică bună, o muzică într-adevăr modernă, interesantă, tinerească iar media de vîrstă a spectatorilor a fost și ea alta decît la Varietăți. Sau poate că televiziunea nu dorește să-i rețină pe tineri în fața televizoarelor?

DE PESTE HOTAR

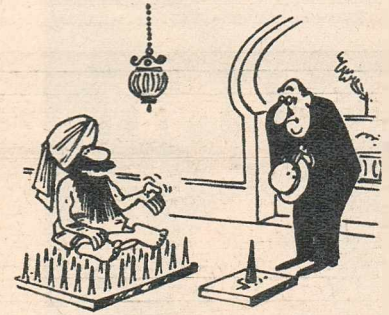

CENTAURIENE

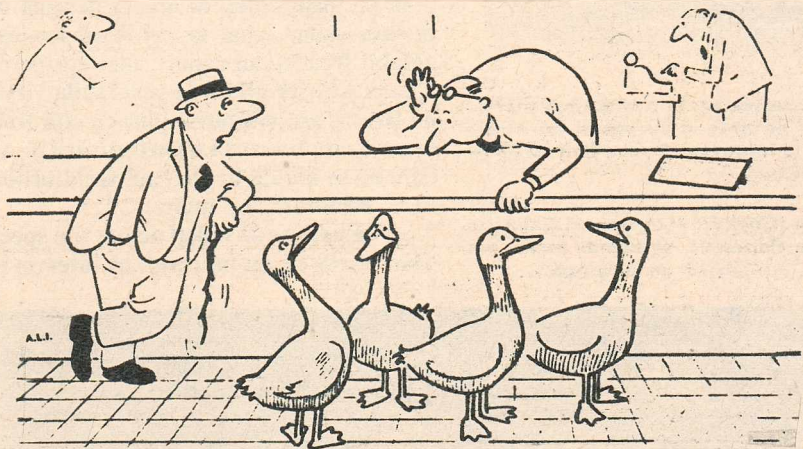
de Cik DAMADIAN

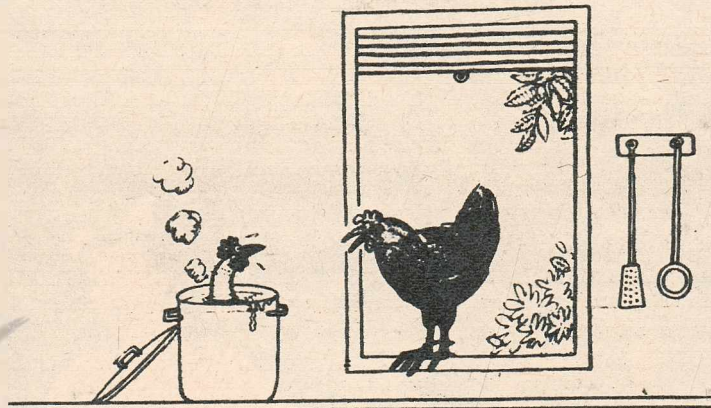
— Ssst!...

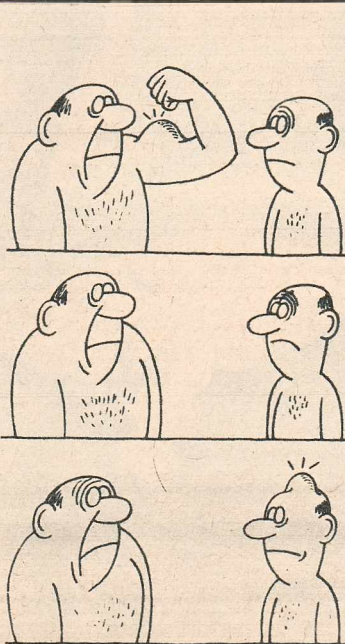
— Luați loc!...

— Vreau să vorbesc cu directorul băncii... Este în legătură cu un nou sistem de alarmă...

— ...și ești sigură că nu vrea decât să-ți facă o baie?...

— Cîinele meu este un mare admirator al Emmei Peel...

«Toată lumea azi fumează...», îi mărturiseste, pe note și cu patos, lui musiu Șarl (V. Moldovan) Coana Chirița (Draga Olteanu).

Aristița (Coca Andronescu) și Calipsița (Rodica Popescu), «glucind» vesele, în lumina luminărilor de la rampă...

«N-aveți un bilet în plus?»

de Sanda FAUR
Fotografii color de C. HACA

Dacă cineva s-a lăsat bintuit cumva de neliniști și a fost gata să plingă, pe umărul Taliei, tristul destin al teatrului — sufocat de rivalitatea marilor și micilor ecrane — dacă cineva a jelit sălile goale și a decretat că luni pur și simplu nu mai merge astăzi la teatru, îl poftesc, într-o seară, sau în trei seri la rând, la unul, sau chiar la toate cele trei spectacole pe care le consemnăm în paginile de față. Casieritelor de la Național, de la Bulandra sau Comediei li se fac ochi dulci, în urechi îți sună de departe însetatul «n-aveți un bilet în plus?», oamenii zăbovesc răbdători în fața ușilor, pînă la cel de-al treilea gong, deși înăuntru, desigur, nu ni se arată nici Angelice mirifice, nici zglopii french-can canuri, nici aprige dueluri de spade și nici măcar daco-romani măreți și tragici. Aici se joacă Coana Chirița aflată la venerabila vîrstă de 120 de ani (dar cu cîtă proaspătă și insolită tinerețe!), aici se reprezintă un Brecht antimilitarist (dar cu cîtă frenetică antipatie a didacticismului), aici se dă un spumos, un amețitor Feyde (dar cu cîtă fină artă a portretizării!). Aici se face artă adevărată, teatru de 18 carate. Iar pentru teatrul adevărat care nu se scaldă în plictisul vechiturilor sau în eforturile chinuite ale «noutăților», oamenii păstrează vechea, stăruind în nica, neclintita lor iubire.

Vă poftesc să vedeți aceste trei spectacole — «Coana Chirița», «Dispariția lui Galy Gay» și «Puricele în ureche». Dar vă rog să nu-mi cereți să intervin pentru obținerea de bilete. Cronicarii nu au chiar atîta trecere...

MEREU JUNA COANA CHIRIȚA..

Ceva mă face să cred — știu și eu, pot să cîrtesc strivite între dinți ale vreau vecin din stal, poate sentințele-orale! : vreunui coleg de breaslă — că primul ge pe care l-a făcut «Coana Chirița» a Naționalului bucureștean, înainte de a seduce de nitiv, a fost de a stupefia. De a șoca. De a traumatiza prejudecățile — mai curînd cele sentimentale decît cele artistice. Să ave înțelegere, dragi tovarăși, pentru inimi statornice: sînt, poate, printre noi, ur care nu-și pot smulge din amintire pe nurlă năbădăioasa Chirița tradițională a lui Milu Gheorghiu, cei care jură că acea isprăvn ceasă a fost unică și irepetabilă, că nimeni n-a mai avut verva îndrăcită, decolteul all pufos, alunița picantă și ochii alunecoși ai maestrului în travesti, că nimeni nu știe să spună mai bine: «Aiasta e lumea, o comedie și nu intra mai triumfal în scenă, călare pe pașnicul cal bălan, și el vechi salariat pe schema Naționalului ieșean. În fond, avem dreptul la fidelitate în iubirile scenice. Dar nu avem dreptul la fixații. Și nimic nu poate fi mai ucigător decît sclerozele receptivității artistice.

Pentru că iată, Horea Popescu (acest surprinzător om de teatru, care poate trece cu dulcea lui bonomie, de la un monument: «Becket» la o explozivă «Coana Chirița») s-a apropiat de piesa clasică cu ochi de îndrăgostit total lipsit de timiditate. Cu acești ochi proaspăt, pe care nu-l înțepenea nici o superstiție de montare, pe care nu-l pecetluiea nici o credință oarbă, Horea Popescu și-îngăduit să parcurgă piesa fără pioșenie de regizor-arhivar și să mai dinamiteze, pe ici colo, prejudecățile spectaculare care ne leagă de Chirița. Nițică erezie nu strică nici odată cînd e vorba de re-montarea clasicilor dacă această erezie înseamnă, de fapt, privirea noastră de azi asupra zilei de ieri, asupra veacului de ieri, renunțarea la locurile comune, la potecuțele bătătorite, la imaginile tocite. Și iată cum, pornind de la acest suculent și bine încheat text în care Tudor Mușatescu a legat «Chirița în Iași» de «Chirița în provincie», regizorul a călcat frumusețea

ioare tradiția — pornită de la Millo — o incredință pe Chirița unui actor în sti (și a lăsat-o pe mâinile de aur ale lui Olteanu), a renunțat de a formula un punct de vedere satiric, și — privind detașat, de la distanță, cu o luciditate ironică și ușor îngâmfat — toate ifosele de parvenită armată — bonjuristă ale Chiriței, toate nărăurile epocii — a făcut să irupă în scenă un spectacol de esență și vitalitate populară, veselie carnavalescă, de un modernism neapătat, nechinuit, nefăcut. Horea Popescu îngăduit, cu de la sine și Tudor Mușat puternic, tot soiul de libertăți amuzante și vinovate: să o urce pe Chirița într-o toreață cu aburi, să le ducă pe Aristița, Calipsița și Calipsița la patinaj, să le pună a sărăci, să facă un cuplu de amorie cînta ariile precum în «Umbrelele din Paris», cu miinile purtate de la inimă la stele, și-a prefațat spectacolul cu o rată și pitorească pagină de ceremoniiulare de iarnă, și-a tratat personajele cu niște «păpuși lumesti», zugrăvite cu niște roșii în obraz, le-a manevrat, și pe niște marionete hazlii, le-a lăsat să-și trăiască sincer visele sentimentale (Luluța-Leonasa), ori setea de parvenire (Chirița), a făcut din această aparentă imitație de stil însuși stilul foarte personal și gros al spectacolului, a scaldat totul într-o atmosferă plină de rafinement și cred cu convingere că toate aceste «cutezanțe» nu l-au derinat cu nimic pe Alecsandri, ci dimpotrivă. Întreb cu ce i-ar fi folosit bardului-comedograful niște personaje împăiate, reconstituite în migală de naturalist, și cum am mai putut suporta noi astăzi un spectacol îmbălat, privit cu sfințenie printr-un lornion de metal.

De aceea ce se mai cuvine spus și subliniat este faptul că, în acest spectacol de o atît de originală concepție scenică, directorul de scenă a lăsat totuși în atenția actorilor prim-planul reprezentării, că fiecare rol a fost lucrat cu o minuțioasă și cu un haz, și o spontaneitate, și o originalitate care-l impunea pe fiecare, puternic în memorabilă atenției spectatorilor; și din nou s-a dovedit că adevăratul spectacol de scenă este de fapt în primul rînd un spectacol de actori sau, precum în cazul de față, un spectacol recital de virtuozitate plastică: atât excelent cuplu de foarte tineri scenografi — Radu și Miruna Boruzescu — au decorat personajele și scena în culori de spectacol, bilci și cutii de fondante, au făcut să se țină din cer cu bule colorate din plastic transparent și să se lipească fulgi de găină pe hainele eroilor înzăpeziți, au pictat totul cu tușe de pastă groasă, caricaturală, au trasat ici-colo, cu peniță fină, dulceața și genua a unor personaje și momente, au pus parcă prin corespondente de culoare și muzică naivă (amuzant parodiata de către el Urmuzescu) a lui Flechtenmacher, făcînd în cele din urmă să explodeze în scenă estetica unei feerii vodeviliste.

Într-un cuvînt, acum vom săvîrși — nu fără suferință și nedreptate, căci e o nedreptate strigătoare la cer să nu poți scrie cite un top întreg de hîrtie pentru fiecare actor în parte, ci să ar să spui în goană, atît cît îți încap pe această ingrată pagină (care trebuie să ofere un loc argumentului fotografic), că Dragoș Olteanu a clocotit, în numele Coanei Chirița, de vitalitate și vervă, de o vervă ce a încercat tentația hazului gros și de o vitalitate care nu a ținut de loc să acopere celelalte personaje; că maestrul Al. Giugaru (Bîrzoii) și, spus de fermecătoarea actriță Eugenia Popovici (Elencu) și-au creat personajele cu o putere lor artă, și că Silvia Popovici a desenat Luluța cu o rară finețe și simț delicat al decorului parodistic; că Florin Piersic (Leonasa) se dădea, ca în poveste, peste cap, și că vîrea de la o clipă la alta, în alt personaj, și alt chip, altă voce, alte gesturi, dar cu același farmec; că Coca Andronescu și Roca Popescu (ce surpriză uimitoare ne-a oferit această tînără actriță) au format un cuplu irezistibil în Aristița și Calipsița, iar că Marian Hudac și Cosma Brașoveanu le-au oferit admirabil isonul comic; că Ileana Stana Popovici (țiganka) și-a catapultat în scenă multuosul temperament scenic, ținut atît de bine în culisele Naționalului, iar George Popovici-Poenaru (Guliță) ne-a demonstrat cîte fațete încă neștiute are harul său, că că aleria Gagealov, V. Moldovan, Alfred Demetrescu, Dem. Rădulescu, Cella Dima, C. Găușki au făcut, fiecare în parte, o compoziție admirabilă, că... Să mă opresc totuși aici, să pun capăt nedreptății de a scrie despre o muncă fierbinte de luni de zile doar cîte două-trei vorbe serbede. Mă mulțumesc deci să aplaud. De astă dată fără economie.

COMICUL DELIRANT, ORGANIZAT CU SÎNGE RECE

Luni și luni de zile, rubricile de «amentor» ale marilor reviste pariziene ne-au atîțat insuportabil curiozitatea, repetînd insistent, obsesiv, despre «Puricele în ureche» (montat la Teatrul Marigny): «Triumful anului. Rețetă miraculoasă: 20 000 franci în fiecare seară. Sala plină de crapă. Un Feydeau delirant montat de maestrul Charon. Cu Micheline Prêslé în cochetă, Brialy în dublu rol și irezistibilul gingav Gérard Lar-

tigan»
La Londra îl joacă Albert Finney. Pe ecran îl urcă Rex Harisson. Feydeau, vodevilistul uitat al secolului trecut, e deshumat cu adorație, luat cu fierbințeală în brațe, înobilat prin rubedenia care i se descoperă cu teatrul absurdului, apoi reabilitat prin faptul că autorul singur își scuză violența și delirul mecanismelor comice printr-o fire funciarmente tristă: «Organizînd nebunia care dezlănțuie veselia publicului, nu mă simt înveselit». Perfect modern. Perfect distanțat. În plus, o luciditate de gheață și un travaliu de dozare chimică: «Păstrează sobrietatea, singele, rece al farmacistului care prepară un medicament: un gram complicații, un gram picanterie, un gram observație și amestec aceste elemente cu toată grija...» Clar, Feydeau e omul nostru. Teatrul Bulandra montează — fără succes — un Ibsen pentru prestigiu, își poate îngădui — cu succes — un Feydeau pentru rețetă; dar un Feydeau în care joacă Cotescu și Gina Patrichi, în care explodează temperamentul lui Paul Sava și se bilbieie

fermecător Florian Pitiș, devine automat un spectacol de prestigiu. Aici trebuie totuși să precizăm că Feydeau a exagerat nițel în modestia lui și și-a subestimat gramajul: în piesa sa, picanterea bine decoltată se cîntărește la kilogram, complicațiile nebunești au amețitoare vîrtejuri centrifugale, practic imposibil de dozat, în schimb observația nu prea aspiră la abisuri psihologice care să apese la cîntar și totul se poate prăvăli în facil și nebunie, dacă... Dacă acest tot nu ar fi ținut în mînă, «cu sînge rece» și puternic simț al măsurii, de directorul de scenă. Un Feydeau montat de un regizor slab de inger poate ajunge rapid în situația ucenicului vrăjitor pe care îl plesnește mătura dezlănțuită și îl înecă definitiv apele tulburi desfercate de descîntec. Dar Emil Mandric își păstrează spiritul treaz și mințea limpede, el se înfige puternic cu picioarele în scenă și de aici, precum imblinzitorul în mane, conduce cu mînă forte întîmplările fabuloase, de un colosal comic burlesc, din actul doi încurcă și descurcă totul într-un ritm buimă-

▲ Să nu cazi cumva pe mîna unui soț gelos și cu sînge meridonial în vine... (Octavian Cotescu și Paul Sava în «Puricele în ureche»).

◀ Unde vezi două femei laolaltă e sigur că se schimbă confidențe și, dacă lucrurile se petrec într-un vodevil de Feydeau, iese precis și o încurcătură buclucașă (Gina Patrichi și Lucia Mara).

ditor, deschide și închide ușile dubiosului hotel al amorurilor adulterine, învîrte tur-nanta și amestecă personajele într-un carusel de coșmar vesel, ne face să ne zguduim de ris cînd vrea el, ne lasă o clipă — tot cînd vrea el — să ne tragem respirația, pe scurt, ne «joacă» și pe noi, spectatorii, după placul său. Numai că aici trebuie să ne oprim și să spunem că regizorul a ținut să-i dea Cezaru-lui chiar mai mult decît era al Cezarului, adică ceea ce ar fi dorit grozav Cezarul acesta al vodevilului să atîrne greu în piesele sale: observația psihologică și socială. În primul act piesa se desfășoară calm, liniștit, ea ne dă răgazul să-i privim cu binoclul personajele, iar acestea sînt lucrute migălos, cu finețe de ceasornicar elvețian, cu nuanțe cromatice, cu delicatețuri, cu subtilități. Gina Patrichi își parodiază tot timpul, cu dulce înțelegere și ironie, personajul, suspinele ei de soție neglijată nu sînt credibile, pentru că așa a vrut ea să le facă, indignările ei sînt ușor simulate, pentru că așa se cuve-neau să fie, în timp ce imensa candoare ne-fericită a soțului, aflat într-un delicat mo-ment de neîncredere în propriile-i forțe, e jucată de Cotescu cu o convingere absolut irezistibilă. Cînd Feydeau răsuțește butonul și-l obligă pe Chandebise să treacă din rolul soțului complexat în cel al unui garçon de hotel, Cotescu își ciufulește puțin părul, își aruncă un soi de bluză pe el, încalță niște pîslari imenși și gata, miracolul s-a petrecut, eroul e complet altul, confuziile sînt posibile. din zăpăceala și voința autorului. Tot acest ciclon de încurcături este scaldat într-un umor foarte galic, foarte îndrăzneț, poate chiar puțin prea piperat pentru spiritele noastre educate în pudoare, și faptul că regi-zorul l-a atenuat cu o anume discreție de bun-gust nu e decît în favoarea spectacolului.

Punctele foarte tari ale spectacolului mi se par aparițiile furtunoase, dinamitarde ale lui Paul Sava (într-un pasional soț meridional chinuit de gelozie) și cele de adorabil mim din gumilastic, cu amuzante defecte de vor-bire, ale lui Florian Pitiș. Am fi crezut că Lucia Mara este prea puțin apropiată tempe-ramentzj de stilul vodevilului, dacă nu ne-ar fi fost teama de prejudecăți și sîntem gata sa regretăm că Ion Besoiu s-a încăpăținat din cînd în cînd să-și țină știutul său farmec — atît de necesar rolului — în afara scenei.

Un foarte bun Dan Damian, un Cioranu elegant, un Dorin Dron caricatural, o picantă Mariella Petrescu, un Vasile Florescu insi-nuant, o Rodica Suci drăgălașă, un Adrian Georgescu cu bune momente de compoziție, o Cornelia Turian pitorească, cu toții învîr-tindu-se amețiți, ca fluturii în jurul lămpilor de noapte, în mijlocul decorurilor grațios desenate și încins colorate, îmbrăcați cu gust ales de George Ștefănescu, în această piesă peste care alunecă denși, dar niciodată înecăcioși, aburii Erosului...

UN BRECHT CARE-ȚI MERGE LA INIMĂ

Să recunoaștem că pe întinsele, coloratele și mănoasele teritorii ale spectacolelor regi-zorului Lucian Giurchescu cu pîse de Brecht (cinci la număr!) s-au întîlnit și și-au întins mîna, împăcați, mulți dintre fanaticii adepți ai teatrului epic cu nu mai puțin aprinși inamici ai didacticismului brechtian «uscat, agresiv». De fiecare dată și din ce în ce mai degajat, mai sigur pe sine, Giurchescu a dovedit — ca și în acest al său ultim spectacol, «Dispariția lui Galy Gay» — că Brecht nu suportă a fi citit ca Sfînta Scriptură, ca pe o tablă de legi pietrificate, că songurile nu sînt niște predici rostite, profetic și amenințător, de la amvon de un pastor ațeu, că parabolele și personajele brechtiene mustesc nu numai de luciditate dar și de viață adevărată, de

Stela Popescu și Ion Lucian — un cuplu irezistibil într-un vesel spectacol tragic.

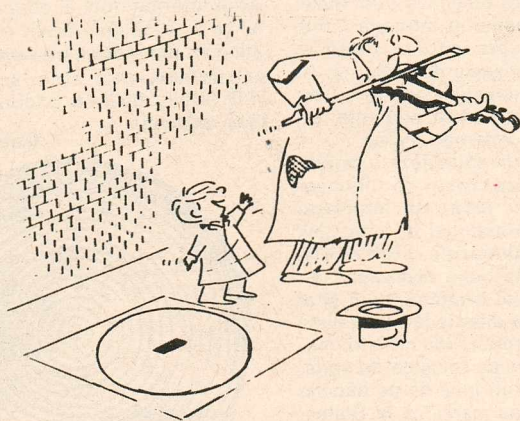
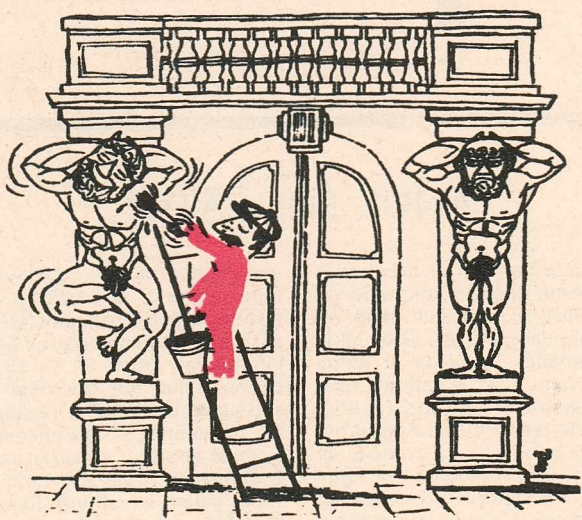
umor amar și vesel, și că Brecht poate fi «spus» pe scenă pe toate tonurile — grav, mucalit, grotesc, patetic — cu o singură condiție: în inima spectacolului să ardă fier-binte ideea polemică și politică a piesei, ca de la rampă să ajungă, perfect clar, în conștiința spectatorului («învățătura» pe care autorul dorea să i-o comunice. În «Un om = un om» (titlul original al acestei piese de tinerețe — 1925 — a lui Brecht), drama-turgul descria, cu o răscolitoare intuiție, procesul de despersonalizare, de «rinocerizare» pe care îl va săvîrși foarte curînd fascismul; povestea raptului unui oarecare, neînsemnat, șters, slab Galy Gay și strivirea personalității lui, încadrarea lui — sub o altă identitate — într-o armată colonialistă, și metamorfozarea lui într-o foarte puternică, într-o cinică și violentă «mașină de război umană», ne uluiește prin rezonanțele sale actuale, prin lipsa sa de uzură morală. Giurchescu a făcut de aceea, logic, fără cea mai mică ezitare, un spectacol foarte la zi — în toate, de la etichetele cu «cover-girls» desnude de pe lăzile cu băuturi și de la mini-jupa văduvei Begbick, pînă la spiritul gregar și complexul de superio-ritate al trupelor, care ar fi putut foarte bine fi debarcate sau parașutate, să zicem, în Vietnam. Giurchescu lansează de pe scenă un necrutător pamflet la adresa oricărei încercări de terorizare, de alienare a omului, dar pentru asta nu a simțit de loc nevoia — cu toate implicațiile evident tragice ale fenomenului — să-și lipească pe obraz masca

tristă a tragediei, cu colțurile gurii căzute în jos. Dimpotrivă, el a dezlănțuit în scenă furtunile unei fantezii, în clocot, ale unei ironii vitriolante, umorul lui fiind adesea — în acest spectacol îmbrăcat în kakiul uni-formelor și desfășurat în ambianța tropăiturilor de cizme soldățești — un umor cazon, gros, poate nițelul excesiv de gros pe alocuri, (deși însuși Brecht, i-a dat, în acest sens, des-tulă mîna liberă). Pe de altă parte, el și-a permis să o vadă pe «vivandiera» Begbick sub chipul și silueta pline de farmec ale Stelei Popescu, să renunțe la asprimile răgu-șite și la grosieritățile clasice ale acestui gen de personaj, să aducă în acest spectacol grav o undă de lirism, patetic, de ispită, de picanterie revuistică și să dovedească ce mare actriță este — și poate abia fi — Stela Popescu. Apoi, cu dalta și ciocanul în mîna, regizorul a cioplit cu finețe — în masa ver-zuie, informă, a armatei colonialiste — chi-puri, tipuri, profiluri, individualități distincte, și trupa Teatrului de Comedie ne-a dovedit din nou existența excepționalelor sale re-surse actoricești și a neobișnuitului său spirit de echipă. Firește, avîndu-l pe C. Băltărețu în dreapta și pe D. Chesa în stînga sa, Mircea Albulescu este acela care țîșnește cel mai puternic, mai exploziv, din masa băieților veseli ai crimei (și ce nuanțat poate fi în momentele sale de luciditate meditativă, cînd se transformă în «raisonneur» al piesei!); dar oare creația dulce-grotescă a lui Ion Lucian sau cea (în actul ultim mai pregnantă, mai pe temperamentul său scenic) a lui Mihai Pălădescu sînt mai puțin memorabile?

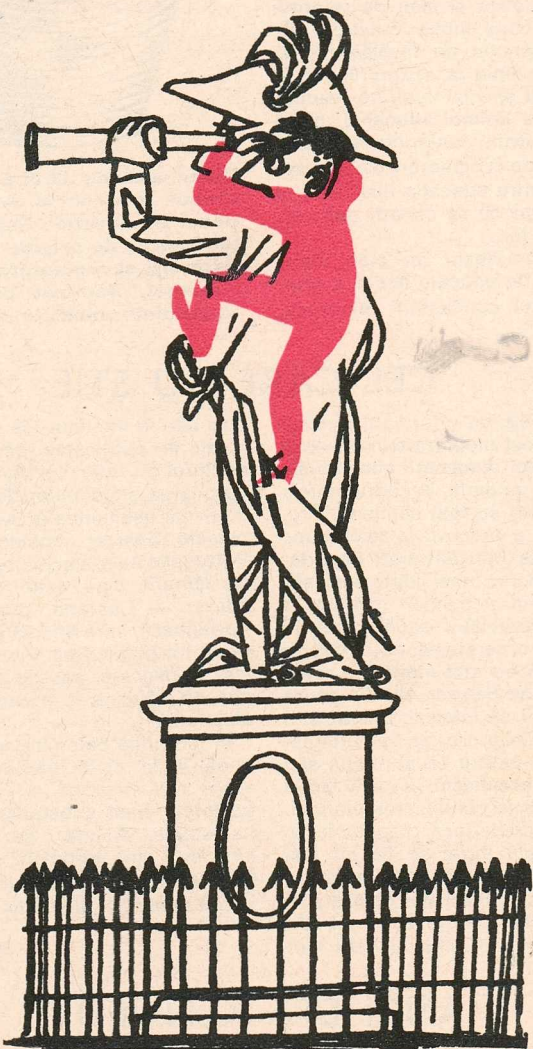

Galy Gay (Mihai Pălădescu-mijloc) va fi înghițit și asimilat de monstrul inform, verzui, al armatei colonialiste (Mircea Albulescu — dreapta, Dumitru Chesa — stînga, Const. Băltărețu — sus)

UMOR DE PESTE HOTARE

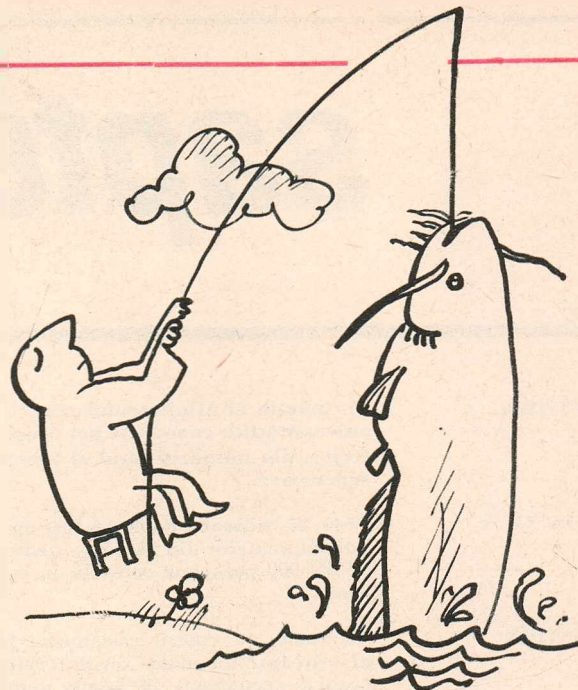

— Să știi, domnule, că toate monedele le-am băgat aici în pușculiță...

Curiozitate..

**CÎTE
CEVA
DESPRE
SOMN**

1	P	E	S	E	A	R		8	P	A	N	A	
2	A	N	E	R	T	I	E			D	A	T	
3	R	E	C	E		V			H	A	H	I	
4	O		A	D	O	R	M	I		A	H		
5	T	E	T	E		I	U	H	A			T	
6	I	N	I		O		S	O	L	Z	I		
7		I		S	F	A	T			B	O	T	
8	I	N	O	T		G	A	Z	A	R			
9	A	E	R	I	S	I	R	E			I	C	
10	T	S			M	O	T	A	I	T		E	
11	A	C	T			M	A			L	I	C	A
12	C	U	M	I	H	T	E				V	I	S

ORIZONTAL: 1) Trage la somn... pe malul apei — Specialitate de somn. 2) Somn (fig.) — Loc prielnic pentru somn. 3) Doarme somnul de veci — Somnul copiilor. 4) A fi luat de somn — Cel nou a venit într-o noapte... de nesomn. 5) Muscă, care provoacă boala somnului — Comună în Italia. 6) Pronume — Nu-i are somnul. 7) Opt ore de somn, de pildă — Cocoloș. 8) Mijloc de a trece apa — Petroliștii. 9) Așa cum se recomandă să fie camerele înainte de culcare — Ci, dimpotrivă! 10) Toader Somnorilă — Pui de somn. 11) Face dovada — Înainte de masă! — Eroul povestirii «Somn fără vise» de H. Zincă. 12) Nu pierde orele de somn — Vine-n somn.

Aduce somnul — Autorul versurilor: «Să-mi fie somnul lin/ Și codrul aproape». 3) Ușcați — La ieșirea din dormitor! — Teme! 4) A fi convins — Resturi de lână care rămân după dărăcit. 5) Atențiune, la start! — Nu te lasă să dormi — Când se doarme. 6) Aici poate fi găsit, dacă ai noroc, somnul (pl.) — Somn greu. 7) Caracteristic somnului (sing.). 8) Personaj din nuvela «Somn greu» de Luigi Pirandello — Riu în R.F. a Germaniei. 9) Mediu prielnic somnului — Culoarea cârnii la somn — Ridică rochia. 10) Îndemn repetat — Când somnul e pe sfârșite — În fața cinematografului! 11) Îndreptat — Te scoală din somn.

Adam STOICA

VERTICAL: 1) A trage un pui de somn — Împărăția somnului. 2)

Dicționar: IUNA, STIM, ZEIL.

Dezlegarea careului LA RECE, apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) FRICOSI — ASTI. 2) RENI — INSECTA. 3) ICF — TIGARA — R. 4) GERAR — H — ARON. 5) I — IP — REPTILA. 6) DEGERATE — SA. 7) ECU — ACA — TONI. 8) R — RACITURA — N. 9) LAC — T — MERIT. 10) MUT — A — CAMARA. 11) INERTA — NO — AR. 12) CA — CONGELATI.

sapte zile pe pământ

OTTAWA	Un buletin al Ministerului muncii relevă că absolventele universităților canadiene pot ocupa posturi în numai două treimi din numărul total al funcțiilor care cer calificare superioară.
MOSCOVA	Peste 20 milioane ruble au fost cheltuite în 1969 de Consiliul sindicatelor din Moscova pentru a asigura unui număr de 400 000 persoane concedii în casele de odihnă și tratament.
LONDRA	Mărturie a creșterii rasismului în Anglia: 1562 plângeri primite într-un an de Consiliul relațiilor interrasiale. «Economicist» recunoaște că Anglia urmează în privința discriminării față de cetățenii de culoare exemplul trist al S.U.A.
PHENIAN	Presă coreeană relevă că în Japonia sînt arestați masiv membrii asociației emigranților coreeni. Se urmărește încetarea repatrierii cetățenilor coreeni în R.P.D. Coreeană și obligarea lor să adopte cetățenia Coreii de sud.
NOUAKCHOTT	Cele 9 milioane tone minereu de fier extrase în 1969 în Mauritania reprezintă cea mai mare producție obținută de la declararea republicii. Ca volum al extracției și exportului minereului de fier, Mauritania se situează pe locul doi în rîndul țărilor africane.
WASHINGTON	Pentagonul a încheiat un contract în valoare de 600 000 dolari cu facultatea de psihologie a Universității din Mississippi, pentru cercetări în vederea pregătirii optime a unei «armate» de porumbei în vederea cercetării aeriene, detectării și distrugerii obiectivelor militare.
BUDAPESTA	Regiunea turistică a Balatonului va cunoaște o puternică dezvoltare în noul cincinal. Se construiesc noi hoteluri (6 600 locuri), case de odihnă și tabere pentru tineret (14 000 locuri).
TEHERAN	A fost inaugurat, sub egida UNESCO, Institutul internațional pentru metoda instruirii extrașcolare, în scopul sprijinirii științifice a campaniei internaționale pentru lichidarea analfabetismului.
BUENOS AIRES	Populația țărilor Americii Latine va ajunge, spre sfîrșitul anului 1970, la 280 milioane persoane.

LJUBLJANA

ÎN ÎNTÎMPINAREA „CERBULUI DE AUR“

Ningea virtos la Ljubljana, și «burra», vîntul tăios se abătea dinspre miez-noapte în rafale asupra orașului sloven puțin obișnuit cu violența intemperiilor. Într-unul din barurile de zi, în care tinerii vin să-și soarbă «cafeaua cea de toate zilele» și să mai schimbe câte o vorbă, un student m-a întrebat: «E frumos Brașovul?» Fără a aștepta răspunsul, a adăugat: «Știi, eu și colegii mei (arătînd spre cei din jurul mesei) iubim cu pasiune muzica modernă — beat, soul, facem parte din categoria «fan». Și pentru că veniți din România, vă rugăm să ne spuneți cite ceva despre «Cerbul de aur».

La redacția «Stop», revista de radio-TV, cinema și muzică ușoară, am întîlnit același interes pentru cea de-a treia ediție a Festivalului internațional de la Brașov. Edi Hrausky, redactorul șef, un om de acțiune și supporter competent al acțiunii

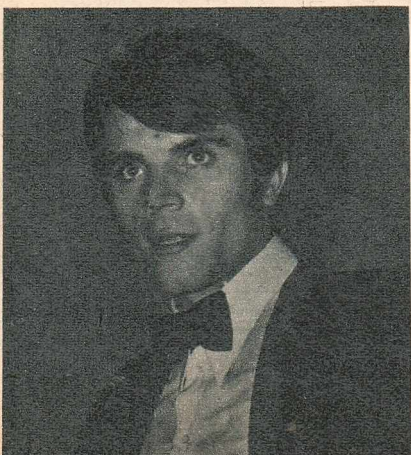
de promovare a muzicii moderne de calitate, a vorbit în termeni elogioși despre primele ediții ale «Cerbului de aur», exprimîndu-și convingerea că festivalul din primăvară va marca momentul consacării internaționale și al maturității «Cerbului de aur».

Reîntors la București am primit scrisoarea lui Dragan Iancovic, de la «Stop», care ne roagă să-i trimitem de urgență material documentar despre Festivalul de la Brașov. Colegul iugoslav comunică, între altele, că «Stop» intenționează să organizeze o mare acțiune de propagandă în jurul acestui festival. În colaborare cu organizația de turism din Slovenia, revista pregătește de altfel o excursie la Brașov, pentru toți acei care doresc să urmărească de aproape evoluția stelelor «Cerbului de aur». Un concurs special organizat de «Stop» este dotat cu premii reprezentînd călătorii gratuite la Brașov în zilele festivalului.

La ediția precedentă a festivalului, Iugoslavia a fost reprezentată de cîntărețul Slobodan Stefanovic. De astă dată, mesagerul muzicii ușoare iugoslave la Brașov va fi tînărul și popularul cîntăreț Braco Koren din Ljubljana.

Colegul Iancovic ne trimite o fotografie a acestui idol al «fan»-ilor, care la un recent concurs organizat de «Stop», a cucerit locul întii printre cîntăreții de muzică ușoară din Slovenia. Citînd scrisoarea prietenului sloven am înțeles mai bine de ce în după-amiaza aceea friguroasă la Ljubljana mi s-a vorbit cu atîta căldură despre Brașov...

Dic. BABOIAN

ANUL EDUCAȚIEI

După Anul internațional al drepturilor omului, după Anul geofizic internațional, anii internaționali ai soarelui calm, ai cooperării internaționale, ai turismului, ai sănătății mentale — și lista ar putea fi continuată — am intrat, o dată cu 1970, în Anul internațional al educației (A.I.E.).

S-a subliniat în repetate rînduri că Anul internațional al educației nu trebuie să fie o festivitate. «Scopul lui — a spus René Maheu, directorul general al UNESCO — este de a promova o acțiune concertată a statelor membre și a comunității internaționale în vederea atingerii unui număr de patru obiective principale: a face bilanțul situației în întreaga lume; a fixa atenția asupra citorva exigențe majore, atît în ce privește dezvoltarea cît și îmbunătățirea educației; creșterea resurselor disponibile pentru educație; întărirea colaborării internaționale».

UNESCO a început să editeze o revistă pedagogică, «Perspectives de l'Education», și un buletin lunar de informații asupra Anului internațional al educației, în care se fac cunoscute problemele, experiențele și contribuția diverselor țări ale lumii în domeniul învățămîntului și al educației. Reiese că diferite țări socialiste experimentează introducerea mînuirii mașinilor celor mai uzuale (mașina de scris, automobilul, tractorul) încă de pe băncile școlii elementare sau medii, că în Statele Unite se înregistrează rezultate interesante ale școlii fără clase, că în Cuba se va organiza un stagiul de studii asupra educației permanente, că Austria va pune în aplicare al doilea ei plan de reformă școlară, cu serioase implicații asupra ansamblului sistemului de învățămînt, că Bulgaria va prezenta la «Expo'70» de la Osaka un stand special ilustrînd rezultatele obținute pe tărîmul educației, că în Polonia se va întruni conferința regională europeană asupra «colaborării dintre școală și familie pentru educația tinerilor», la care vor participa 50 de experți polonezi și 50 din alte țări.

România, promotoare pe plan internațional a ideii de educare activă a tineretului în spiritul cunoașterii reciproce,

respectului mutual, colaborării și între popoare, va participa la A.I.E. diverse acțiuni și manifestări, sprijinît atît pe planul material cît și pe acela informației. Între 27 și 28 aprilie Universitatea din București va organiza sub egida UNESCO o reuniune a rectorilor universităților europene. După s-a mai anunțat, guvernul român a cunoscut Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură tipărirea grație a 30 000 de abecedere pentru tărîmul curs de dezvoltare în care UNESCO a lansat programe de alfabetizare funcțională. Anul internațional al educației apare astfel ca o sumă de eforturi menite să dăm mine ca din «întrecerea dintre educație și catastrofă», prin care scriitorul englez H.G. Wells definea Istoria, biruitoare a iasă educația.

Gabriela DOI

Desen ales de U.N.E.S.C.O. drept simbol mondial al Anului internațional al educației. Realizat de artistul francez de origine ungară Victor Vasarely, el reprezintă capul omului iluminat de cunoașterea răspîndind cunoașterea.

CEL CARE NU ȘTIE

Toate mijloacele de informare publică portugheze au fost mobilizate în serviciul explicării sensului remanierii ministeriale intervenite la 14 ianuarie, în cadrul căreia cinci foști miniștri au fost eliminați. Premierul Caetano a precizat la televiziune că se urmărește concentrarea departamentelor în vederea unei lupte mai eficiente pe tărîmul acțiunilor militare în colonii și al «dezvoltării economice» în țară. Există însă o persoană, nu lipsită de importanță, care nu știe nimic din toate cite s-au întîmplat: Salazar. Nu din cauză că ar fi incapabil să înțeleagă, doar și-a recăpătat luciditatea în urma atacului cerebral suferit, ci pentru că anturajul său îi ascunde orice eveniment, inclusiv faptul că a fost înlocuit la conducerea statului. Salazar se mai crede încă președinte, și pentru ca această iluzie să fie cît mai autentică au loc regulat ședințe fictive ale guvernului conduse de Salazar, în urma cărora miniștrii ignorează directivele date de el. În același timp ziariștii sînt

puși să-și ia interviuri ca și cum ar fi în reșeați în publicarea părerilor sale, doctorul îi interzice lectura ziarelor și vizionarea emisiunilor de televiziune și motiv că asemenea activități i-ar putea nefasta. Salazar consideră așadar că Portugalia nu s-a schimbat nimic. Rămînd de lămurit cine este mai aproape de adevăr — Caetano, presa, televiziunile portugheze, care tind să creeze prin campania lor publicitară impresia că lucrurile sînt în mișcare, sau Salazar, care conștient nu să trăiască în eprubeta puterii sale absolute?

În teritoriile coloniale represiunile continuă, la fel și în interior. Mișcarea de rezistență mai degrabă pe deținătorii un portofolii decît substanța politicii guvernamentale. Așadar, iluziile lui Salazar sînt mult mai apropiate de adevăr decît adevărurile iluzioniste ale lui Caetano. Cu o singură diferență: alte mîini țîrînele puterii.

Nicolae LUPU

ANCHETA KENNEDY

Să fi ajuns oare procurorul Edmund Denis la concluzia că senatorul Edward Kennedy a spus de la început adevărul?

Se pare că da. Cel puțin așa susțin un observatori care au urmărit îndeaproape desfășurarea anchetei de la Edgartown

rijinul acestei aprecieri este citată o rație făcută de Dinis la încheierea arilor, conform căreia «este foarte elnic» ca el să ceară continuarea stărilor. Mai mult chiar, Dinis a precă va vota în toamnă pentru relege- enatorului. S-a aflat, de asemenea, în i caracterului secret al dezbaterilor, ozițiile celor 27 de martori, inclusiv a senatorului Kennedy, nu au adus ente noi.

rspectiva unei acțiuni judiciare nu totuși exclusă, atât timp cât nu se sc concluziile instanței prezidate de cătorul James Boyle. Acesta urmează tocmească un raport asupra anchetei i aprecieze dacă senatorul e sau nu abil. În caz afirmativ el ar trebui să pară în fața unui «Mare Juriu» pentru pus sub acuzare. Absența culpei va ica stingerea acțiunii și publicarea ozițiilor martorilor audiați.

Edward Kennedy a declarat în mai e rînduri că ar fi dorit o anchetă care, tr-un document oficial, detaliat, să lămină asupra întimplării și să pună t speculațiilor și zvonurilor. Declara- sale anterioare — prima, din dimineața de 19 iulie, la aproape 10 ore după dent, și a doua, la 25 iulie, la televi- e — n-au fost făcute sub prestare de mînt. Ambele au fost apreciate ca d elemente contradictorii. Îndoielile uspiciunile inițiale s-au accentuat în

urma condamnării sale la două luni închi- soare, cu suspendarea pedepsei, după ce s-a recunoscut vinovat de părăsire a lo- cului accidentului, evitînd astfel să fie supus unui interogatoriu supărător. Soli- citarea avocaților săi de a se amina an- cheta și de a se modifica regulile de desfăș- urare a procedurii, interzicîndu-se publi- citatea asupra dezbaterilor, a amplificat aceste suspiciuni, creînd totodată ameri- canului de rînd sentimentul că puterea și influența familiei Kennedy pot să ducă la «aranjarea afacerii».

Prin stingerea acțiunii toate aceste în- trebări ar căpăta, din punct de vedere juridic, un răspuns clar. Cariera politică a senatorului nu este însă legată de tribu- nalele din Massachusetts, ci de tribunalul opiniei publice. Prin intermediul unei ade- vărate campanii de calomnii o parte din adversarii lui Edward Kennedy, recrutați îndeosebi din rîndurile extremei drepte americane, caută să obțină, după apre- cierea unor observatori, o «reducere la tăcere», cel puțin temporară, a senatorului. Măsura în care, indiferent de rezultatele anchetei, urmările accidentului vor afecta cariera sa politică este greu de prevăzut. Deocamdată, Edward Kennedy, deși își limitează activitățile extrasenatoriale, re- intră treptat în viața politică a țării. Se pare că intenția de a candida la alegerile prezi- dențiale din 1976 nu a fost abandonată.

P. DIACONESCU

ÎNCORDAREA PERSISTĂ

egiunea Orientului Apropiat continuă rămîna unul din «punctele fierbinți» globului; incidentele armate dintre bi și israelieni, cele două părți implicate conflict, se succed cu o frecvență ce dă semne de descreștere. Paralel, în dă se intensifică activitatea diplomatică: firșitul anului 1969 a avut loc conferința nivel înalt de la Rabat («nici succes, eșec», cum a caracterizat-o președin- e R.A.U., Gamal Abdel Nasser), urmată o mini-conferință între șefii de state Libiei, Sudanului și Egiptului, consa- tate intensificării maxime a cooperării iproce; între diversele capitale arabe loc un adevărat du-te-vino de miniștri personalități oficiale, precum și de prezentați ai altor țări (George Brown, er adjunct al Partidului laburist britanic, lamentari englezi și senatori americani), e întreprind succesiv turnee prin țā- arabe și Israel. Subiectul «armament» te la ordinea zilei, mai ales în urma iacerii Cherboureg» (cazul celor cinci dete care au reușit să părăsească portul nceaz, să traverseze în liniște Meditera- și să ajungă nevătămate la Haifa) de asemenea, ca urmare a recentului ntract franco-libian de vînzare a 50 de ioane «Mirage».

Dar recrudescența incidentelor militare și a activității diplomatice demonstreā- , în fapt, că, de la sfîrșitul războiului aelo-arab, în Orientul Apropiat situa- , în datele ei esențiale, a rămas neschim- tă: statele arabe refuză să recunoască aelului calitatea sa de țară suverană, aelul refuză să cedeze teritoriile cuce- e în afara unor negocieri directe cu atele arabe.

Intensificarea încordării în regiunea Orientului Apropiat are repercusiuni di- recte asupra situației interne a unor țāri din zona respectivă. Libanul a fost zgdu- dit de una din cele mai puternice crize din istoria sa: aceasta a survenit în urma unui incident între poliția libaneză și refu- giații palestinieni. Criza a evoluat rapid pînă la proporțiile unor lupte deschise între armata libaneză și forțele palesti- niene de guerilă și n-a putut fi reglemen- tată decît în urma unui acord intervenit la Cairo între părțile combatante. În pre- zent însă ea pare să izbucnească din nou, întrucît masive represalii israeliene pro- vocate de acțiunile ofensive ale forțelor de comando staționate în Liban au pus din nou problema libertății de acțiune a acestora și, concomitent, a suveranității și securității Libanului.

Criza libaneză a relevat, în primul rînd, creșterea ponderii pe care o au în lumea arabă forțele palestiniene, punînd în mod acut problema raporturilor dintre acestea și diverse state arabe și, în al doilea rînd, a disociat, în mod gradat, pozițiile adoptate în acest sens de țāriile arabe, de la Siria care se pronunță pentru o libertate totală de acțiune a forțelor de guerilă și pînă la Liban care, recunoscînd lupta acestora, cere respectarea suveranității și integri- tății teritoriale a țării.

În afara conflictului israelo-arab, situa- ția din Orientul Apropiat se complică prin apariția unor mini-conflicte între țāriile arabe înseși: diferendumul libano-sirian, aplanat recent, războiul dintre Arabia Saudită și Republica Populară a Yemen- ului de sud.

Venera ANGHEL

UPPSALA — CODEX ARGENTEUS

Poposind pentru scurt timp la Uppsala oraș universitar și fostă capitală a Suedi- — am avut fericitul prilej de a admira la arolina Rediviva, biblioteca celei mai echi universități scandinave, întemeiată anul 1477, cel mai valoros exemplar al a- eștei biblioteci: Codex argenteus. Biblia e argint de la Uppsala se află într-o sală pațioasă, într-o vitrină de cristal. De fapt trina adăpostește o sîrgură filă — un ergament purpuriu, scris cu litere de ur și argint — a celebrului manuscris, recum și ferecătura de argint. Restul lelilor sînt păstrate într-un alt loc, cunos- ut doar de cîțiva inițiați — grijă îndreptă- tă de valoarea și de istoria plină de peri- eției a manuscrisului.

Primul mileniu al existenței Bibliei de argint, care înmănucează cea mai mare parte a traducerii Noului testament în imbele germană și greacă, este învăluit n taină. Cert este că la mijlocul secolului

XVI manuscrisul este găsit în mănăști- rea Werden, lîngă orașul german Essen, adus aici, se pare, din Italia, în jurul anului 795.

Datorită însemnărilor a doi învățați bel- gieni, Georg Cassander și Cornelius Wou- ters, atenția specialiștilor este reținută la mijlocul secolului XVI de acest Codex, care începe să fie numit «argenteus». Îm- părătul Rudolf al II-lea, pasionat colecțio- nar de tablouri și manuscrise, aduce Co- dexul la Hradul din Praga. În iulie 1648, în ultimele luni ale războiului de 30 de ani, lucrarea intră, împreună cu numeroase opere de artă și manuscrise din colecția împăratului, în posesia suedezilor învin- gători, fiind adusă în biblioteca reginei Kristina. O dată cu abdicarea acesteia, în 1654, prețiosul manuscris este cedat unuia dintre numeroșii săi creditori, învățatul o- landez Isaak Vossius, care-l dăruie unchiu- lui său, Franciscus Junius. Codexul avea

RĂZBOIUL S-A TERMINAT...

Dar urmele lui sînt încă pretutindeni prezente în Biafra. Mărturie a trage- diei anilor de lupte fratricide stau trupurile scheletice ale copiilor, victi- me ale foamei (fotografia de sus), și imaginea dezolantă a ostașilor răniți (fotografia din dreapta).

însă să-și schimbe din nou proprietarul: Magnus Gabriel de la Gardie, cancelar al Suediei, îl cumpără la 1662 în schimbul a 500 de taleri. La 14 iunie 1669, în cadrul unei adunări solemne a Konsistoriumului, îl donează bibliotecii din Uppsala «în proprietate eternă».

În 1927, cînd Universitatea și-a sărbăto- rit 450 ani de existență, Codex argenteus — considerat azi una dintre cele mai prețioa-

se lucrări din lume — a fost reprodus în facsimil. În semn de stimă și prietenie pentru poporul român, cu prilejul vizitei oficiale în Suedia a președintelui Consi- liului de Miniștri al României, Ion Gheorghe Maurer, Biblioteca din Uppsala a oferit în dar Bibliotecii de stat din Bucu- rești unul din exemplarele în facsimil ale Codexului argenteus.

Vasile CHIȘU

CANADA ÎȘI APĂRĂ SUVERANITATEA

Știrile apărute în Canada și S.U.A. în legătură cu faptul că o firmă americană ar fi utilizat la forajele din Alaska o hartă a Pentagonului pe care unele teritorii cana- diene figurau ca aparținînd S.U.A. au de- clanșat o serie de dezbateri în Parlamentul de la Ottawa. Faptul că petrolierul ameri- can «Manhattan» nu a permis accesul re- prezentantului autorităților canadiene pe bord și nu a arborat pavilionul acestei țāri în cursul voiajului de deschidere a căii de navigație maritimă în regiunea arhipela- gului arctic canadian, navigînd numai sub emblema firmei «Standard Oil of New Jersey», a fost interpretat, de asemenea, ca o încercare de a ignora suveranitatea Canadei asupra apelor sale arctice.

Aceste două incidente au prilejuit, ală- turi de multe altele, luări de poziție din partea Canadei, fiind vorba atît de apăra- rea atributelor suveranității asupra resur- selor și teritoriilor nordice ale țării, cit și de un interes economic major. Problema exploatarii uriașelor resurse petrolifere și minerale, descoperite în teritoriile arcti- ce ale Canadei și apreciate a fi printre

cele mai mari din lume, ridică în fața gu- vernului de la Ottawa problema aplicării controlului direct asupra activității econo- mice din aceste zone. Guvernul canadian este, totodată, îngrijorat de perspectiva ca dominația americană să se extindă în mod incontrolabil și în această zonă, care cuprinde două treimi din teritoriu și cele mai bogate resurse naturale.

Deschiderea pasajului de nord-vest ne- cesită totodată clarificări în legătură cu statutul apelor din arhipelagul arctic cana- dian și asigurarea supravegherii trafi- cului comercial. Perspectiva ca, în anul 1980, 25-30 supertancuri cu un deplasa- ment de 250 000 tone să transporte zilnic o cantitate de aproximativ 2 milioane de barili de petrol din Alaska și nordul Cana- dei este examinată atent la Ottawa, dato- rită implicațiilor sale economice și perico- lelor de degradare a echilibrului biologic prin poluarea apelor. Aceste probleme au constituit obiectul unor consultări intense americano-canadiene, determinate în mare măsură și de atitudinea echivocă a

(Continuare în pag. 30)

ECHIPAJ JANUŠEK — TURUL EUROPEI

O călătorie de 40 000 de km în Europa, cu trasee prin 15 țāri, fapt care explică acumularea unui număr atît de mare de kilometri. Eroul călătoriei — un Citroën 2 CV, «cel mai urît automobil din lume», cum i se spune în Franța. Echipajul: me- dicul cehoslovac Ivan Janušek și soția sa, Ana. Trecînd în drumul lor și prin țāra noastră, ei ne-au făcut o vizită la redacție, cu care prilej ne-au relatat date legate de «expediția» lor. Acum primim de la Bra- țislava și cîteva fotografii. Călătoria a durat 6 luni și traseul a cuprins Cehoslo- vacia, Austria, Italia, Franța, Belgia, Ang- lia, Olanda, Republica Federală a Ger- maniei, Elveția, Republica Democrată Ger- mană, Polonia, România, Bulgaria, Iugo- slavlia, Ungaria.

Voiajul familiei Janušek a tost propus pentru premiul «Le prix du Tour du monde», acordat în fiecare an de firma Citroën aceluia dintre posesorii unui Citroën 2 CV care efectuează cel mai interesant traseu turistic.

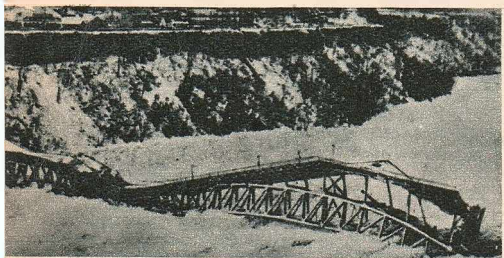

ARHIVĂ - FOTO

CATASTROFA-SPECTACOL

În anul 1898 americanii au construit peste riul Niagara, în apropiere de locul unde acesta formează grandioasa cascadă care-i poartă numele, un pod metalic, lung de 400 de metri, cu un singur arc. Calculele inginerilor arătau că acest pod — la vremea aceea cea mai spectaculoasă construcție de acest gen din întreaga lume — va rezista oricărui calamități. Previțiunile lor s-au arătat însă valabile numai pentru patruzeci de ani. În ianuarie 1938 gerul năprasnic abătut asupra regiunii a înghețat apele râului, podul trebuind să suporte presiuni uriașe neprevăzute de proiectanți. S-au luat măsuri imediate, dar operația n-a reușit. Și atunci s-a anunțat iminenta prăbușire a podului. La 27 ianuarie 1938 colosul de oțel (2 600 de tone) a fost frânt ca o jucărie. Catastrofa a fost urmărită de peste zece mii de spectatori, veniți de pretutindeni, cu două-trei zile mai înainte, ca la un mare spectacol.

Ion MUNTEANU

(Urmare din pag. 29)

Washingtonului, care nu a răspuns în termeni clari notei înaintate de Ottawa, conținând în fapt declarația premierului Trudeau cu privire la reafirmarea drepturilor Canadei asupra teritoriilor și apelor teritoriale arctice.

Problema asigurării efective a executării atribuțiilor suveranității de stat asupra teritoriilor și resurselor arctice canadiene reprezintă de fapt un episod în cadrul efortului mai larg al țării de a reduce efectele dominației economice și politice străine într-o zonă calificată recent de premierul Trudeau ca reprezentând «viitorul Canadei».

Paul DIACONU

CRONICA DE TREI SECADE

MAIMUȚELE...

Cred că nimeni nu va avea odioase suspiciuni la adresa mea (mi s-a mai întâmplat, știu eu ce spun) dacă voi scrie că am fost foarte mișcat — în calitate de autor al unui roman numit «Maimuțele personale» — de ciudata operație care a avut loc pe lacul de la Painton, undeva în vestul Angliei. Lacul acesta se găsește lângă o grădina zoologică. Mai mult, în mijlocul lacului tronează o insulă. Insula ține de grădina zoologică, adică cimpanzeii frumoși trăiesc aici în libertate, deși fiecare dintre noi știe că poate fi de liber un cimpanzeu într-un zoo. Dar peste grădina, peste animale și oameni a dat iarna, în toată marea ei. Printre mărețiile iernii se numără și gerul. Că ar fi crăpat pietrele n-ar fi fost jalea cea mai adâncă — problema era ce facem cu apa lacului. Dacă lacul îngheață — și-au dat seama cu perspicacitate paznicii și stăpînii lor — maimuțele, fiindte inteligente, căci din ele urcă sau coboară omul, o vor întinde peste ghețușcă, lipa-lipa, ca orice prizonier care constată, deodată, foarte bucuros, că celula sa nu mai are ziduri și gratii. Maimuțele ar fi fugit din parcul civilizat și cine știe ce ni s-ar mai fi tras, prin evoluție, din asta? Atunci ce-au făcut paznicii-urmași, ca noi toți, ai atitor maimuțe personale coborâte din creangă pe pământ? S-au imbarcat în bărci, au plecat pe lac și au început să bată amarnic și tare, cu vîștele, apa lacului, ca H₂O-ul să nu înghețe. Eu zic că

MOSCOVA

LENIN ÎN 150 DE LIMBI

Correspondență specială de la F. ANDREEV (A.P.N.)

«Lenin în presă» — așa este intitulată culegerea de date statistice privind tipărirea operelor lui Lenin, a cărților și broșurilor despre viața și activitatea lui Vladimir Ilici, întocmită de Camera de comerț a U.R.S.S. și recent publicată în editura «Cartea». Este primul ghid științific apărut în Uniunea Sovietică avînd drept obiect editarea operelor lui Lenin în U.R.S.S. și peste hotare. Din datele publicate reiese cu limpezime aria de răspîndire extrem de largă a operelor lui Lenin, care au pătruns treptat în toate colțurile globului.

Lucrările lui Vladimir Ilici Lenin au fost editate în Uniunea Sovietică de 10 096 ori, într-un tiraj de 348,9 milioane exemplare, în o sută de limbi ale popoarelor U.R.S.S. și ale altor țări. Iar peste hotare aceste opere au fost tipărite de 4 079 de ori, în 48 de țări și în 51 de limbi. În perioada anilor 1920-1968 au apărut 1 284 de volume de «Opere alese» ale lui Vladimir Ilici Lenin, într-un tiraj total de 82,9 milioane exemplare. Numai tirajul edițiilor IV și V (complete) ale «Operele alese» a fost tipărit în peste 58 de milioane exemplare. Multe lucrări ale lui Vladimir Ilici Lenin, în care sînt analizate cele mai importante probleme ale teoriei, strategiei și tacticii mișcării comuniste, problemele construcției socialismului și comunismului, au fost editate de peste 100 de ori. De asemenea, lucrări clasice ca «Statul și revo-

luția», «Imperialismul, stadiul cel mai înalt al capitalismului» — de peste 200 de ori.

Dincolo de hotarele U.R.S.S., lucrările lui Lenin au început să fie editate încă de la începutul secolului. În perioada 1905-1918 multe dintre ele au fost tipărite în limbile germană, franceză, engleză, spaniolă, norvegiană, suedeză ș.a. În timpul din urmă unele dintre lucrările sale au fost editate și reeditate în repetate rînduri: «Statul și revoluția» — de 196 de ori, în 37 de țări; «Stingismul, boala copilăriei comunismului» — de 151 ori, în 32 țări; «Imperialismul, stadiul cel mai înalt al capitalismului» — de 156 ori, în 30 de țări; «Materialism și empiriocriticism» — de 69 de ori, în 22 de țări. Din punct de vedere al numărului de traduceri în limbi străine, operele lui Vladimir Ilici Lenin se situează pe primul loc.

Între anii 1918 și 1968 în U.R.S.S. au fost editate 7 519 volume și broșuri referitoare la activitatea revoluționară și viața lui Vladimir Ilici Lenin, într-un tiraj total de 240,9 milioane exemplare. Dintre acestea un număr de 5 407 se referă la operele lui Vladimir Ilici Lenin, la Lenin ca teoretician, conducător al clasei muncitoare, conducător al partidului și primului stat socialist din lume. Sînt incluse în acest număr și lucrări de literatură memorialistică, amintiri despre familia și colaboratorii lui Lenin.

WINNIPEG

SFÎRȘIT DE IANUARIE

Correspondență specială de la Margareta PÎSLARU

Cîteva evenimente culturale rețin în acest foarte geros sfîrșit de ianuarie atenția presei și a publicului spectator din Winnipeg, capitala statului canadian Manitoba. O atenție specială este acordată prezenței în oraș a balerinei Alexa Mezincescu, care interpretează la «Royal Winnipeg Ballet» rolul lebedei negre în «Lacul

lebedelor». Balerina se bucură aici de un binemeritat succes, de aprecieri elogioase atît din partea publicului cît și a presei. «Alexa Mezincescu — scrie cronicarul ziarului «Tribune» — e plină de vitalitate, suplă, o dansatoare minunată. Are strălucire, personalitate și atacă cu cea mai mare ușurință toate dificultățile de bravură».

Anul acesta statul Manitoba sărbătorește centenarul creației sale. Aniversarea este marcată, printre altele, de o seamă de evenimente culturale. Printre alte manifestări festive, în sala special construită cu acest prilej — «Centennial Concert Hall» — va avea loc un mare spectacol, așteptat cu deosebit interes și susținut de «Royal Winnipeg Ballet» și «Winnipeg Symphony Orchestra», dirijată de George Cleve. S-a anunțat de asemenea concertul Orchestrei simfonice din Vancouver, care va avea la pupitrul dirijoral pe Meredith Davies, și concursul violonistului Norman Nelson și al mezzo-sopranei Judith Forst de la «Metropolitan Opera».

lubitarii muzicii ușoare au și ei în această iarnă prilej de satisfacții: în fiecare marți emisiunea de televiziune în culori «This is Tom Jones» (Acesta este Tom Jones) adună admiratori de toate vîrștele. Celebru cîntăreț englez invită la aceste spectacole vedete de teatru și cinematograf, interpreți de muzică ușoară, balerini. La emisiunea din săptămîna aceasta au participat Liza Minelli, fiica regretatei Judy Garland, Jean-Paul Belmondo, Bing Crosby și Raquel Welch; invitată de onoare — Mireille Mathieu. Rămînînd în același domeniu al muzicii, aș vrea să consemnez în încheiere un fapt care aici produce destulă vîlvă: John Lennon, unul dintre membrii celebrei formații «The Beatles», și soția sa, Ono Yoko, se află la Toronto, unde au venit pentru a petrece cîteva zile de odihnă.

nu trebuie să fi romancier cu maimuțe, morți și iluzii ca să admiri inteligența și puterea de muncă eroică a celor din Painton. Căci o lume civilizată, o lume cu grădina zoologică dar fără maimuțe ar fi, fără îndoială, tristă ca o lume fără oameni.

Păziți deci strașnic și cit mai ingenios maimuțele, dragi temniciperi ai zoo-urilor! Fapta eroică a celor de la Painton să vă dea un nou imbold în muncă!

... DAR ȘI PURICII

Prinși în lanțurile atitor prejudecăți, căutînd zilnic verigile cele mai slabe ale acestor lanțuri, luptîndu-ne sute de ani cu disperarea celor care știu că nu mai au de pierdut decît lanțurile — habar n-aveam că lipsește o verigă esențială într-un lanț nu mai puțin esențial. Lipsa veriga de bază în lanțul evoluției puricelui. Ei bine, bucurați-vă, întristați-vă, s-a găsit și asta: savantul australian Edgar Rick anunță lumii că a descoperit fosila unui purice din urmă cu 120 000 000 de ani. Purice mai bătrîn nu se există, de aici începe munca, lupta, istoria, evoluția, prin urmare viața acestor afaniptere de 4 milimetri care au ajuns — cu mare succes, după cum se știe — să ne pătrundă pînă și în ureche. Bazat pe această fosilă, savantul poate afirma fără tăgadă că puricii descind din țînțari și nu din cîini, cum se credea pînă acum. Fiindcă — oricît v-ar zguduia sau nu chestia asta — pînă acum, în lanțul prejudecăților noastre, se susține că puricii ar cobori din cîini. Eram proști, dogmatici, antiștiințifici ș.a.m.d.

Puricii coboară din țînțari. Acum să vă văd ce-o să faceți.

Radu COSAȘU

MIȘCAREA GREVISTĂ din Spania crește în amploare. În ciuda repressiilor patronatului, minerii din Asturia continuă greva începută din luna decembrie.

METAMORFOZA DE PE CHAMPS ELYSÉE

Celebra, animată, luminoasă arteră, lăsată preferat de plimbare și cumpărături parizienilor, suferă treptat, sub ochii lui, o metamorfoză care riscă s-o transforme curînd în «altceva». Vechile «boutique» cedează vînd-nevînd locul marilor întreprinderi. Peste 50 s-au mutat în ultimii doi ani și ritmul devine din ce în ce mai accelerat. Automobile «Renault» și «Volvo» sînt expuse în vitrine imense, iar compania aeriană «Pan American» își construiește o clădire înaltă... Marile companii, care pătrunseră mai demult pe Champs Elysées, l-au invadat acum cu adevărat. În aceste condiții își va mai păstra oare celebrul bulevard parizian farmecul? Prin fața clădirilor monumentale ale unor bănci sau companii de asigurări publicul nu se plimbă...

Azi numai «cei puternici» se pot instala aici. Și printre cei 38 noi «locatari» se numără 11 companii străine. Chiriile au fost sporite în ultimul an pînă la 300 la sută, dar apelul vechilor chiriași împotriva «atitudinii rapace a proprietarilor», adresat Ministerului Justiției, i-a lăsat îndiferenți pe reprezentanții companiilor, care plătesc mii de franci fiecare metru pătrat recent achiziționat. Căci a avea un sediu în Champs Elysées devine din ce în ce mai mult un fel de carte de vizită a prosperității unei companii, oricîte sacrificii i-a impune închirierea unui sau a cîtorva birouri într-una din noile clădiri înalte. Pe de altă parte, băncile, companiile de asigurări sau de transporturi aeriene care au construit clădiri pe această arteră vor să-și recupereze cît mai repede investițiile, devenind ad-hoc speculanți imobiliari de mare anvergură.

Procesul de transformare a acestor «inimi pariziene» implică de asemenea accente din ce în ce mai vizibile de «import» american: marele «drugstore», unde pînă la ore tîrzii din noapte poți să cumperi tot ce-ți trece și ce nu-ți trece prin minte, cunoaște un succes care îndeamnă la multiplicare. Este vorba nu numai de instalarea unor localuri asemănătoare în alte cartiere pariziene, dar și de o amplificare «la proporții americane» chiar aici, pe Champs Elysées, unde se proiectează deschiderea unor «galerii» care să se întindă pe sute de metri, cuprînzînd o mare varietate de «boutiques». Investitorii apreciază că promenada interioară va fi atît de atrăgătoare încît noile «galerii» vor învinge concurența altor cartiere tradiționale. Rămîne de văzut ce vor putea ele oferi cumpărătorilor în compensația prețurilor ultraperipate cu care «cei puternici» vor încerca să-și acopere cît mai rapid investițiile.

Z. FLOREA

FLACĂRA-ALBUM

Alain Delon, cel mai solicitat actor francez al anului 1969.

Foto UNIFRANCE

